

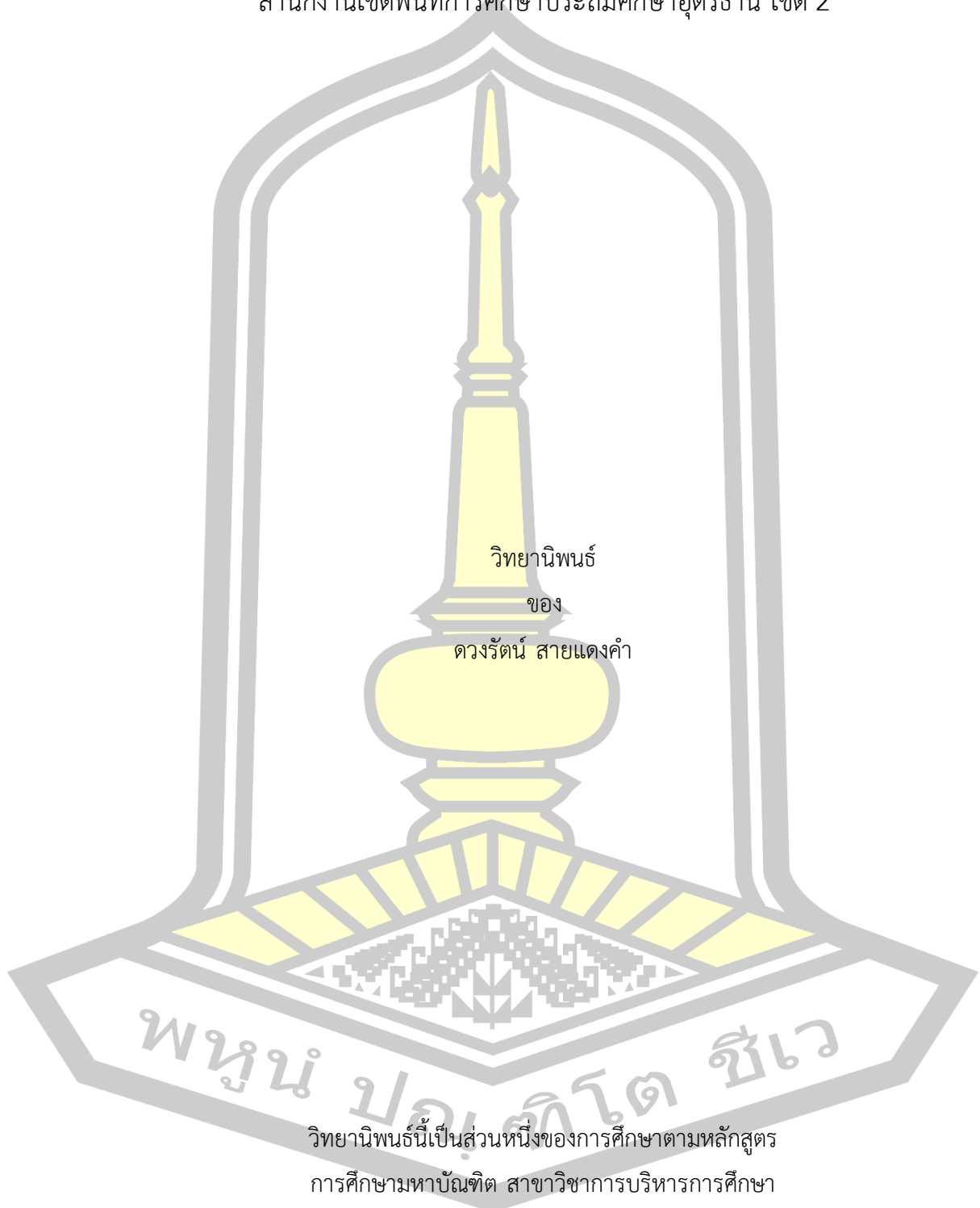
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

วิทยานิพนธ์
ของ
ดวงรัตน์ สายแดงคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2560

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

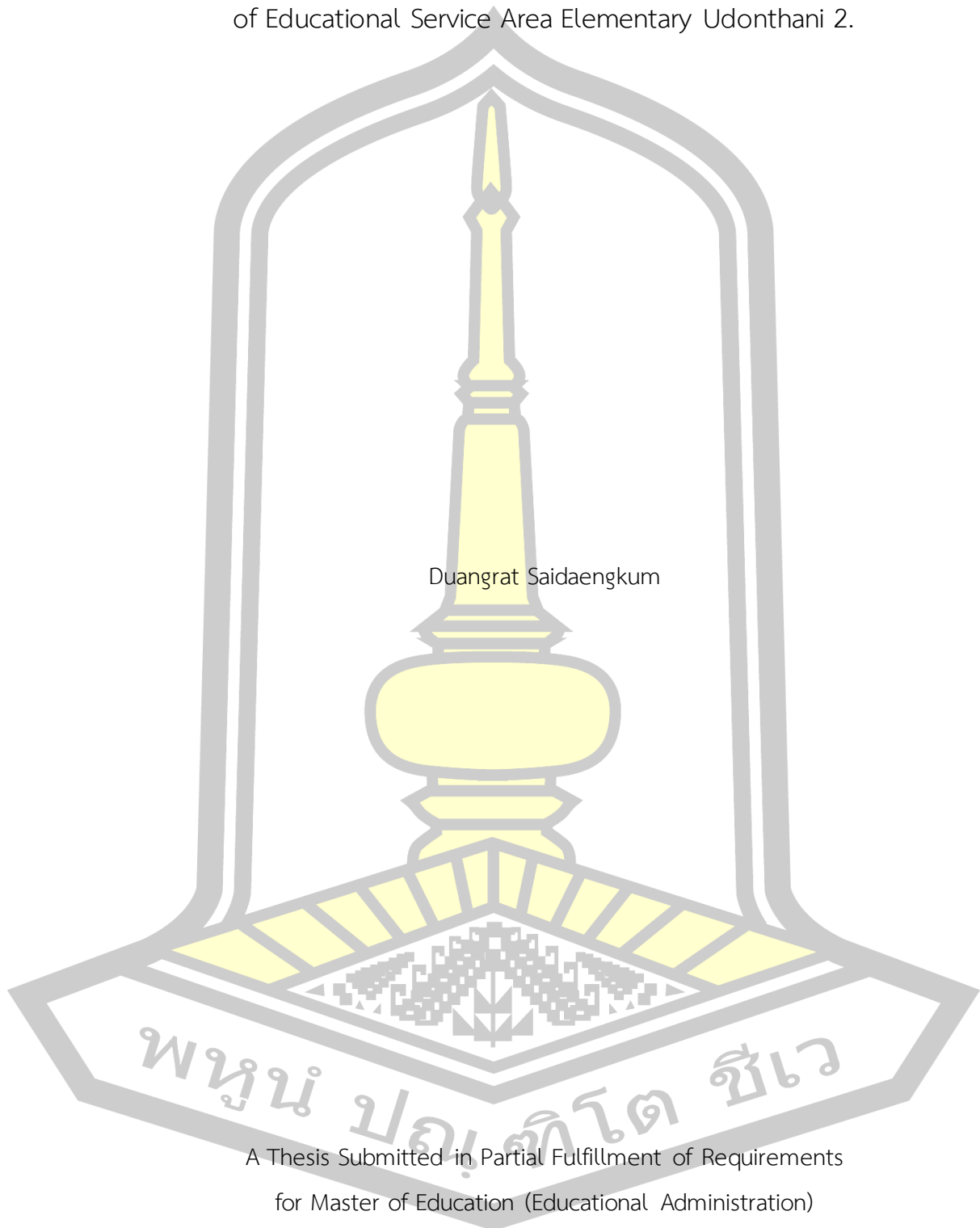

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Developing guidelines for quality assurance studies. For schools Office
of Educational Service Area Elementary Udonthani 2.

Duangrat Saidaengkum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration)

Academic Year 2017

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาว ดวงรัตน์ สายแดง
คำ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. ดวงรัตน์ ธารดำรงค์)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(ผศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ผศ. ดร. กฤษน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วัน.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2		
ผู้วิจัย	ดวงรัตน์ สายแดงคำ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ดวงรัตน์ ธารดำรงค์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหวังเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา และ 3) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำนวน 310 คน การสุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา และระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์ องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความต้อการจำเป็นโดยใช้วิธี Modified Priority Need Index (PNI_{modified})

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

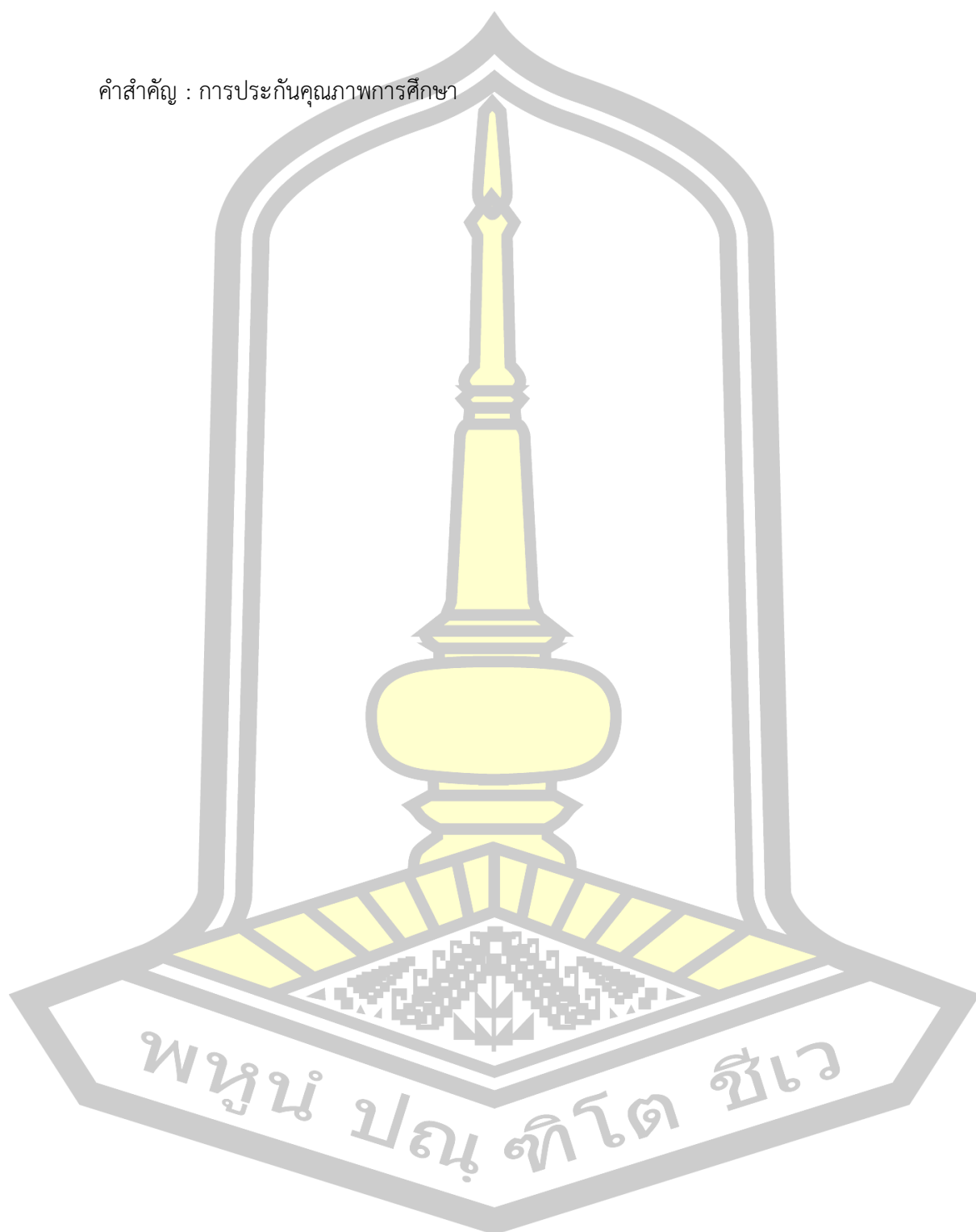
1. องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ประเมินแล้วว่ามีความเหมาะสมได้ องค์ประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามี 8 ตัวชี้วัด 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามี 8 ตัวชี้วัด 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศมี 6 ตัวชี้วัด 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามี 8 ตัวชี้วัด 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามี 8 ตัวชี้วัด 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามี 8 ตัวชี้วัด 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในมี 8 ตัวชี้วัด 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องมี 6 ตัวชี้วัด

2. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมทุกองค์ประกอบและแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย=2.82) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมทุกองค์ประกอบและแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย=4.46)

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ซึ่งได้รับการประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า เป็นการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ดังต่อไปนี้ 1) Plan (การวางแผน) แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) Do (การปฏิบัติ) นำขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนมาปฏิบัติให้ครอบคลุมครบทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้การศึกษา กำหนดงบประมาณ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม สร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณภาพภายใน และมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) Check (การตรวจสอบและประเมินผล) ตรวจสอบโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สรุปผลให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และวิเคราะห์ร่วมกัน 4) Action (การพัฒนาปรับปรุง) ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ พัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป และเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพการศึกษา

TITLE	The Developing guidelines for quality assurance studies. For schools Office of Educational Service Area Elementary Udonthani 2.		
AUTHOR	Duangrat Saidaengkum		
ADVISORS	Duangrat Tandamrong , D.B.A.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2017

ABSTRACT

The objectives of research aimed to 1) study the elements and indicators of the quality assurance in education of the schools, 2) study the current condition and desirable condition of the quality assurance in education of the schools and 3) develop the guidelines of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2. The samples used in the questionnaire were 310 people consisted of school administrators and teachers who responsible for the school internal quality assurance by simple random sampling. The research was divided into three phases consisted of phase 1 which studied about the elements and indicators of the quality assurance in education of the schools, phase 2 which studied about the current condition and desirable condition of the quality assurance in education of the schools and phase 3 which studied about the guideline development of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2. The research instruments were interview forms of the elements and indicators of the quality assurance in education of the schools, the questionnaires of the current condition and desirable condition of the quality assurance in education of the schools and the evaluation forms about the suitability and the possibility of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2. The data analysis were frequency distribution, percentage, average and standard

deviation, grading the requirement by using the Modified Priority Need Index (PNI modified)

The results were as follows :

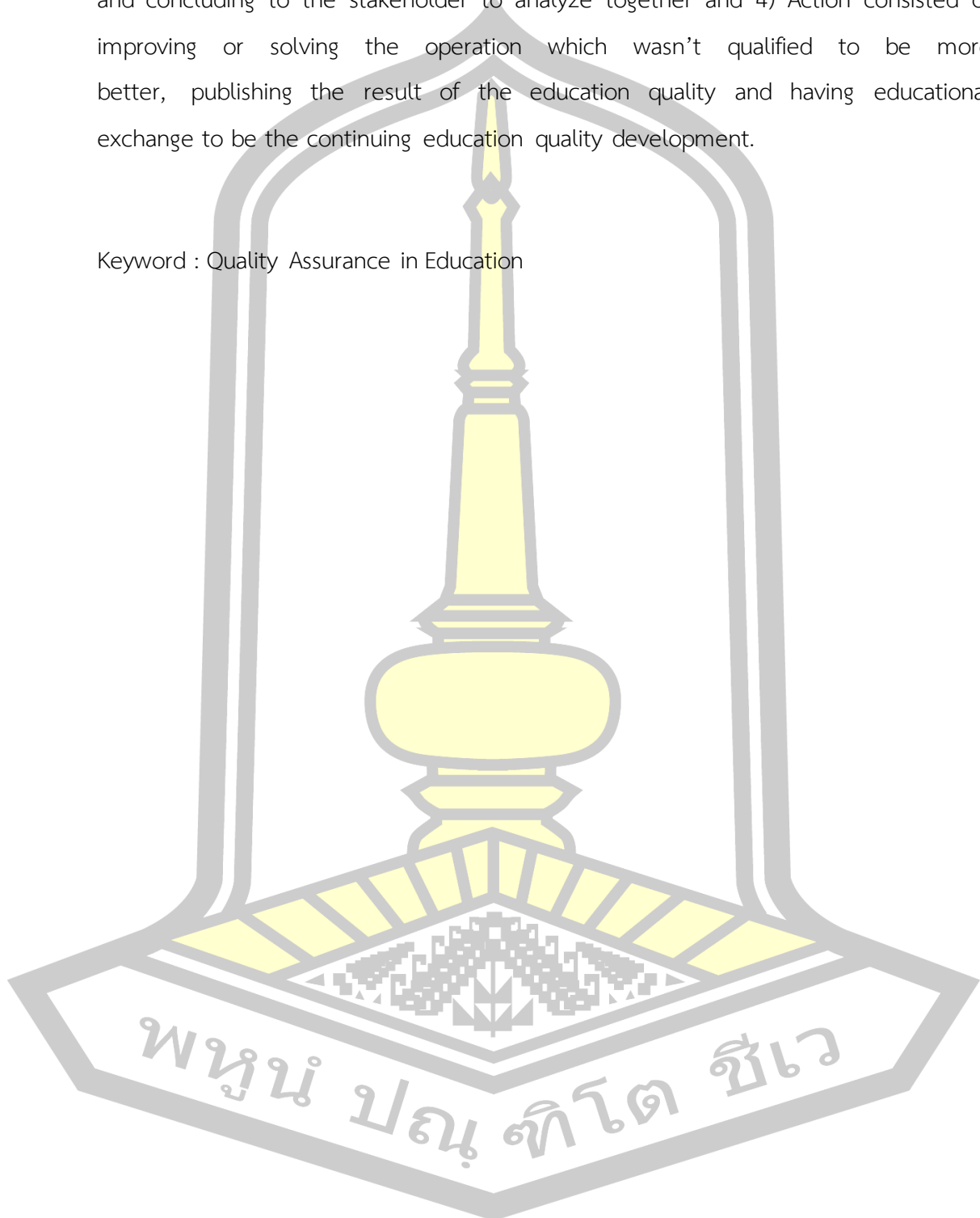
1. The elements and indicators of the educational quality of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2, the five experts determined that they were appropriate which had 8 aspects and 60 indicators, 1) the education standards determination had 8 indicators, 2) the preparation of education development plan which followed the school education standards had 8 indicators, 3) the system management of administration and information had 6 indicators, 4) the operation of the education development plan had 8 indicators, 5) the education quality monitoring had 8 indicators, 6) the internal quality assurance of the education standards determination had 8 indicators, 7) the preparation of self assessment report which reported about the internal quality assurance had 8 indicators and 8) the successive education quality development had 6 indicators.

2. The current condition of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2, all aspects and each aspect were totally in medium level (Average = 2.82). The desirable condition of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2, all aspects and each aspect were totally in high level (Average = 4.46).

3. The guidelines of the quality assurance in education of the schools in Udonthani Primary Educational Service Area Office 2 which were evaluated by the experts were totally appropriate in high level and the possibility was totally in the highest level. These guidelines were qualified as the PDCA, 1) Plan consisted of committee designation, creating consciousness of being the school owner and listening the opinion of the stakeholders, 2) Do consisted of using the preparation steps to act and cover all standards and indicators, determination the budget and resources appropriately, creating good attitude to the internal quality assurance and

stakeholder coordination,3) Check consisted of checking by using various information and concluding to the stakeholder to analyze together and 4) Action consisted of improving or solving the operation which wasn't qualified to be more better, publishing the result of the education quality and having educational exchange to be the continuing education quality development.

Keyword : Quality Assurance in Education

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ กรรมการสอบ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบ สละเวลาแก้ไขข้อบกพร่องในทุกขั้นตอนจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนและ ให้ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนชี้แนะแนวทางการพัฒนาตนเองในด้านการบริหารการศึกษา ผู้วิจัย ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และทุกท่านที่เป็น ผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือในการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ แบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ สมาชิกทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ ตลอดมาคุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอนให้มีสติปัญญาความรู้และคุณธรรม รวมทั้งผู้มีส่วนช่วยเหลือ ในการทำการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

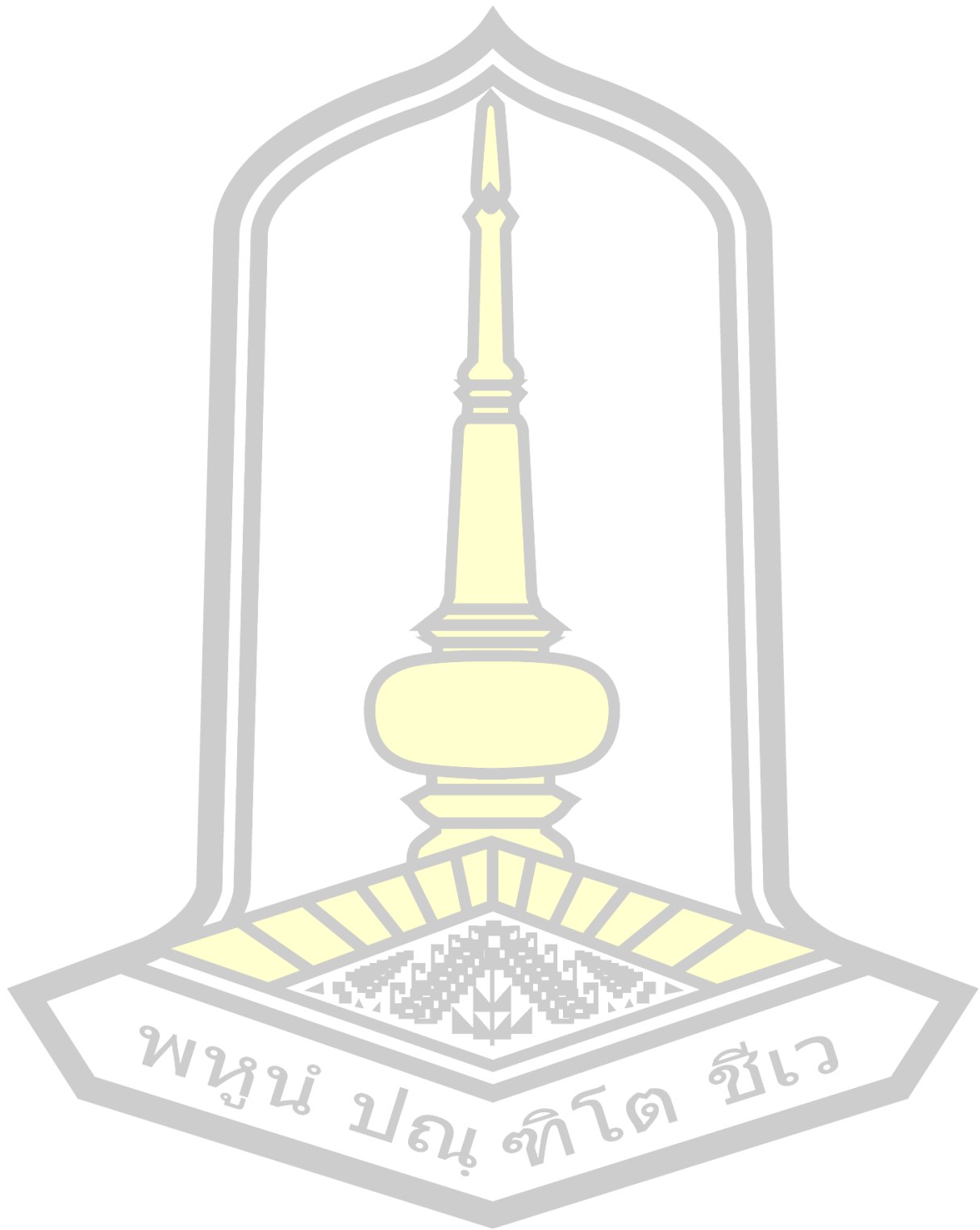
ดวงรัตน์ สายแดงคำ

พูน ปณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ท
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.....	14
กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา	15
การประกันคุณภาพการศึกษา.....	18
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	20
การประกันคุณภาพภายใน	24
หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	63

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.....	95
ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.....	102
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	108
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2.....	109
ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2.....	124
ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.....	158
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	177
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	177
สรุปผล.....	177
อภิปรายผล.....	179
ข้อเสนอแนะ	184
บรรณานุกรม	186
ภาคผนวก.....	193

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	47
ตาราง 2 สรุปลองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	52
ตาราง 3 แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	97
ตาราง 4 สรุปลองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	110
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	116
ตาราง 6 จำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม	124
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	125
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	126
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	128
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	130
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	131
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	134
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	136
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	138
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	140
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง	142
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง	143
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง	145

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 147

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 149

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 151

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 152

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 154

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทาง 157

ตาราง 25 แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา 164

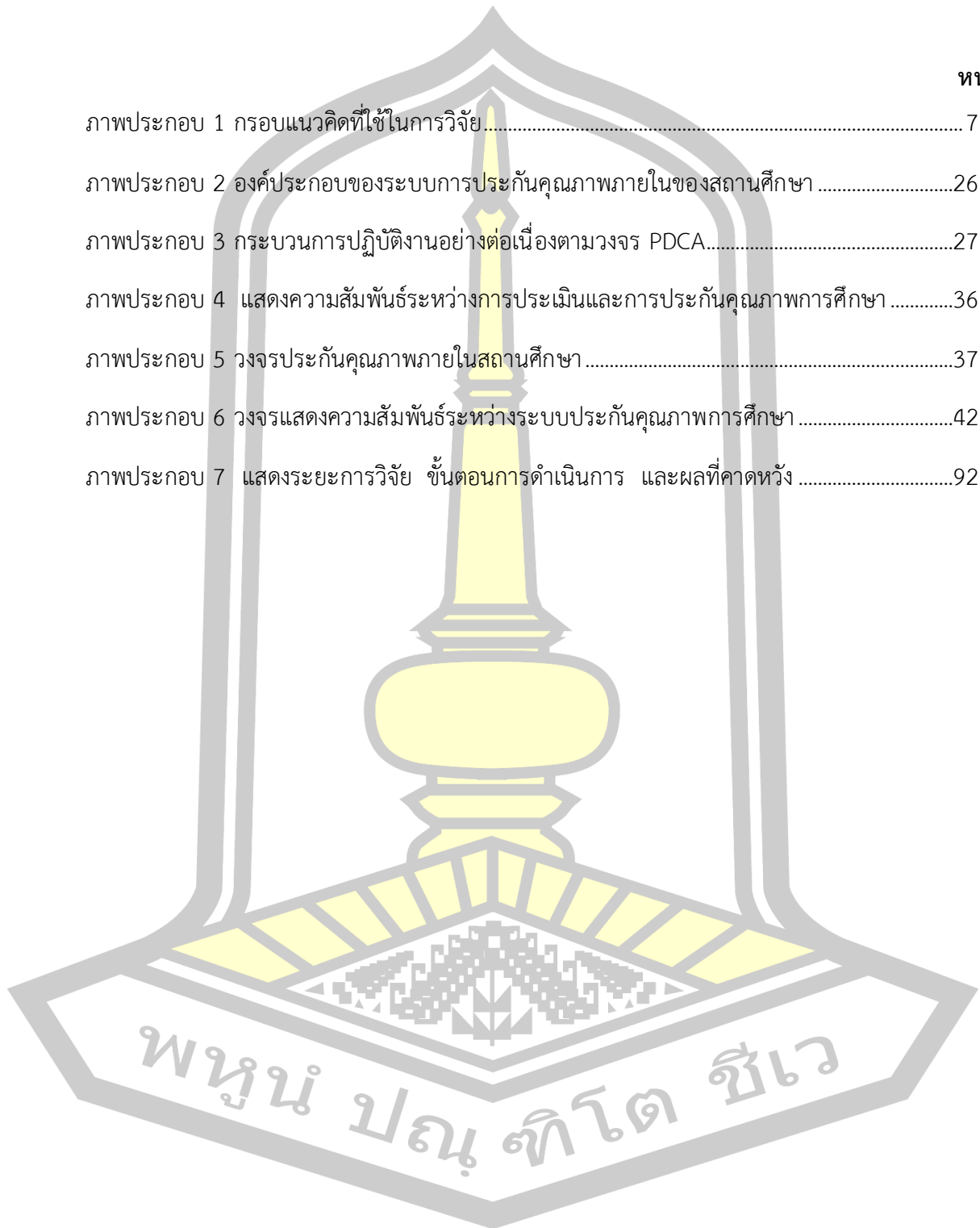
ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 173

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	26
ภาพประกอบ 3 กระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA.....	27
ภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา	36
ภาพประกอบ 5 วงจรประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	37
ภาพประกอบ 6 วงจรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบประกันคุณภาพการศึกษา	42
ภาพประกอบ 7 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง	92

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษที่สองมีเป้าหมายสำคัญคือมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพซึ่งคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายมีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทยมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในมาตรา 47 ที่กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยในมาตรา 48 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอีกทั้งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและในมาตรา 49 ได้กำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีฐานะเป็นองค์การมหาชนที่ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่ามีเป้าหมายหลักที่สอดคล้องกันคือการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาซึ่งกลไกในการพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาคือระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยเฉพาะระบบการประกันคุณภาพภายในถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ป้องกันความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันทั้งในด้านงบประมาณคุณภาพบุคลากรหรือ

แม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียนรวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่นๆเช่นความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชนหน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษาและการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเองคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) การบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานที่ประสบผลสำเร็จในหลายหน่วยงานมาแล้วคือเทคนิคการบริหารและการจัดการตามวงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมมิ่ง (Deming Cycle) เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบและประเมินผล (Check) และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข (Action) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังคำกล่าวที่ว่า การดำเนินกิจกรรมตามวงจร PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด (วราพร ชัยอาสา, 2554) ได้เลือกใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านคือด้านการวางแผน (Planning) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Doing) ด้านการตรวจสอบประเมินผล (Checking) และด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายมุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตามประกาศกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 2 ข้อ 14 ระบุไว้ว่า “ให้สถานศึกษาจัดระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้สถานศึกษาดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง” และ หมวด 1 ข้อ 3 ระบุว่า “ระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานทุกระดับประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากแนวทางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดภาพรวมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงให้สถานศึกษาจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐาน

การประกันคุณภาพการศึกษาอันเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นคุณภาพของสถานศึกษาและเป้าหมายที่สถานศึกษาจะพัฒนาไปสู่มาตรฐานสถานศึกษาที่กำหนดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สังคมยอมรับในคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตามที่สังคมต้องการ

สถานศึกษาต่าง ๆ ถือว่าเป็นผู้มีความสำคัญในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งงานระบบประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องสำคัญซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกแม้กระทั่งการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่งกระแสสังคมก็ยังมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษายังไม่เข้มแข็งสถานศึกษายังไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจังมุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้นเพื่อให้เกิดการเข้าสู่การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 6 อำเภอ คือ อำเภอกุมภวาปี, อำเภอโนนสะอาด, อำเภอหนองแสง, อำเภอศรีธาตุ, อำเภอวังสามหมอ และอำเภอประจักษ์ศิลปาคม มีโรงเรียนในเขตพื้นที่ จำนวน 201 โรงเรียน จัดการศึกษา 3 ระดับ ประกอบด้วยระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นตลอดทั้งเสริมสร้างให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริงจึงให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 โดยให้จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษารวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก และจากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม จำนวน 139 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.50 และไม่ผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม จำนวน 61 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.50

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม จำนวน 139 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 69.50 และไม่ผ่านการประเมินภายนอกรอบสาม จำนวน 61 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.50 ซึ่งโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินภายนอกรอบสามจำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อจะได้ข้อมูลสารสนเทศ สำหรับวางแผนดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบที่ 4 และส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานต่อไป

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วยอะไรบ้าง
2. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นอย่างไร
3. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีแนวทางอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
3. ได้แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาองค์ประกอบและระบบการประกันคุณภาพภายในซึ่งได้จากการสังเคราะห์ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ดังนี้

- 1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
- 1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา
- 1.3 การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ
- 1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 1.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 1.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 1.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามและความมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด ได้แก่

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 200 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 155 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 300 คน การกำหนด
กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และกำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, Robert V. and
Morgan, 1970)

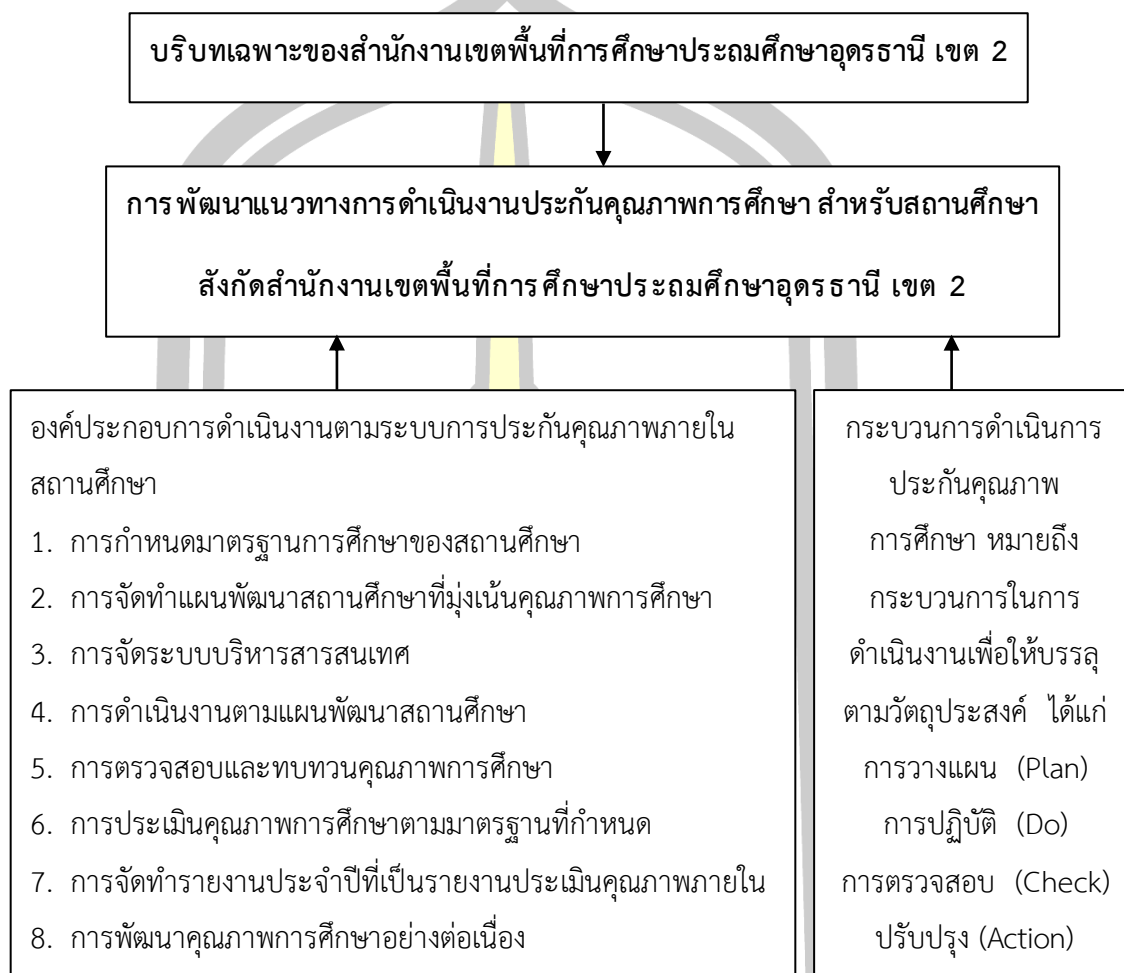
ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ศึกษา Best Practices จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ
และโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 และ
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้วิจัย
ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด กระบวนการหรือขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำหรับ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของหน่วยงานและนักวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ. 2553, กรม
วิชาการ. 2545 : 24-25, กรมวิชาการ. 2543 : 14-30, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. 2543: 2-3, กฎกระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 20-25, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2544
, สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 4-6, จำรัส
นงมาท. 2544 : 112, นราจันท์ กิตติคุณ. 2553 : 158-161, จารุวัฒน์ ทศนิล. 2555 : 174-178,
คำชอน นันแก้ว. 2552 : 60-64, อีรพรรณ แจ้ใส. 2552 : 63-64, แสงเพียร งานดี. 2552 : 81-83,
ปารณัฏ รุจิชากร. 2554 : 96-104, นวพรรณี นามพุทรา. 2555 : 255-262, ละมุล รอดขวัญ.

2555 : 276-283, อารีย์รัตน์ วัฒนสิน. 2543 : 8-15 นำมาสังเคราะห์และบูรณาการ สรุปเป็นที่มาของกรอบความคิด ในการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงาน การประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพของการพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กระทำโดยคณะกรรมการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงาน และช่วยให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สู่เป้าหมายตามที่โรงเรียนกำหนด

2. การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษากำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายในซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นโดยให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการดังต่อไปนี้ ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของชาติมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้รวมทั้งจุดเน้นบริบทและอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมีตัวชี้วัดดังนี้ ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา, การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน, การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ, การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย, การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร, การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน และครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการพัฒนายึดสภาพปัญหาและความต้องการและให้ความสำคัญในการใช้ข้อมูลสารสนเทศมีกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่างๆวิธีการดำเนินงานกิจกรรมโครงการให้สอดคล้องมาตรฐานสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสนับสนุนวิชาการเป็นปัจจัยหลักในการวางแผนร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษาตลอดจนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการเพื่อให้ได้ข้อสรุปในการพัฒนาจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีตัวชี้วัดดังนี้ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน, การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล,การจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง, ตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา, ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา, การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ, ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.3 การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมเป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและพัฒนารเรียนการสอน ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน, การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร, การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วยวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา, การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง, การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ และใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย

2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุสำเร็จตามแผนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา, การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป, บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ, ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด, การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด, การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง, การกำกับ ติดตามและ

ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.5 การจัดทำให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา, การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป, การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ, การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน, เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด, การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง

2.6 การจัดทำมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษากระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมินโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมในเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินและเขียนรายงานผลการประเมินภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา, การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป, การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ, การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน, เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด, การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง

2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง การจัดทำรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการ

ดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษาซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำเสนอ รายงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี งานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด, แต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยบุคลากร จากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน, จัดทำรายงานฉบับ สมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ, ใช้รายงานการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก, ใช้ฐานข้อมูลของการทำงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควร พัฒนาโอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานในปีถัดไป, ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของ สถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัว และมีการปรับปรุงกิจกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน, ผลการประเมินสามารถ สะท้อนภาพของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนได้เป็นอย่างดี และดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครองและ สาธารณชนทราบ

2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กระบวนการที่ สถานศึกษาต้องพัฒนาความยั่งยืนของการทำงานของโครงการและกิจกรรมตามแผนการพัฒนา การจัดการศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอมีการใช้ผลการประเมินภายในผลการ ตรวจสอบคุณภาพผลประเมินอื่นๆเพื่อนำไปใช้ประโยชน์การพัฒนาการบริหารและการเรียนการสอน ต่อเนื่องตลอดจนเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีตัวชี้วัดดังนี้ จัดให้มีการปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา, การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพ ดียิ่งขึ้นไป, การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่า ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง, จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดย ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน, ดำเนิน การประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

4. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยตรง

5. กระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) ปรับปรุง (Action)

5.1 การวางแผน หมายถึง เป็นการคิดเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุผล งานในส่วนนี้ของสถานศึกษา คือ แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา หรือแผนปฏิบัติราชการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน งาน โครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ

5.2 การปฏิบัติ หมายถึง เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการวางแผนกล่าวคือ ผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะของงาน ระยะเวลาและมีความรับผิดชอบของงานแต่ละส่วน โดยผู้บริหารอาจจะต้องนิเทศ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาอุปสรรคอะไรก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานทั้งปวงได้เป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้

5.3 การตรวจสอบ หมายถึง เป็นการประมาณค่าการดำเนินงานว่าเด่นด้อย ดี ไม่ดี มากน้อยแค่ไหน โดยเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้กับสิ่งที่ทำได้จริง ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงมากกว่าสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ก็แสดงว่าดีประสบผลสำเร็จ แต่ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ก็แสดงว่าไม่ดี ต้องปรับปรุงแก้ไข การประเมินในขั้นตอนนี้ มุ่งที่จะได้ทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่าเป็นไปแค่ไหน ผลการประเมินจึงมุ่งเพื่อพัฒนางานมากกว่าการจับผิดผู้ปฏิบัติ

5.4 การปรับปรุง หมายถึง เป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน กล่าวคือ ถ้าผลการปฏิบัติในห้วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ต้องแสวงหาวิธีดำเนินการให้เหมาะสมกว่าเดิม แต่ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้ว การดำเนินงานต่อไปจะได้เปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการท้าทายการดำเนินงานของบุคลากร และเป็นการสร้างหลักประกันว่าการดำเนินงานในองค์กรมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยได้ศึกษาดำรงและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อเรียงลำดับต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
2. กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 3.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
4. แนวคิด และหลักการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 4.1 แนวคิดและหลักการ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 4.2 หลักการและกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
5. การประกันคุณภาพภายใน
  - 5.1 ระบบการประกันคุณภาพภายใน
  - 5.2 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
  - 5.3 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา
  - 5.4 แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
6. หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
7. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาในหมวดที่ 6 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ดังต่อไปนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุง แก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 6 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปได้ว่า ให้สถานศึกษาทุกระดับดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากการประกันคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา

กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก ราชกิจจานุเบกษา 2 เมษายน 2553

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้

“การประเมินคุณภาพภายใน” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายในซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

“การประเมินคุณภาพภายนอก” หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก

หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 15 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14 (1) ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่นด้วย

ข้อ 16 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามข้อ 14 (2) ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
4. กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดาผู้ปกครองและองค์กรชุมชน
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ข้อ 17 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวิเคราะห์วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนและร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อ 18 ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบรวมทั้งให้เปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

หมวด 3 การประกันคุณภาพภายนอก

ข้อ 37 การประกันคุณภาพภายนอกให้คำนึงถึงจุดมุ่งหมายและหลักการดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความจริงและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
3. สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
4. ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพ และพัฒนาการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
6. ความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรึชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ข้อ 38 ในการประกันคุณภาพภายนอก ให้สำนักงานทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานที่วัดด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
2. มาตรฐานที่วัดด้วยการบริหารจัดการศึกษา
3. มาตรฐานที่วัดด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. มาตรฐานที่วัดด้วยการประกันคุณภาพภายใน

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำการประเมินคุณภาพภายนอกจากมาตรฐานอื่นเพิ่มเติมจากมาตรฐานที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานประกาศกำหนดมาตรฐานอื่นได้โดยใช้ความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ข้อ 39 วิธีการในการประกันคุณภาพภายนอกให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานกำหนด

ข้อ 40 ในกรณีที่ผลการประเมินคุณภาพภายนอกแสดงว่า ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ให้สำนักงานแจ้งเป็นหนังสือพร้อมแสดงเหตุผลที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานแก่หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษานั้น และให้สถานศึกษานั้นปรับปรุงแก้ไขโดยจัดแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินการตามแผน เพื่อขอรับการประเมินใหม่ภายในสองปีนับแต่วันได้รับแจ้งผลการประเมินครั้งแรกให้สถานศึกษาเสนอแผนพัฒนาคุณภาพต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการประเมินตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 41 ในกรณีที่สถานศึกษาไม่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในกำหนดเวลาตามข้อ 40 ให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือ คณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่น แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

การประกันคุณภาพการศึกษา

1. ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

จาร์วัฒน์ ทศกิจ (2557) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นระบบการประกันที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ มีการวางแผนและแนวทางในการพัฒนาตามแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจ แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคม และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วน ตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

จิตติ เสือสา (จิตติ เสือสา, 2557) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนิน กิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการศึกษาของผู้มีส่วนรับผิดชอบเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ว่าสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะตรงตามความมุ่งหวังที่กำหนด

นวพรรณี นามพุธา (2555) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ เป็นระบบมีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง จนสร้างความมั่นใจให้กับสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครอง ที่ส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียน ว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วจะเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับความคาดหวังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554) ระบุว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน และผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การ

ประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ และผลิตไม่มีคุณภาพ

จากความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อความมั่นใจว่า คุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามลักษณะที่พึงประสงค์ และเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

2. ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรา 48) นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงกำหนดให้ต้องออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (ตามวรรคสอง มาตรา 47) เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และให้เชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอก จึงได้มีการประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนกฎกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. 2546) ซึ่งได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว ในเล่ม 127 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2553 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน

ประเมินคุณภาพภายใน 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา (ซึ่งหมายถึงผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2)

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ คือทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง อีกทั้งทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเองมีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และได้กำหนดหลักการ สำคัญข้อหนึ่งคือให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาโดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจ สำคัญหมวดหนึ่งที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการอีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพตามมาตรฐานผู้ที่ จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวังผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรสถานประกอบการที่รับช่วง ผู้จบ การศึกษาเข้าศึกษาต่อ หรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมี คุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนักนักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษา ทุกแห่งมีความรู้ความสามารถมีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษา กำหนด ดังนั้นผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษากำหนด (ซึ่งหมายถึงผู้บริหารครูและ บุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมใดหรือ โครงการใดก็ตามผู้เรียนจะต้องได้รับผล หรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อมนอกจากนี้ใน การจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวังกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือที่มี ความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. หลักการและกระบวนการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับ แก้ไข) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกัน คุณภาพภายนอก

2.1 ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance)

เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชนตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวังสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความ เหมาะสมด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมบุคลากรใน สถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมายคือผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับ

แกระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง

2.2 ระบบการประกันคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการได้แก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุกๆ 5 ปีผลจากการประเมินในภาพรวมจะนำเสนอรัฐบาลเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึดหลักการในการดำเนินการมี 3 ประการคือ

1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการงบประมาณบุคลากรและทรัพยากรการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอนจัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ที่สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2) การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐภาคเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ประกอบการภูมิปัญญาท้องถิ่น/ ประชาชนชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่นๆของสถานศึกษาโดยมีการร่วมกันคิดตัดสินใจสนับสนุนส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3) การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้นคือ

1) การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริงมีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้าสถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปีมีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริงข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้นครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคลรายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่นๆที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้างการวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมายซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาฉะนั้นในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใดต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้อย่างไรก็ตามการดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบทำงานร่วมกันได้ตีรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกันเลือกแนวทางที่ดีที่สุดยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้นประการสำคัญต้องมีระบบกลไกการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งติดตามกำกับกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพภายใน

1. ระบบการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัว และชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกระทรวง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ดังนั้น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จึงยึดหลักการ 3 ประการคือ

1.1 การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบ และจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสังคมให้มากที่สุด

1.2 การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิดตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

1.3 การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนา (Focus Areas) เช่น ภายในช่วง 3 ปีนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต้องสูงขึ้นจากฐานเดิม ร้อยละ 5-10 หรือในปีการศึกษาหน้าผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6

สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างคล่องแคล่ว หรือภายใน 2 ปี สถานศึกษาจะต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับเรื่องการรักษาระบบนิเวศ เป็นต้น จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว มีการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนาให้เหมาะสมและสามารถทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้องประชาสัมพันธ์ เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาตลอดจนแผนพัฒนาสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ ทั้งเพื่อเป็นสัญญาประชาคม และเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

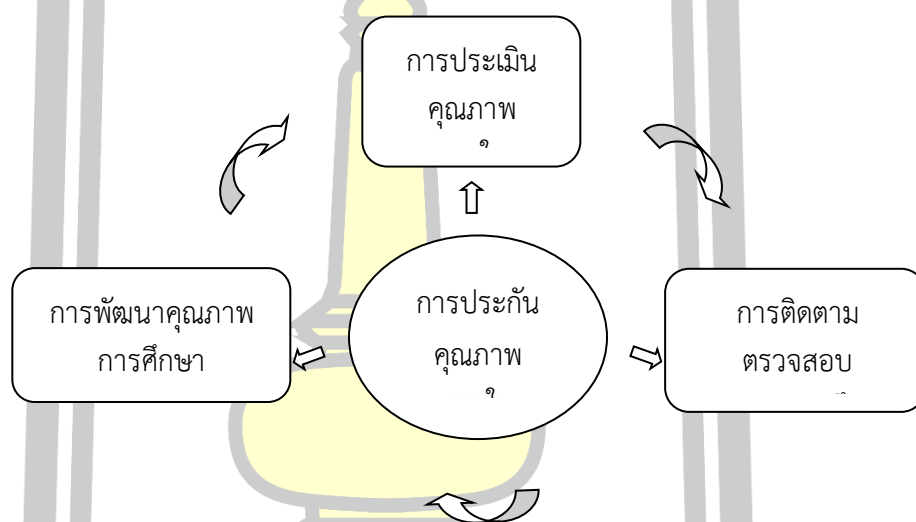
จากหลักการดังกล่าวข้างต้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

1) การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้น จึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้ และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมื่อมีการตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยาก และเกิดจากการปฏิบัติจริง ข้อมูลและสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายการกลุ่มสาระการเรียนรู้ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษา หรือโครงการอื่นๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้น หรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลและสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

ถึงแม้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้นแท้จริงแล้ว คือ หน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็น เป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิด กิจกรรม/โครงการหรือนวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงาน จะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อม ที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ซึ่งองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ดังภาพประกอบ 2

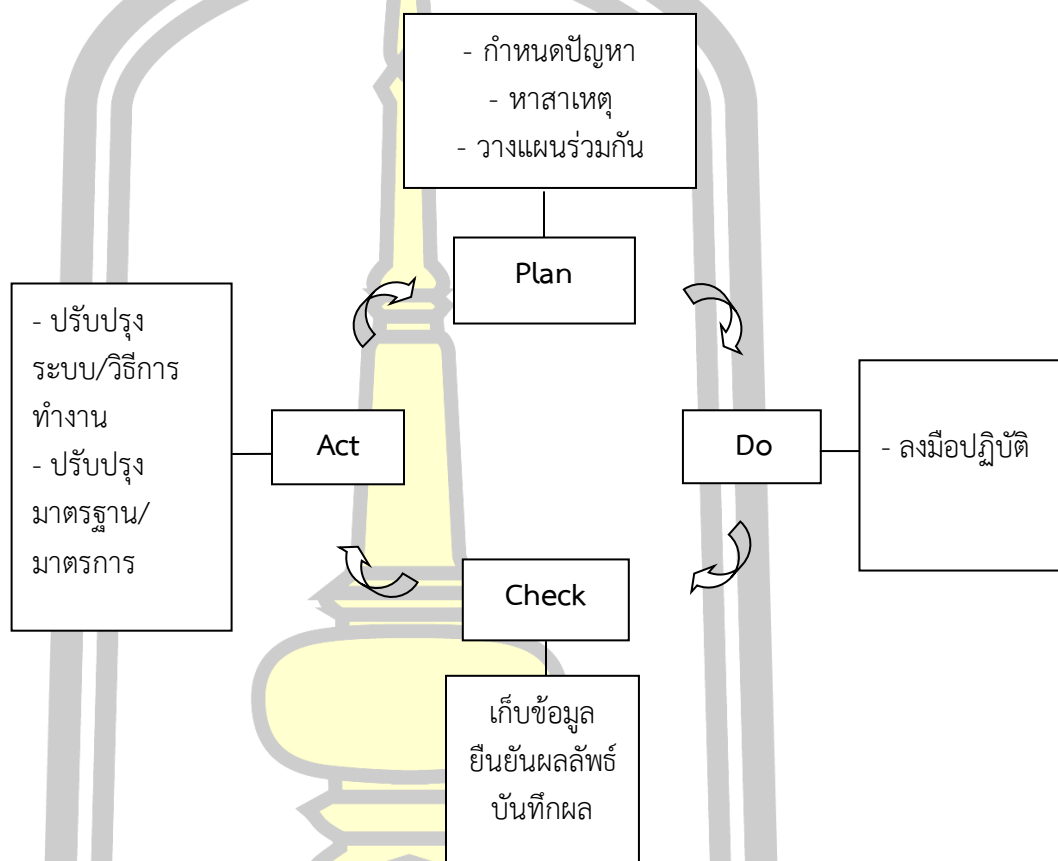

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

1) การพัฒนาคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (ทั้งระดับชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติมตามบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา) หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือ การสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของการ ทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่าง ต่อเนื่อง จัดทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ในการ พัฒนางานเป็นประจำ มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดนั้น ต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ที่ทุกกิจกรรม / โครงการ / งานมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การยกระดับคุณภาพ

ผู้เรียนทุกด้าน มีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรรหาให้เพียงพอ ดูแลรักษาให้ใช้ได้อยู่เสมอ และปลอดภัยในการใช้ ประการสำคัญต้องมีระบบและกลไก การปฏิบัติงานตามแผน รวมทั้งติดตามกำกับการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549) ดังกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องตามวงจร PDCA

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กำกับ ติดตามความก้าวหน้า และยืนยันการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถดำเนินงานในแต่ละระดับ ได้ดังนี้

(1) การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษาทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทันที และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

(2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือให้สถานศึกษา สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ สถานศึกษาทุกแห่งควร ได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี สำหรับ สถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยกย่อง สถานศึกษาที่มีรูปแบบการพัฒนาที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ ส่วนสถานศึกษาที่มี คุณภาพผู้เรียนต่ำหรือมีแนวโน้มต่ำลงอันเนื่องมาจากปัญหาต่างๆ เขตพื้นที่การศึกษาควรตั้ง คณะทำงานเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะ เขตพื้นที่ที่ การศึกษาต้องทำรายงานติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทราบด้วย

(3) การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน ภาพรวมระดับประเทศ โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และผลักดัน ให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำหนดมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษา เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ สถานศึกษาให้บริหารและจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

3) การประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัด การศึกษาของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

(1) การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ของสถานศึกษา สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนด (ตามระดับการศึกษาที่จัด ซึ่งหมายถึงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย) จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา รายงาน ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และรายงานต่อสาธารณชน

(2) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา การประเมินในส่วนนี้เป็นการ ดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทาหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษา จัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในทุกๆ 5 ปี ผลจากการประเมินในภาพรวมจะ นำเสนอรัฐบาล เพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำหนดทิศทางการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติ

การดำเนินการทั้ง 3 ประการ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ สามารถดำเนินการได้ทั้งในส่วนการพัฒนาคุณภาพและการประเมินคุณภาพ

จากระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจ (Assure) ได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและที่สังคมต้องการ

2. ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นได้นำไปสู่การจัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2546 และมีการปรับปรุงใหม่ โดยรวมระบบการประกันคุณภาพภายในขององค์กรหลักที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา) และระบบการประกันคุณภาพภายนอกเข้าด้วยกัน โดยในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ซึ่งรวมถึงการศึกษาปฐมวัยด้วย) นั้น ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ดังนี้

- 2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.2 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.3 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.4 ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.5 จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 2.6 จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.7 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 2.8 จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

โดยให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

(1.1) ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

(1.2) พิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และมาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา

(1.3) กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

(1.4) ประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบ ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

(2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

(2.1) ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดังนี้

(2.1.1) ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง

(2.1.2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่างๆ โดยมีจุดเน้นที่คุณภาพผู้เรียน สะท้อนคุณภาพความสำเร็จที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

(2.1.3) กำหนดวิธีการดำเนินงาน กิจกรรม/โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัย หรือ ผลการวิจัย หรือข้อมูลที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

(2.1.4) กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

(2.1.5) กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน ร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2.1.6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชน และท้องถิ่น

(2.1.7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้

สอดคล้องกับกิจกรรม/โครงการ

(2.1.8) เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความ
เห็นชอบ

(2.2) ให้สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ดังนี้

(2.2.1) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจั
ดการศึกษาของสถานศึกษา

(2.2.2) ให้กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่
ชัดเจน

(2.2.3) เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความ
เห็นชอบ

(2.3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกัน
ในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดังนี้

(2.3.1) จัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อ
การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

(2.3.2) กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่
ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายกับ
หน่วยงานต้นสังกัด

(2.3.3) นำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการ
พัฒนาการเรียนการสอน

(2.4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบ
ร่วมกันในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

(2.4.1) นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติตามกรอบ
ระยะเวลา และกิจกรรม/โครงการที่กำหนดไว้

(2.4.2) ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และ
ความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

(2.5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกันในการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ดังนี้

(2.5.1) กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับสถานศึกษา

(2.5.2) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา

(2.5.3) รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

(2.5.4) เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

(2.6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกันในการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

(2.6.1) การให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คน ที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2.6.2) ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

(2.7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกันในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ดังนี้

(2.7.1) สรุปและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

(2.7.2) นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

(2.7.3) เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2.8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการและถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(2.8.1) ส่งเสริมแนวความคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมคุณภาพในการทำงานปกติของสถานศึกษา

(2.8.2) นำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา จากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา การบริหารและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

(2.8.3) เผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนา

กรมวิชาการ (2545) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

- 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่ใช่ภาระงานใหม่ของสถานศึกษา เพียงแต่เป็นการนำภาระงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมที่สถานศึกษาทุกแห่งมีการดำเนินการอยู่แล้ว และมุ่งเน้นไปที่คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรอันเป็นการสอดคล้องกับหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสามารถจัดลำดับได้ ดังนี้คือ 1) จัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา 2) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 6) การประเมินมาตรฐานการศึกษา 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

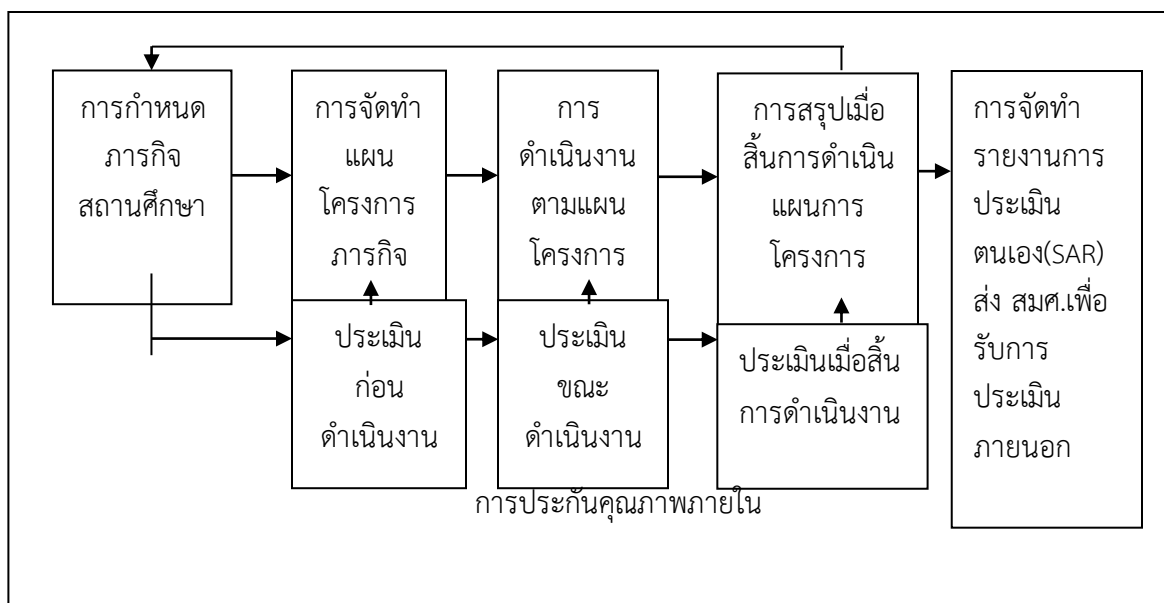
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวว่า วิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานตามระบบคุณภาพได้ด้วยการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและสร้างวัฒนธรรมการทำงานคุณภาพปรับปรุงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาหรือกำหนดใหม่ให้ตรงกับสภาพปรารถนาของชุมชนและให้ทันสมัย
- 2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศคุณภาพการศึกษา ด้วยการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ผู้เรียน และบุคลากรมาวิเคราะห์และแปลผลให้มีความหมาย เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เช่น กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย เป็นต้น
- 3) พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเยาวชนของชาติ ดังนั้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาจะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้บรรลุผลสำเร็จตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพระยะกลาง (3 – 5 ปี) และแผนพัฒนาประจำปีที่สุดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศปัจจุบันมาวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยที่ต้องปรับปรุง รวมทั้งศักยภาพของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนในแต่ละปี รวมทั้งระบุวิธีการดำเนินงานพัฒนาที่มีประสิทธิภาพที่มั่นใจว่าจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 5) การจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา เป็นการจัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรและการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเน้นการร่วมตัดสินใจของทุกฝ่าย แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รวมทั้งแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 6) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนและดูแลการส่งเสริมให้การจัดการศึกษาพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษา และให้ความเชื่อมั่นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 7) การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นตัวประโยค ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน
- 8) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการแสดงภาวะความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่บิดา มารดา ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทราบผลการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีการศึกษา

9) การกำกับประเมินและผดุงระบบประกันคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อการส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยหน่วยงาน โดยหน่วยงานสำคัญที่ทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ เพื่อให้งานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

รัตนะ บัวสนธ์ (2550) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินทางการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาว่า มีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างมากในลักษณะที่การประกันคุณภาพ การศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในหรือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายนอก ต่างก็จำเป็น ต้องใช้การประเมินเป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งของการดำเนินการ นอกเหนือจาก การใช้วิธีการอื่นๆ กล่าวคือในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งเป็นสิ่งที่สถาบัน หรือหน่วยงานทางการศึกษาแต่ละแห่งดำเนินการนั้น การประเมินเข้ามามีบทบาทในส่วนที่เกี่ยวกับการประเมินแผนงานหรือโครงการต่างๆ ที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นตามภารกิจในแต่ละปีการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการประเมินในขณะดำเนินงานตามโครงการหรือการประเมินติดตามความก้าวหน้า (Formative Evaluation) และการประเมินผลสรุปรวบยอด (Summative Evaluation) ของ แผนงานและโครงการทั้งหลาย หรือแม้กระทั่งบางครั้งอาจจะต้องประเมินก่อน (Pre-Evaluation) ที่จะดำเนินแผนงานโครงการ ซึ่งผลการประเมินที่ได้รับจะถูกนำไปใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจ วางแผนดำเนินการบริหารจัดการศึกษาในแต่ละภารกิจของสถานศึกษาแห่งนั้นๆ หรือกล่าวอีกนัย หนึ่งได้ว่า การประเมินมีส่วนช่วยในการบริหารจัดการและการควบคุมคุณภาพทางการศึกษานั้นเอง นอกเหนือจากการประเมินแผนงานและโครงการแล้ว การประเมินบุคลากร (Personal Evaluation) ยังเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการประกันคุณภาพ ภายในอีกด้วยความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการประกันคุณภาพภายใน แสดงได้ตามแผนภูมิ ภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา

จากภาพประกอบ 4 จะเห็นว่าการประเมินผลแสดงบทบาทของกลไกควบคุมการบริหารจัดการคุณภาพให้เป็นไปตามภารกิจปกติของสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษา ดังนั้น ประโยชน์ของการประเมินผลในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา คือ การสร้างความมั่นใจว่าการดำเนินงานทางการศึกษาของสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาจะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่อิงการประเมินผลเป็นฐาน (Evaluation-based Educational Quality Assurance) ในลักษณะที่กล่าวมานี้ อาจมีข้อจำกัดและข้อโต้แย้งอย่างน้อย 4 ประเด็นดังนี้

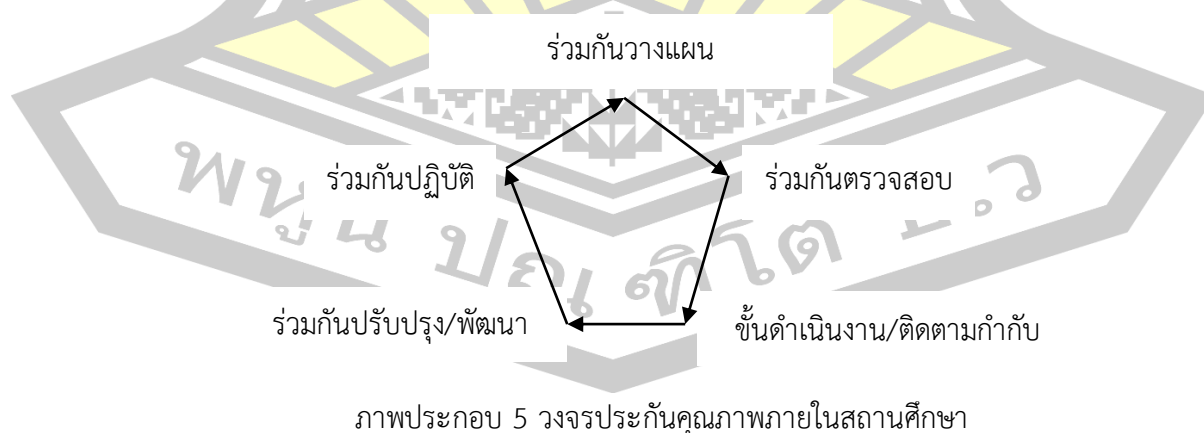
ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการกำหนดเป้าหมายที่มีความตรงเพียงพอหรือไม่ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ยืนยันว่าเป็นเป้าหมายที่มีความตรงประเด็นตามความต้องการจำเป็นหรือไม่อย่างไร

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับการใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยหลักการของการประเมินผล สารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลจะใช้เพื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังหรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมิน แล้วตีค่าออกมาว่า การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือบรรลุความคาดหวังได้มากน้อยเพียงไร ถ้าบรรลุเป็นที่พอใจก็นำสิ่งที่ประเมินนั้นไปปฏิบัติอีกในรอบการดำเนินงานใหม่ แต่ถ้าไม่บรรลุเป้าหมายที่คาดหวัง ก็ปรับปรุงแล้วนำไปปฏิบัติให้ถึงเป้าหมายให้ได้ ซึ่งกระบวนการปฏิบัติจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามการดำเนินงานแบบ PDCA

แต่ทั้งนี้ การดำเนินงานแบบ PDCA จะอยู่ในวงรอบเดิมซ้ำ ๆ ในลักษณะเป็นวงจรที่คงที่ (Static Cycle) ซึ่งไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกอย่างเป็นพลวัตร (Dynamic Cycle) ไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ในเรื่องการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในความหมายที่ควรจะเป็น

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับข้อจำกัดในการใช้สารสนเทศจากการประเมิน กล่าวคือ สารสนเทศจากการประเมินบอกให้ทราบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายหรือความคาดหวังหรือไม่ หรือการดำเนินงานเข้าใกล้ความสำเร็จตามเป้าหมายมากน้อยเพียงไร แต่หากเมื่อไม่บรรลุเป้าหมายข้อมูลจากการประเมิน ไม่สร้างองค์ความรู้ที่จำเป็น (Knowledge) สำหรับการพัฒนาต่อไป

ประเด็นที่ 4 เกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูลที่ได้จากการประเมินมีความเป็นไปได้ที่จะขาดความน่าเชื่อถือ อันเนื่องมาจากธรรมชาติของการประเมินนั้น อาจจะใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินการในบางครั้งอาจจะมีการเมืองการประเมินเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งวิธีดำเนินการประเมินอาจขาดความเคร่งครัด (Rigorous) ในเชิงวิทยาศาสตร์ ข้อมูลที่ได้ อาจจะไม่ชัดเจน ทำให้การตัดสินใจพัฒนาคุณภาพการศึกษาผิดพลาดไป ซึ่งจากเอกสารที่ศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของไทยที่เริ่มใช้อย่างจริงจัง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เสนอแนะแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาที่ประยุกต์ใช้หลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่เน้นการตรวจสอบความรับผิดชอบ (Accountability) กับแนวคิดการบริหารองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) หลักการว่ากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทำได้ทุกระดับ ทั้งในระดับโรงเรียน ระดับหลักสูตร ระดับรายวิชา การดำเนินงานอาจมีขั้นตอนแตกต่างกันได้ แต่ขั้นตอนสำคัญมี 5 ขั้นตอน ที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องกันไปเป็นวัฏจักรหรือวงจรดังภาพประกอบ 5

จากภาพประกอบ 5 จะเห็นว่าวงจรประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการเลือกระบบคุณภาพ และกำหนดเป้าหมาย/มาตรฐานการดำเนินงาน/ตัวบ่งชี้ ขั้นการกำหนดยุทธวิธีและการวางแผนการดำเนินงานตามเป้าหมาย ขั้นการดำเนินงานและการติดตามกำกับ (Monitoring Stage) การดำเนินงานเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่อง ขั้นการประเมิน (Assessment Stage) เป็นการรวบรวม ข้อมูลเพื่อวัดตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน (Performance Indicators) และนำมาตรวจสอบกับเกณฑ์ว่าการดำเนินงานได้ผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร ขั้นสุดท้ายคือขั้นการปรับปรุงหรือพัฒนา (Stage of Improvement) เป็นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน/ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น จากนั้นนำผลที่ได้จากขั้นพัฒนามาใช้กำหนดเป้าหมายเพื่อตั้งต้นการดำเนินงานตามวงจรรอบใหม่ต่อไป จากการวิเคราะห์วงจรประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่นำเสนอในข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับวงจรการบริหารที่มีการพัฒนาคุณภาพตามวงจรของ เดมมิง (Deming cycle) หรือวงจร PDCA ขั้นตอนการดำเนินงานประกอบด้วย ขั้นการวางแผน (Plan) ขั้น ดำเนินการ (Do) ขั้นตรวจสอบ (Check) และขั้นปฏิบัติการ (Action) ได้แก่ การนำผลการ ประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานต่อไป ในการปฏิบัติงานจริง ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในแต่ละรอบของวงจร อาจมีการกำหนดขั้นตอนละเอียดมากขึ้น ได้แก่ ก) ขั้นการเตรียมความพร้อม เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดขึ้นในกลุ่มบุคลากร ข) ขั้นการศึกษาสภาพเริ่มต้นของสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาสและภาวะคุกคาม ค) ขั้นการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การเลือกรูปแบบ การกำหนดเป้าหมาย/ มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้การปฏิบัติงาน การจัดทำแผนการดำเนินงาน แผนพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน และแผนการใช้บุคลากรและทรัพยากร ง) ขั้นการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการติดตามกำกับดูแล เพื่อตรวจสอบหาข้อผิดพลาด เพื่อจะไดแก้ไขได้ทันการณ จ) ขั้นประเมินกระบวนการและผลการดำเนินงานว่า เป็นไปตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ฉ) ขั้นเผยแพร่และใช้ผลการประเมิน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน ช) ขั้นจัดทำรายงานประเมินตนเอง (Self Study Report)

กฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

ขอ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษา มาตรา 18 (2) แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมวด 1 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ขอ 2 ให้สถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็ม ศักยภาพ

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

- 1) การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ
- 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการตามวรรคสอง ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

หมวด 2 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขอ 3 ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขอ 4 ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาโดยให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

- 1) กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา
- 2) กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
- 3) เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงาน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขอ 5 ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขอ 6 ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้
กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ทองถิ่น และ สอดคล้อง
กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอ 7 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดย
คำนึงถึงหลักและ ครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

- 1) เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็น
เป็นระบบและมี แผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
- 2) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว
อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่
อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การ
ส่งเสริมการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคคล และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่
เป้าหมายที่กำหนด ไว
- 4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน
รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรใน
ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอ 8 ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขอ 9 ให้คณะกรรมการ ตามข้อ 4 (3) ดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนและรายงาน
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในการตรวจสอบและทบทวน
คุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม โดยให้ดำเนินการ
อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอ 10 ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกวงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐาน กำหนดได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วย
กระบวนการและ วิธีการที่ได้มาตรฐาน

ขอ 11 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 10 เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

ขอ 12 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้

1) จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปีหรือเป็นรายภาค

2) จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน

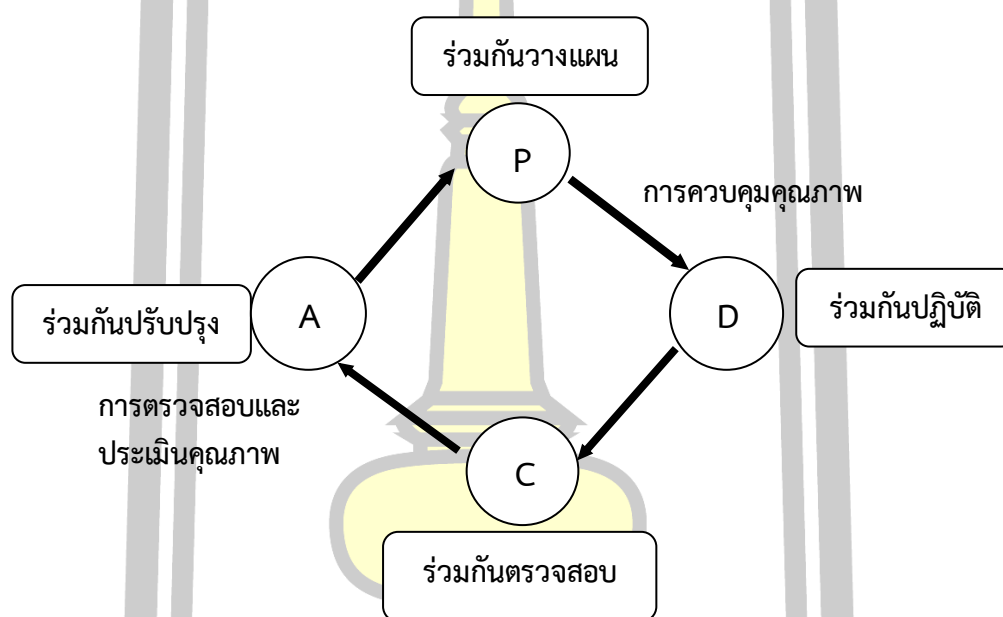
ขอ 13 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ

ขอ 14 ให้หน่วยงานต้นสังกัด วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่วัตกรรมการเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน สเสริม ติดตาม ประเมินผลและผลงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขอ 15 ในวาระเริ่มแรก ที่ยังมีได้มีการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้บรรดาอำนาจของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นอำนาจของหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด

จำรัส นองมาก (2544) โดเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา คือ สถานศึกษาต้องปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยมีแผนงานเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติจัดทำตามภาระหน้าที่ เมื่อทำไปแล้วระยะหนึ่งแล้วก็ต้องประเมิน ดูว่าผลการปฏิบัติงานตรงกับสิ่งที่ตั้งความหวังไว้ ไกลเคียงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เมื่อพบแล้วก็ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าโดยจะต้องทบทวน สิ่งที่กำหนดในแผน ถ้ามีการปรับหรือยังคงไปตามแผนเดิม ก็นำไปปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข เป็นการเริ่มต้น วงจรใหม่อยู่เช่นนี้ต่อ ๆ ไป สอดคล้องกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ซึ่งมีอยู่ 4 ขั้นตอน คือ 1) การจัดทำแผนพัฒนา 2) การดำเนินงานตามธรรมนูญโรงเรียน 3) การตรวจสอบ 4) การประเมินตนเอง โดเสนอรูปแบบ ของการประกันคุณภาพตามแนวคิดของ Dr.Edwards Deming คือวงจร PDCA ประกอบไปด้วย Plan – Do – Check – Action สอดคล้องกับ นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) เห็นว่ารูปแบบ การประกันคุณภาพที่โรงเรียนนำร่องได้นำไปทดลองใช้ หรือทดลองปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประกอบไปด้วยระบบคุณภาพ ระบบควบคุมคุณภาพ และระบบประเมินผล

คุณภาพ ใช้รูปแบบการผสมผสานงานประกันคุณภาพเป็นเนื้อเดียวกันกับการปฏิรูปการเรียนรู้ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากร ซึ่งจะเห็นได้จากรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาแนวคิดพื้นฐานมาจากวงการอุตสาหกรรม นักวิชาการได้ประยุกต์หรือพัฒนาขึ้นมาใช้ให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของวงการการศึกษา ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งทุกรูปแบบล้วนมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด โดยอาศัยวงจรพัฒนาคุณภาพ (PDCA) เป็นหลักในการพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีขั้นตอน ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 วงจรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบประกันคุณภาพการศึกษา และหลักการบริหารที่เป็นระบบ PDCA

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

การประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินการในปัจจุบันได้พัฒนาบนฐานความคิดการศึกษาในระบบซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษาดังบัญญัติไว้ใน มาตรา 16 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมีรายละเอียดของการประกันคุณภาพภายในของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัด คือ กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานอื่น ประกอบด้วย กรุงเทพมหานครและสำนักงานบริหาร การศึกษาท้องถิ่น

2) ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังระบุไว้ในมาตรา 9 (2) ว่ามีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ออกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ ผู้เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการ บริหารการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

- 2.1) การจัดระบบบริหารสารสนเทศ
- 2.2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2.3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 2.6) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 2.7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 2.8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินงานในสถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จัดระบบโครงสร้างของกระบวนการจัด การศึกษาโดยยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจาย อำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้จะมีการกำหนด มาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความ มั่นใจเกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ให้ถือว่าระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและดำเนินการโดยยึดหลักมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อารีรัตน์ วัฒนสิน (2543) ได้กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพในสถานศึกษาจึงไม่ใช่ภาระงานใหม่ของสถานศึกษา เพียงแต่นำภาระงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวมที่สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการรออยู่แล้ว และมุ่งเน้นไปที่คุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรซึ่งเป็นการสอดคล้องกับหลักการเรื่องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสามารถจัดลำดับงานหรือกระบวนการ ได้ดังนี้

1) จัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

สถานศึกษาทุกแห่งมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชนอยู่แล้ว ควรได้นำมาวิเคราะห์ และแปรผลให้มีความหมาย โดยอาจเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ต้นสังกัดกำหนด เพื่อนำมาใช้ตัดสินใจ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพทุกด้านของสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ เช่น เวลาการเรียนของนักเรียน คุณภาพและปริมาณของครู สื่อการเรียนการสอน อาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีต่างๆ การมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชน และที่สำคัญคือผลสัมฤทธิ์และความประพฤติของนักเรียน

2) กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา

โดยใช้ข้อมูลจากสารสนเทศของสถานศึกษาเอง วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร และร่วมมือกับทุกคนรวมทั้งชุมชนกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา ระดับสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นเกณฑ์เทียบเคียงในการจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

3) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

โดยปกติสถานศึกษามีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีอยู่แล้ว ควรได้รับความร่วมมือกับทุกฝ่าย วิเคราะห์ข้อมูลจากสารสนเทศของสถานศึกษาและศักยภาพของสถานศึกษาในทุกๆด้าน ใช้บทเรียนจากจุดเด่นและจุดด้อยที่ผ่านมา กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมาย การจัดการศึกษาให้ชัดเจน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เป็นหัวใจของการแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและนำไปสู่การประกันคุณภาพภายในและรองรับการประกันคุณภาพภายนอกแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นแผนที่ทุกฝ่าย ทุกคน ควรมีส่วนร่วมต้องทำความเข้าใจร่วมกันให้ชัดเจน ตามโครงสร้างบริหารจัดการ สามารถนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างสอดคล้องกัน แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นการแสวงหาวิธีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพประกอบจะบรรลุผลตามเป้าหมาย กำหนดเป็นรายละเอียดให้ชัดเจน แผนนี้จะต้องชี้ชัดว่าสถานศึกษาจะเดินไปในทิศทางใด ด้วยวิธีการใด ฉะนั้นเป้าหมายการพัฒนาต้องเขียนชัดและลึกเน้นผลการปฏิบัติถึงผู้เรียนและวัดได้ วิธีการที่ใช้ให้บรรลุเป้าหมาย ต้องมาจากการระดมสมองตัดสินใจ

วิธีที่มีข้อมูลวิจัยสนับสนุนว่าได้ผลดีที่สุด วิธีการต้องให้ครอบคลุมทุกมิติของปัญหาไม่ว่าจะเป็น หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การพัฒนาครู โครงสร้างองค์กร การใช้ทรัพยากรและการมีส่วนร่วม ของบิดามารดา ผู้ปกครอง ชุมชน แผนนี้จึงเป็นหัวใจของการสร้างคุณภาพอย่างต่อเนื่องใน สถานศึกษา

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

เพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ อย่างเข้าใจตรงกัน ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน มีการเชื่อมโยงประสานสัมพันธ์ ในทุกขั้นตอนของ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ควรได้พิจารณาทบทวนโครงสร้างในการบริหารจัดการ ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและให้ทุกคนมีส่วน ร่วมมีการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ และภาระงานอย่างชัดเจน และควรมีคณะทำงานด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจากทุกหน่วยงานของระบบบริหารจัดการ เพื่อร่วมกัน รับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดทำเป็นเอกสารให้ทุกคนได้รับทราบและ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

เป็นกระบวนการประเมินภายในของสถานศึกษา เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เกิด คุณภาพอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในนี้ต้องเริ่มต้นจากครูและบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาต้อง ประเมินตนเอง ตามแผนปฏิบัติงานของตนเองโดยการบันทึกภาพความสำเร็จของงาน ปัญหาและการ แก้ไขไว้เป็นระยะๆ โดยกำหนดภาพความสำเร็จที่ต้องการไว้ให้ชัดเจน ประเมินผลการประเมินของทุก คน บันทึกไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปสู่การประเมินภาพควรประเมินภาพความสำเร็จของการจัด การศึกษาทั้งระบบของสถานศึกษา เป็นระยะๆ สรุปเป็นภาพรวมของคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา ทำเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นำไปสู่การตรวจสอบ ทบทวนจากหน่วยงานต้น สังกัด ทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินจาก ภายนอกต่อไป

การประเมินภายในถือเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทุกคนต้องยอมรับ ผลการประเมิน เพื่อปรับปรุงพัฒนางานให้มีคุณภาพ การประเมินต้องครอบคลุม วัสดุทัศน ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

6) การประเมินมาตรฐานการศึกษา

เป็นการที่สถานศึกษาร่วมมือกับเขตพื้นที่หรือต้นสังกัด จัดให้นักเรียนทุกคนใน ระดับ ป. 6, ม. 3 และ ม. 6 ได้รับการประเมินด้วยเครื่องมือมาตรฐาน เพื่อสร้างความเชื่อถือในการ พัฒนาคุณภาพ และเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นการ พัฒนาคุณภาพ และเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้น

7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

เป็นผลจากการประเมินผลภายในของสถานศึกษาที่ได้พัฒนางานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินงานมาตลอดปีการศึกษา จัดทำเป็นรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อให้ทราบผลการดำเนินการจัดศึกษาทั้งในด้านความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคที่ต้องการความร่วมมือในการแก้ไขหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

8) การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

งานพัฒนาคุณภาพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง สถานศึกษาควรได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีที่จะสนับสนุนให้ระบบการประกันคุณภาพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสร้างความรู้สึกของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มุ่งมั่นพัฒนาสู่คุณภาพประกอบสูงขึ้น

ละมุล รอดขวัญ (2555) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2546 กับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ 8 ด้าน ดังนี้

- 1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากแนวคิดของนักวิชาการผู้วิจัยนำสังเคราะห์เพื่อหากรอบแนวคิดในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ดังตาราง 1

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสังเคราะห์แนวคิด เกี่ยวกับการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา	1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา	2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการ การศึกษา	5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	6. การประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษา	7. จัดทำรายงานประจำปี	8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	9. ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารภายใน สถานศึกษา	10. พัฒนาบุคลากร	11. ปรับปรุงวิจัยพัฒนา	12. พัฒนามาตรฐานการศึกษา
กรมวิชาการ. 2543.	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
สำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาแห่งชาติ. 2543.	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓			
อารีรัตน์ วัฒนสิน. 2543.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
จำรัส นองมาก. 2544.		✓		✓	✓	✓	✓	✓				
กรมวิชาการ. 2545.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
กระทรวงศึกษาธิการ. 2545.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
นวพรรดี นามพุทธา. 2555.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
จารุวัฒน์ ทศนิจ. 2557.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
จักรกฤษณ์ แก้ววงษา. 2559.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
คำสอน นันแก้ว. 2552.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
ธีรพรรณ แจ้ใส. 2552.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
แสงเพียร งานดี. 2552.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
กระทรวงศึกษาธิการ. 2553.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
ปารณีย์ รุจิยากร. 2554.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
วราพร ชัยอาสา. 2554.				✓	✓	✓	✓	✓				
ละมุล รอดขวัญ. 2555.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
จำนวนผู้ให้ข้อมูล	16	18	16	16	18	18	16	16	1	1	1	1

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวความคิดของหน่วยงานและนักวิชาการต่าง ๆ (กรมวิชาการ, 2545) ; (กรมวิชาการ, 2543) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) ; (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ; (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ; (จรัส นองมาก, 2544) ; (นราจันท์ กิตติคุณ, 2553) ; (จารุวัฒน์ ทัศนกิจ, 2557) ; (คำสอน นันแก้ว, 2552) ; (ธีรพรรณ แจ้ใส, 2552) ; (แสงเพียร งานดี, 2552) ; (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ; (ปารณท์ รุจิยาภูร, 2554) ; (นพพรดี นามพุทธา, 2555) ; (ละมุล รอดขวัญ, 2555) ; (อารีรัตน์ วัฒนสิน, 2543) พบว่า จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อใช้องค์ประกอบที่มีความถี่สูง 8 อันดับแรก เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (conceptual framework) ได้จำนวน 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนองค์ประกอบที่เหลือได้นำไปจัดกลุ่มตามความสอดคล้อง โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่จะนำไปสู่การนิยามของแต่ละองค์ประกอบดังหัวข้อที่จะกล่าวต่อไปนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดที่ต้องเกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการนำผลการประเมินคุณภาพที่ผ่านมา ข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกมาใช้เป็นกรอบเพื่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสามารถใช้เป็นฐานในการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กระบวนการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของโรงเรียน มาจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษา

กำหนดการใช้งบประมาณ ทรัพยากร และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ; (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554a)

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศสถานศึกษา เป็นการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา มีคุณภาพเข้าใจง่าย ทันต่อการใช้งาน ผู้บริหารเห็นความสำคัญและนำมาใช้ในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย และวางแผนการดำเนินงาน มีความสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศกับปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป (กรมวิชาการ, 2545) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการจัดระบบบริหารจัดการ ทรัพยากรและปฏิบัติตามแผนโดยผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการตามแผนและโครงการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการควบคุม ตรวจสอบ กำกับ ติดตามและนิเทศ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ หรือกิจกรรม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ส่งเสริมให้บุคลากรและผู้รับผิดชอบให้ใช้ความรู้ ความสามารถ และมีความมุ่งมั่นในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ; (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาต้องวางแผนกำหนดการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาของทุกคน โดยการรวบรวมข้อมูล สรุปเสนอต่อคณะทำงานที่เป็นข้อมูลระดับฝ่ายและภาพรวมสถานศึกษา รวมถึงการสรุปผลการดำเนินงานต้องเทียบกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายงานสิ่งที่ทำสำเร็จและสิ่งที่ไม่เป็นไปตามสภาพที่คาดหวัง เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ; (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Evaluation) เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ การวิเคราะห์ประเมินผลและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตาม

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลายอย่างเป็นระบบครอบคลุมทุก มาตรฐานการศึกษาและมีความเหมาะสม ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษาหรือ หน่วยงานต้นสังกัด ผลที่ได้จากการประเมินสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของ สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ; (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ; (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการนำเสนอผลการดำเนินงานและผล การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอด จนข้อเสนอแนะและความมุ่งหวังที่จะดำเนินการพัฒนาต่อไป โดยมีขั้นตอนในการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีคือ การกำหนดเป้าหมายการรายงาน แต่งตั้งคณะจัดทำรายงาน ผลคุณภาพการศึกษาประจำปี รวบรวมวิเคราะห์ แผลผล จากการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน แล้ว ดำเนินการเขียนรายงานและจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี นำเสนอคณะ ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบตามรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เมื่อได้รับการพิจารณาเห็นชอบแล้ว นำมาเผยแพร่สู่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสุดท้ายติดตามผลและ รับข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี สถานศึกษา ต้องมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา สภาพความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการประเมิน จุดเด่น จุดด้อย แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม มีการนำเสนอรายงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชนและสาธารณชน (กรมวิชาการ, 2545) ; (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นความยั่งยืนของการดำเนิน โครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ทำได้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ส่งผลถึงผู้เรียน ส่งผลให้แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลการประเมินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ วางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปองค์ประกอบและตัวชี้วัดการ ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัย ได้ใช้แนวคิดจากการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่วนที่ 1

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ข้อ 14 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ซึ่งสถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแล และสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการข้อมูล หลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาซึ่งมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 สรุปรองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา 2. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 4. การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ 5. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร 7. การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน 8. ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>การจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน 2. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล 3. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	<ol style="list-style-type: none"> 4. ตั้งคณะกรรมการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา 6. การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ 7. ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว 8. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้
<p>การจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน 2. การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร 3. การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา 4. การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5. การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ 6. ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัด การศึกษาของ สถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป 3. บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด 5. การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด 6. การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 7. การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 8. การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
<p>การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2. การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3. การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	<ol style="list-style-type: none"> 5. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6. การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน 7. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษา และจากหน่วยงานต้นสังกัด 8. กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน
<p>การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา 2. การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป 3. การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 5. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน 6. เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด 7. การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง 8. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
การจัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพ ภายใน	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด 2. แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน 3. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ 4. ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก 5. ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนาโอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานในปีถัดไป 6. ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน 7. ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 8. ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครองและสาธารณชนทราบ

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป 3. การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง 4. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน 5. ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง 6. การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 8. ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครอง และสาธารณชนทราบ

3. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553) ดังนี้

1) การเตรียมความพร้อม

(1) ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดของการประกันคุณภาพการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะ หมวด 1 หมวด 4 และหมวด 6 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (ฉบับปี 2546 และฉบับปี 2553) มาตรฐานการศึกษาของชาติ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรฐานการศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

(2) สร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่บุคลากร ให้เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรมคุณภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน เป็นผลให้คุณภาพ ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้นโดยลำดับ

(3) ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ พัฒนางานตามระบบการประกันคุณภาพภายใน อย่างมีคุณภาพ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

(4) กำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสังกัด และ มอบหมายงานให้มีผู้รับผิดชอบชัดเจน ตรงตามความรู้ความสามารถประสบการณ์ ความถนัด และ ความสนใจ

(5) กำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา โดย นำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบ ที่ผ่านมา ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการทดสอบระดับชาติ และผลการประเมินที่เกี่ยวข้อง มา วิเคราะห์และสังเคราะห์ แล้วจึงจัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และมาตรฐาน การศึกษาและตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้

(6) กรณีสถานศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดกลางควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ การประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน โดยให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้แทนนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและ ภาคเอกชนในท้องถิ่น รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูผู้สอน ทุกระดับการศึกษา โดยมีจำนวนตามที่ เห็นสมควร ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อยมากอาจไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพภายใน แต่ควรแต่งตั้งคณะทำงานในภาพรวมของสถานศึกษาที่กำหนดภาระหน้าที่ที่ แต่ละคนต้องรับผิดชอบงานที่ชัดเจน ซึ่งหมายรวมถึงงานประกันคุณภาพภายในด้วย

(7) จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศการดำเนินงานที่สอดคล้องตามเป้าหมายและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยจัดให้มีข้อมูลย้อนหลัง ไม่น้อยกว่า 3 ปี เพื่อเห็นแนวโน้มความก้าวหน้าในการพัฒนาสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงาน ด้านบริหาร ผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษารายปีของสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษารอบแรก และรอบที่ 2 รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพ ภายนอก ในรอบการประเมินที่ผ่านมา ข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นสำหรับการวางแผน เช่น ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรายบุคคล ห้องเรียน ระดับชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้รายปี ในภาพรวม ของสถานศึกษาเพื่อเทียบเคียงกับผลการประเมินระดับชาติ ข้อมูลด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รายชั้น/รายปี จำนวนนักเรียนลาออกกลางคัน นักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนที่มีภาวะผู้นำ เป็นต้น ข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอน เช่น จำนวนครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา สัดส่วนครูต่อผู้เรียน สัดส่วนครูต่อนักเรียนใน 1 ห้องเรียน เป็นต้น ตลอดจนจัดเก็บข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลด้านงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบต่อไป

2) การดำเนินการ

จัดทำคู่มือ/แนวดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยให้บุคลากรหลายฝ่ายในสถานศึกษามีส่วนร่วมดำเนินการ ซึ่งช่วยให้การดำเนินงานมีลักษณะการมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กร (School Wide) และเป็นหลักฐานแสดงถึงความตระหนักและความพยายามของสถานศึกษาที่เด่นชัดขึ้น และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก อาจจัดทำแนวทางดำเนินงานอย่างย่อก็ได้

3) การประเมินผล

(1) นิเทศ ติดตามตรวจสอบให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง ปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง เป็นระบบ สัมพันธ์กันทุกฝ่าย ใช้แผนงาน/โครงการเป็นเข็มทิศในการปฏิบัติงานจริง ใช้ข้อมูลและสารสนเทศ ผลการประเมินภายในและภายนอก เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและเพื่อการจัดทำรายงานประจำปี

(2) ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกด้าน ทุกปี ทั้งด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียนให้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทุกระดับที่โรงเรียนจัดการศึกษา

(3) นำผลการติดตามตรวจสอบมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา แล้วประมวลผลเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการจัดทำเป็นรายงานประจำปีต่อไป

4) การพัฒนาและปรับปรุง ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ผลงานให้นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ ร่วมชื่นชมผลงาน

3.2 ครู

ครูมีบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2553) ดังนี้

1) การเตรียมความพร้อม

(1) ศึกษาแนวคิด ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับผู้บริหารสถานศึกษา ทำความเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

(2) จัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้าน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองสอนหรือรับผิดชอบ (กรณีเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ) ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติการมาเรียน ข้อมูลส่วนตัวของครูเอง ได้แก่ ด้านการศึกษาอบรม หรือการดูงาน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ ควรจัดทำให้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (ครูมีแฟ้มประวัติและผลงานของตนเอง)

(3) ร่วมกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

(4) จัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตนรับผิดชอบเป็นรายบุคคล จัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอน ผลิตรายชื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ท้าทายการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้รู้สึกสนุกและต้องการแสวงหาคำตอบหรือความรู้ในส่วนอื่นๆ เพิ่มเติมต่อไปอีก ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายๆวิธีที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาและตัดสินผลการเรียนได้อย่างถูกต้อง สะท้อนแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนได้อย่างถ่องแท้ รวมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษโดยเน้นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับต้น

(5) ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนงาน/โครงการตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา นโยบาย เป้าหมายการจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา

2) การดำเนินการ

(1) จัดการเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักสูตรสถานศึกษาและหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งบันทึกผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีสอน/จัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

3) การประเมินผล

(1) ประเมินและสรุปผลการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

(2) เขียนรายงานการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการรายภาคเรียน แล้วรวบรวมสรุปเป็นรายงานประจำปี

(3) นำเสนอหรือรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หรือสาธารณชน เป็นต้น

4) การพัฒนาและปรับปรุง

นำผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้/

แผนการจัดการเรียนการสอน และผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ มาศึกษาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเป็นรายบุคคล รายชั้น รายภาค รายปี เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพให้มากที่สุด

3.3 นักเรียน

นักเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ดังนี้

- 1) กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้รู้จักการวางแผน พัฒนาระบบการคิด การแก้ปัญหา และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในตัวผู้เรียนตามสภาพความเป็นจริงได้เป็นอย่างดี
- 2) มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา/หน่วยหรือแผนการจัดการเรียนรู้ และแผนงาน/โครงการ
- 3) ให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องตามความเป็นจริง โดยการแสดงความคิดเห็น ให้สัมภาษณ์ หรือแสดงนิทรรศการ/ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา

3.4 คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทหน้าที่ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ดังนี้

- 1) จัดระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงาน ด้านบริหารการจัด แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพทางภูมิศาสตร์ หรือบริบทของชุมชน การปกครอง อาชีพ สภาพเศรษฐกิจของท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณี และค่านิยมของท้องถิ่น
- 2) ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นตามสภาพจริง
  - (1) ร่วมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างมืออาชีพ เสนอความคิดเห็นพัฒนาเชิงวิชาการ สนับสนุนหรือระดมทุนทรัพย์ เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา
  - (2) พัฒนาสภาพแวดล้อม สถานที่ของโรงเรียน และให้การส่งเสริม สนับสนุนให้มีสื่อ/อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการจัดสรรการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
  - (3) ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลตามความจริง
  - (4) ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

สามารถนำสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องเป็นระบบ บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของสถานศึกษาได้ชัดเจนตามสภาพจริง

จากบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษา ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน โดยมีการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่และภารกิจของบุคลากรระดับสถานศึกษา

4. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

ภายในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา นับแต่มีการประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อปีพุทธศักราช 2542 ที่กำหนดให้ต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้สถานศึกษาจำนวนมากประสบความสำเร็จจากการพัฒนาสถานศึกษาด้วยการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นเพื่อเป็นการเรียนรู้จากรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานที่นำสู่การปฏิบัติได้ผลดีมาก่อนแล้ว จึงสามารถใช้แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ สำหรับใช้เป็นกรณีตัวอย่างให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งต่อไป (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553)

จากการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ประเมินแล้วว่าดี จำนวน 74 แห่ง สถานศึกษาเหล่านี้มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีและดีมาก ทั้งในการประเมินรอบแรกและรอบสอง และได้รับการรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า ขั้นตอนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดี มีการดำเนินงานเป็นไปตามกรอบภาระงานที่ถูกระหวางว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพสถานศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดไว้ทั้งสิ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ภายใต้แนวคิดและหลักการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีนั้น สถานศึกษาอาศัยแนวคิดการพัฒนาเชิงระบบของเดมิ่ง (PDCA) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553) ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) สถานศึกษามีการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ และใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนด้วยการกำหนด วัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน/พัฒนา และระยะเวลาการพัฒนา มีการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคล เครื่องมือ และงบประมาณ รวมทั้งทำความเข้าใจในแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินงานกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. การปฏิบัติ (Do) สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง

3. การตรวจสอบ (Check) สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบและประเมินผล เพื่อติดตามความก้าวหน้า และความสำเร็จของกรดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ

4. การพัฒนาปรับปรุง (Act) หากผลการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจ ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น และหากผลการปฏิบัติมีข้อควรปรับปรุง สถานศึกษาก็จะมีการกำหนดวิธีการปรับปรุงต่อไป

ทุกขั้นตอนของการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจ (Decision-Making) เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง และใช้หลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

จากแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า สถานศึกษาสามารถใช้แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ สำหรับใช้เป็นกรณีตัวอย่างให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรของเดมิ่ง (PDCA) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 2 ข้อที่ 14 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้สถานศึกษาดำเนินการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผล ทั้งนี้การประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรฐานขึ้นหลายประเภท หากพิจารณาอย่างถี่ยวนตามกฎกระทรวงได้กำหนดไว้ว่าการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติเอกลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่นด้วย สถานศึกษาจึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลางคุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษาท้องถิ่นและชุมชนคาดหวัง เช่น ความมีสำนึกรักบ้านเกิดการเป็นยูวเกษตรกร การอนุรักษ์อาชีพท้องถิ่น/พื้นบ้านการมีทักษะในอาชีพ ความสามารถเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่งเป็นต้น นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรก็ตามสถานศึกษาต้องพึงตระหนักเสมอว่ามาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นนั้น ควรมีการระบุดูชีวิตที่เป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้นๆให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง ในการกำหนดมาตรฐานนั้นควรประกอบด้วยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแห่งนั้นๆ บุคคลที่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยแหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการหรือสถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกัน

กำหนดจึงมีความเต็มใจและยินดีที่จะผลักดันสนับสนุนและทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1 แผน (Plan) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการกิจกรรมวิธีการที่ได้ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้าโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิด และพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบสำหรับเป็นเครื่องชี้้นำการดำเนินการใดๆที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์พันธกิจขององค์กร การวางแผนมีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน โดยสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภทคือ

1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปีแล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (Strategic Plan/ Improvement Plan)

2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/ Operation plan) ซึ่งแตกออกมาจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการดำเนินงานเป็นรายปี แผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีควรมีจุดเน้นที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม นอกจากความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลาสถานที่ งบประมาณและผู้รับผิดชอบแล้ว สถานศึกษาต้องกำหนดกิจกรรมการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพปราบร้อนคล่องตัว จากการประเมินตนเอง อันนำไปสู่การได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปเขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่านการคิดและวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบด้านและรอบคอบโดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis, Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่นๆที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมสำหรับเป็นเข็มทิศชี้ทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้ ส่วนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีการระบุวัตถุประสงค์เป้าหมายการจัดสรรทรัพยากรและกรอบเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาจะพิจารณาจากประเด็นที่กฎกระทรวงกำหนดให้ต้องดำเนินการดังนี้

(1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

(2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่าง

ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

(3) กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

(4) กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

(5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดาผู้ปกครองและองค์กรชุมชน

(7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(8) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญต้องเข้าใจบริบทและความต้องการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นภายใต้สถานการณ์ที่เป็นอยู่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ จากทั้งผลการประเมินตนเองผลการประเมินภายนอก ผลการประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการทดสอบระดับชาติรวมทั้งผลการวิจัยจากการทำวิจัยชั้นเรียนของครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนโครงการ/ กิจกรรมหรือนวัตกรรมที่นำมาใช้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาและความต้องการใช้แหล่งวิทยากรที่อยู่ใกล้เคียงให้เป็นประโยชน์และที่สำคัญมากที่สุด ทั้งนี้บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีจิตสำนึกร่วมในการจัดการศึกษาให้ถึงเป้าหมายที่หวังไว้ร่วมกัน

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

3.1 การจัดระบบบริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหารโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายเช่นการใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA: Plan Do Check Act) ของเดมिंग (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้น

การจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้การบริหารงานตาม

โครงสร้างของสถานศึกษาสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษจำเป็นต้องมีคณะกรรมการหลายระดับหลายฝ่ายนับตั้งแต่ระดับบริหาร/ อำนวยการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับชั้นหรือมีการตั้งคณะกรรมการเฉพาะขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานเป็นคราวๆไป สถานศึกษาขนาดกลางซึ่งดูจะมีความคล่องตัวมากที่สุดก็จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่เหมาะสมเน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมให้มากที่สุด สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการเช่นรวมงานวิชาการและงานงบประมาณไว้ด้วยกันเพราะทุกงานต้องเกี่ยวข้องกับกับการใช้เงินหรือรวมงานวิชาการกับงานบุคลากร เพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต้องเกี่ยวข้องกับครู ซึ่งครูทุกคนต้องทำงานบริหารทั่วไปได้เป็นต้น การทำงานในรูปคณะกรรมการอาจมีความจำเป็นน้อยมากสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเพราะบุคลากรมีอยู่เพียงไม่กี่คน ดังนั้นทุกคนจึงต้องมีแผนการทำงานของตนเองควบคู่กับแผนการสอนด้วย เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานเป็นระยะตามวงจรคุณภาพมีการปรับปรุงงานทันทีที่ไม่ทำงานคั่งค้าง จึงมีเวลาให้กับการพัฒนาการเรียนการสอนได้เต็มที่

3.2 การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษาสืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบโดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็น การวางแผนการเก็บข้อมูลซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่าย ตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ซึ่งต้องมาจากครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทั้งสิ้น เมื่อทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ถูกต้องกันจะนำมาซึ่งข้อมูลที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ข้อมูลและสารสนเทศได้จากการศึกษาของสถานศึกษามีหลายด้าน เช่น วิธีการรูปแบบนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการรูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติและผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาวิธีการจำนวนครั้งจำนวนโครงการที่สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ในชุมชนเป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลและสารสนเทศที่นับว่ามีสำคัญและจำเป็นที่สุดคือข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษาซึ่งจะต้องจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคลและต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียนเพื่อการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานได้ทันเหตุการณ์การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศจึงจะนับว่าได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศสามารถจัดเก็บในรูปแบบของแฟ้มเอกสารหรือจัดเก็บ

โดยใช้ระบบต่างๆจากคอมพิวเตอร์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาขนาดใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกข้อมูลประมวลผลแล้วสรุปเป็นสารสนเทศเพื่อการใช้งานได้ทันทีเช่นเดียวกันสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กถึงแม้อาจมีบุคลากรไม่เพียงพอแต่ก็ควรใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพื่อความสะดวกรวดเร็วต่อการใช้งาน

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนอาจไม่มีความหมาย ถ้าบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ดังนั้นหากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และระบบคุณธรรมย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารควรจะทำหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก หรือสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแลกำกับติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพและเต็มเวลาแบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุดและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต่อเนื่องเพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงควรกระทำทุกปี ซึ่งถือเป็นการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง การดำเนินงานทำได้ทั้งระหว่างหลังการดำเนินงานโดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน การติดตาม

ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ รวมถึงเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ด้วย

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในแต่ละครั้งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

นอกจากนี้กฎกระทรวงยังกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย โดยให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีทั้งนี้ในส่วน of สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาภายในเขตการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพและได้รับประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบครบถ้วน กรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาใดมีสถานศึกษาในความดูแลรับผิดชอบจำนวนไม่มาก ควรมีการติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปีส่วนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถานศึกษาจำนวนมาก ที่ไม่สามารถตรวจสอบให้ครบได้ภายใน 3 ปี ควรมีการประสานงานโดยอาศัยบุคลากร/ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมปฏิบัติการได้ ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการออกติดตามตรวจสอบมีการกำหนดกรอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ซึ่งประเด็นการตรวจสอบต้องสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบเปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนทราบด้วย ประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ นั้นจะทำให้ผู้ปกครองชุมชนหรือแม้แต่ผู้เรียนเองรับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา และหาทางปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน รวมทั้งนำผลการตรวจสอบคุณภาพไปปรับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้เป็นข้อมูลเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทีเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมิน

ภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation)

การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรมีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลักแต่ควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้านดังนี้

6.1 คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนโดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

6.2 คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ในทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

จากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาต้องมีภาระในการจัดทำรายงานหลายเล่ม การจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วสถานศึกษาต้องเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชนด้วยรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูล และหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องหมายถึงความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินที่เกี่ยวข้องมาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระดับหรือทุกระดับการพัฒนา กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นสถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเองจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสมวางแผนและดำเนินงานตามแผนด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็น

ภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบพลที่เกิดขึ้นร่วมกับการดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา” ซึ่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องควรคำนึงถึง

8.1 สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา

8.2 กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสมวางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพมีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

8.3 นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด

8.4 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเองใฝ่เรียนรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆอย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ มีนวัตกรรมใหม่ๆที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อเป็นพื้นฐานในขั้นการวางแผนพัฒนา (Plan) ทำให้วงจรคุณภาพ (PDCA) ขับเคลื่อนไปครบวงจรคุณภาพและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) นั้นมีความหมายเป็น 2 นัยกล่าวคือนัยแรกถ้าพบว่าผลการประเมินคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีก็รักษาวินัยปฏิบัติที่ดี (Best practice) ไว้แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ส่วนนัยที่สองถ้าผลการประเมินไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนา (Plan) ในปีต่อไปรวมทั้งเรื่องที่ไม่เป็นปัญหาที่ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาก็จะขับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไปก็ต้องมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้นสถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืนจำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard-Do-Check-Act) ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาซึ่งการใช้แนวคิดต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องของโรงเรียนมี

ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างแนบแน่น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนา
 อย่างเป็นระบบและยั่งยืนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตาม
 ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ที่ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุตรธานี มีพื้นที่
 ให้บริการทางการศึกษารวม 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกุมภวาปี อำเภอหนองแสง อำเภอศรีธาตุ
 อำเภอวังสามหมอ อำเภอโนนสะอาด และอำเภอประจักษ์ศิลปาคม โรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้นจำนวน
 200 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 2,073 คน มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการ
 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกระดับทั้งของภาครัฐและเอกชน สถาน
 ประกอบการ บุคคล องค์กรและสถานบันทางสังคมอื่น และมีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบาย
 ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายและกลยุทธ์ของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนการดำเนินการตามแผน การติดตาม ตรวจสอบ
 ประเมินผล ตลอดจนการนำผลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพิ่มขึ้น เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษา
 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ภายใต้กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี
 เขต 2 ที่ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ตามหลักสูตรและ
 ส่งเสริมความสามารถทางเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกใน
 ความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง
 ครอบคลุมผู้เรียน ได้เรียนตามศักยภาพของตนเอง พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ทั้งระบบ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ
 บุคลากรมีจิตบริการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี, 2558)

วิสัยทัศน์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 มีการบริหารจัดการ
 การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน และก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจ : ส่งเสริม สนับสนุนและการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้
 เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
 มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าประสงค์หลัก (GOALS)

- 1) ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมทั่วถึงและเสมอภาค

2) ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

3) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะตามสมรรถนะและความสามารถ ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

5) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการศึกษา

กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดกลยุทธ์ จำนวน 5 กลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและครอบคลุมผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล

จุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5

2) การเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ

3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนอ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง และมีทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน

4) นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติไทย

5) เพิ่มศักยภาพนักเรียนด้านคณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี

6) สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ลดอัตราการออกกลางคัน ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

7) ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

8) นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและสังคมพหุวัฒนธรรม

9) สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก ตลอดจนการพัฒนาสถานศึกษาในพื้นที่ชนบท โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

10) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

11) นักเรียนมีทักษะชีวิตในการรับมือกับสถานการณ์และภัยพิบัติต่างๆ

ผลผลิตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

- 1) ผู้จบการศึกษาก่อนประถมศึกษา
- 2) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
- 3) เด็กพิการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสมรรถภาพ
- 4) เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 5) เด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

โดยมีหน่วยกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยปฏิบัติการในการจัดการศึกษา เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถตอบสนองสภาพปัญหาและรองรับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 กรณีศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

วิเชียร จันทวิเศษ (2549) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้วพบว่า โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับได้แก่การเสนอรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีได้ระบุดังแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่วนอันดับสุดท้าย

ได้แก่ให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการทำรายงานประจำปีกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษาของสถานศึกษามีปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับน้อยทุกข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้แก่นิเทศกำกับติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องปฏิบัติงานโครงการ/ กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายและปฏิบัติงานโครงการ/ กิจกรรมตามที่กำหนดตามแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ทันตามกำหนดเวลา ส่วนปัญหาอันดับสุดท้ายได้แก่กำหนดให้บุคลากรทุกคนรับผิดชอบงาน/โครงการในแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ชัดเจน

วินัย หริ่มเทศ (2550) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 1 ร่วมกันวางแผน (Planning) ด้านที่ 2 ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Doing) และด้านที่ 3 ร่วมกันตรวจสอบ (Checking) ยกเว้นด้านที่ 4 ร่วมกันปรับปรุง (Acting) มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยภาพรวม พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านที่ 1 ร่วมกันวางแผน ด้านที่ 3 ร่วมกันตรวจสอบ (Checking) และด้านที่ 4 ร่วมกันปรับปรุง (Acting) ตามลำดับ

สมบัติ เสนววิรัช (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรณีตัวอย่าง 3 โรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินจาก สมศ.กรณีตัวอย่าง 3 โรง ปีการศึกษา 2548 ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านผู้เรียน กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว 2) ผลกระทบที่เกิดภายในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง 3 โรง ได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้บริหารและครูในการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษามีทั้งผลกระทบทางบวก และผลกระทบทางลบ ผลกระทบดังกล่าวเป็นแรงกระตุ้นทำให้ผู้บริหารและครู กระตือรือร้น มีจิตสำนึกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมพัฒนาตนเองและมีปฏิริยาตอบสนองต่อผลการประเมินของ สมศ. นำผลการประเมินวิเคราะห์จุดที่ต้องพัฒนา ผู้บริหารปรับเปลี่ยนและพัฒนาวิธีการบริหารจากที่

ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการบริหาร ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและครูผู้สอนปฏิรูปการเรียนการสอนและกำหนดกิจกรรม นำสู่การปฏิบัติพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานและรองรับการประเมินจาก สมศ. รอบที่ 2

สุชีรา จินดาวงศ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดงคำใต้วิทยาคมจังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดงคำใต้วิทยาคมได้มีการจัดทำระบบข้อมูลและสารสนเทศเกือบทุกงานที่เกี่ยวข้องการเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลประมวลผลข้อมูลการจัดระเบียบข้อมูลหรือคลังข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติ เช่น การเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสัมภาษณ์ การตรวจสอบข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต การจัดทำดัชนีและตัวชี้วัดในการประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบประจำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ประเภทข้อมูลเป็นปรนัยและการนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประเมินคุณภาพ ผลงานนักเรียนสำหรับปัญหาที่พบรวบรวมข้อมูลยังไม่เป็นปัจจุบันไม่มีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับมาในเรื่องคุณภาพความถูกต้องและความสมบูรณ์สมบูรณ์ของข้อมูล ขาดบุคลากรในการประมวลผลข้อมูลการจัดเก็บไม่เป็นระบบขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลและไม่ได้นำเสนอข้อมูลได้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงพัฒนางาน

เชิดชัย ฮวดศรี (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ “มาก” เรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับ “มาก” ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านบริหารและการจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และด้านสารสนเทศ

คำซอน นันแก้ว (2552) ได้วิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ผลของการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรวมเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีการดำเนินงานมากได้แก่ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดบริหาร ด้านการจัดระบบสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนและการดำเนินงานตามแผน ด้านการรายงานคุณภาพประจำปีด้านการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ และด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาตามลำดับ ปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหาร รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดทำแผนและการดำเนินการตามแผน ด้านการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดระบบสารสนเทศ และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล การทำงานเป็นทีม และการใช้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และปัญหาด้านการจัดระบบสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ มีการจัดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมาได้แก่ มีการจัดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดและผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาตามนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่ตามลำดับ ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่มีการจัดระบบสารสนเทศเป็นปัจจุบันครบถ้วนถูกต้องสอดคล้องกับภารกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีระบบการจัดเก็บการใช้การให้บริการที่สะดวกรวดเร็วทันต่อการใช้งาน

ธีรพรรณ แจ้ใส (2552) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 ผลของการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.83 ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือด้านที่ 1 การจัดระบบบริหาร และการจัดการระบบสารสนเทศรองลงมาเป็นการปฏิบัติด้านที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านที่ 6 การประเมินคุณภาพการศึกษาด้านที่ 5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาด้านที่ 7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านที่ 2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาการศึกษาซึ่งมีการปฏิบัติรองลงมาตามลำดับ สภาพปัญหาในการดำเนินการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยาเขต 2 อยู่ในระดับน้อยค่าเฉลี่ย 2.27 ด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ด้านที่ 7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีด้านที่ 1 การจัดระบบบริหารและการจัดระบบสารสนเทศด้านที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านที่ 5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาด้านที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านที่ 2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาและด้านที่ 6 การประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับ

แสงเพียร งานดี (2552) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการดำเนินงาน 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสภาพการดำเนินการปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางโดยสภาพการดำเนินการปัจจุบันที่การดำเนินการมากที่สุด คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนปัญหาการดำเนินการที่มีปัญหามากที่สุดคือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาและการจัดระบบและบริหารสารสนเทศ สำหรับแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงรายนั้น จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์เป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการ โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง อุปสรรค ปัญหาของโรงเรียนเพื่อกำหนดแนวทางกิจกรรมในการพัฒนาร่วมกัน โดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษาและของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาในแต่ละด้านต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยการใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานทุกระบบ

โสภณ พรหมแก้ว (2552) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนการเรียนการสอนการบริหารจัดการและการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ได้ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัยปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นสมาชิกที่ดีต่อครอบครัวชุมชนและสังคมมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีทักษะในการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตมีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้มีสุขนิสัยในการรักษาสุขภาพไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ครูอบรมนักเรียนด้วยความเอื้ออาทรและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและการพัฒนาการเรียนการสอนของตนอยู่เสมอ แต่ผู้บริหารและครูส่วนน้อยไม่ได้ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนครูไม่เพียงพอตามเกณฑ์ไม่ได้จัดทำสาระการเรียนรู้บูรณาการและไม่ได้จัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชนันชิตา รัตนปราณี (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองจาน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมาใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart โดยใช้กลยุทธ์กระบวนการ AIC และการปรับรื้อระบบผลการวิจัยพบว่า ในด้านการเตรียมความพร้อมการศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์/มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ในการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดทำแนวทางการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินแนวทางการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โรงเรียนได้แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในจากการใช้กลยุทธ์กระบวนการ AIC โดยจัดกิจกรรมการสร้างความรู้การสร้างยุทธศาสตร์พัฒนาและการสร้างแนวปฏิบัติและกลยุทธ์การปรับรื้อระบบโดยจัดกิจกรรมการแยกส่วนงานออกให้ชัดเจน การตั้งทีมวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การประชุมทีมงาน การออกแบบกระบวนการทำงาน และการนำเสนอผู้สร้างทีมงานทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและมีคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจน ก่อเกิดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยสรุปการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองจาน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์กระบวนการ AIC และการปรับรื้อระบบ ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมีคู่มือการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นราจันทร์ กิตติคุณ (2553) ได้วิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร การวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกแห่งมีการเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้บุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบสำหรับการบริหารงานครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 8 ด้าน ดังนี้ 1) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจนและเอื้อต่อการประกันคุณภาพ และจัดระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพการใช้งานของสถานศึกษาในระดับมากที่สุด 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีการศึกษาทำความเข้าใจและใช้มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้คุณภาพของ สมศ. เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีมากที่สุด 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาทุกแห่งมีการเตรียมการจัดทำแผนปฏิบัติที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ดัชนีวัดความสำเร็จ จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แผนงบประมาณ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน วิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย ความต้องการจำเป็นอุปสรรค และกำกับติดตาม ประเมินผล รายงานผลตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง

ชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการนำแผนไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการต่าง ๆ ประจำฝ่าย/หมวด/งาน และแผนงานประจำฝ่าย/หมวด/งาน มากที่สุด 5) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา มีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้บุคลากรเข้าใจวิธีการทำงานที่สถานศึกษาต้องมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบการประเมินและจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อจัดระบบการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายใน 6) การประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับ สทศ. และผลการประเมินทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาและสามารถนำไปปรับปรุงประสิทธิภาพในการสอนให้ดีขึ้นมากที่สุด 7) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี สถานศึกษารายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 8) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพแก่บุคลากร เพื่อบุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนใหญ่สถานศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุดแต่ก็ยังพบปัญหาบ้าง ซึ่งปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยคือบุคลากรในสถานศึกษาไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากผู้ปกครอง ชุมชนมีน้อย บุคลากรไม่เข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบที่จะใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์นักเรียน และบุคลากรส่วนใหญ่ขาดความตื่นตัวในการรักษาการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน

พัชรภรณ์ ชุ่มเมืองปัก (2553) การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC และการปรับรื้อระบบทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพิ่มขึ้น ทุกคนแสดงความคิดเห็นซักถามทำความเข้าใจ ข้อเสนอแนะร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนสิ่งที่ทุกคนมุ่งหวังที่จะให้มีการพัฒนาเลือกประเด็นปัญหาวิเคราะห์ผลกระทบแสวงหาผู้รับผิดชอบและความพร้อมในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่ 6 มาตรฐานอยู่ในระดับมากโดยสรุปการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC และการปรับรื้อระบบ ทำให้บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ได้มาตรฐานพร้อมทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อุทัย ชัยงาม (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในโรงเรียนบ้านบัวโคก (บัวโคกราษฎร์วิทยา) อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ พบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการมี 3 กิจกรรมคือกิจกรรมการประชุมสร้างความตระหนักกิจกรรมการประชุมชี้แจงกิจกรรมการศึกษาเอกสารและใช้กลยุทธ์การนิเทศกำกับติดตามจัดกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการประชุมปรึกษาหารือ กิจกรรมสังเกตการณ์ ปฏิบัติงาน กิจกรรมการรายงาน ซึ่งผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและคณะครูมีความรู้ความเข้าใจสามารถศึกษาและเรียนรู้พัฒนาตนเองตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีความตระหนักและเห็นคุณค่าและความสำคัญของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้นิเทศติดตามและประเมินผล สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยความมั่นใจ แต่ยังมีคณะครูส่วนหนึ่งยังไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในบางขั้นตอน จึงต้องพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมเดินทางไปศึกษาดูงานและกิจกรรมการประชุมสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงานทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทั้ง 7 คน และคณะครูมีความรู้ความเข้าใจ สามารถเพิ่มประสพการณ์การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในได้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาทำให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น คือ มีคณะกรรมการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีกรอบการประเมินตนเองที่ชัดเจนครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมกับงานและระดับพัฒนาการของนักเรียนมีการประเมินผลตามกรอบการประเมินต่อเนื่องทุกสัปดาห์ มีการเขียนรายงานสรุปผลการประเมินในภาพรวมของโรงเรียนให้ครูได้รับทราบและมีข้อมูลสารสนเทศรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอก

เทพฤทธิ บุญสีลพร้อม (2554) ได้วิจัยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินภายนอก รอบ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศอยู่ในลำดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ของโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินภายนอก รอบ 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในลำดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

และน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา 3) ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา พบว่า ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการประกันคุณภาพภายในทุกปี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้การนิเทศ ติดตาม สนับสนุน การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีบุคลากร เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน และตรงตามสาขาวิชาที่สถานศึกษาต้องการ

นธิ ฉิมฉวี (2554) ได้วิจัยแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพัฒนามาตรฐานการศึกษา จัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง 2) ผลการปรับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 พบว่า โรงเรียนที่นำคู่มือการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็กไปใช้มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนดีขึ้นกว่าสภาพเดิม มีการวางแผนและดำเนินงานที่เป็นระบบ ติดตาม ตรวจสอบ และพัฒนางานประกันคุณภาพภายในตามคู่มือที่ได้รับ

ปารณัท รุจิชยากร (2554) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่ ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการ ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในน้อยที่สุด คือ การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 25 ปัญหาโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการในเรื่องของการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล และการดำเนินการ ด้านการผดุงคุณภาพ การศึกษามีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด

วรกมล ปัตตนาณย์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครู จำนวน 466 คน จากโรงเรียนในสังกัด เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม จำแนกตามสถานภาพและขนาด

โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุวัฒน์ ทศนิจ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถาม ผลปรากฏว่า 1) ระดับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพและขนาดสถานศึกษาต่างกันมีระดับการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวพรรดี นามพุธา (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยมีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการศึกษารายงานและการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีนวัตกรรมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ประสบความสำเร็จ องค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.3) การจัดระบบ

บริหารและสารสนเทศ 1.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 1.6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 1.8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจำนวน 118 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 2.1) การเตรียมการ 2.2) การดำเนินการ เป็นการนำวงจร PDCA ไปดำเนินการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด 2.3) การสรุปผลการดำเนินงาน และ 2.4) การรายงานผลการปฏิบัติงาน มาบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) เพื่อประเมินรูปแบบโดยทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ก่อนดำเนินการมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และหลังดำเนินการมีคุณภาพระดับดีมาก ส่วนผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จ จำนวน 8 ด้าน จำนวน 118 ตัวบ่งชี้โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สงกา พ้องเสียง (2555) ได้วิจัยการศึกษาสภาพ ปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานศึกษามีสภาพการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า สภาพการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ขั้นตอน ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นการประมวลผลข้อมูล ขั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และขั้นการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ 2) สถานศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ และขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการประมวลผลข้อมูลและขั้นการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

สุริพร บุญเมือง (2555) ได้วิจัยศึกษาระดับกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต ผลการวิจัย

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ตทุกด้าน ส่วนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ตในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) โดยด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์สูงสุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .792 รองลงมาคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพกับด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .67 ปัญหาที่พบเกี่ยวกับกระบวนการประเมินคุณภาพ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพน้อย

อดิศักดิ์ เดชะศิริ (2555) ได้วิจัยการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการที่ใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานศึกษามีสภาพการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า สภาพการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ขั้นตอน ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นการประมวลผลข้อมูล ขั้นการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และขั้นการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ 2) สถานศึกษามีปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นการเก็บข้อมูลสารสนเทศ และขั้นการเก็บข้อมูลสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการประมวลผลข้อมูลและขั้นการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่ปฏิบัติในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาด

เล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

ประเดิม วรรณทอง (2556) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก 2) ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยภาพรวม มีปัญหาในระดับปานกลาง 3) สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีขนาดต่างกันมีระดับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีขนาดต่างกันมีระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยตรวจสอบจุดเด่นจุดด้อย วิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาองค์และการพัฒนาวิชาชีพครู การสร้างความตระหนักในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จิตติ เสือสา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 และ 2) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลปรากฏว่า 1) รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ (1) การศึกษาปัญหาและความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (2) การวางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (3) การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (4) การร่วมกันปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (5) การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ (6) การสรุปและรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ภายในสถานศึกษา และ 2) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38)

ณัฐพล รักไทย (2557) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการศึกษา มีสาระสำคัญ ดังนี้ 1) ควรมีการอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ 2) ควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) ควรนำขั้นตอนการดำเนินงานเป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเต็มมาใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์และพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพในการประเมินครั้งต่อไป 5) ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวมและจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป 6) ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อการสนับสนุน

วีระศักดิ์ ลันสี (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย โครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 4 องค์ประกอบคือ 1)เป้าหมายของการประเมิน 2)สิ่งที่มีมุ่งประเมินได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และ ด้านมาตรการส่งเสริม ตัวบ่งชี้การประเมินได้จากสิ่งที่มีมุ่งประเมิน 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ 3) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินมี 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง และ 4) วิธีการประเมินรูปแบบการประเมิน พบว่า รูปแบบการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 องค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพ งานประเมินทั้งด้านการใช้ประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบทั้ง 4 องค์ประกอบมีคุณภาพในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Townsend (1997) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพเก็บรวบรวมข้อมูลทางการศึกษาในเมืองเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย และในรัฐ 7 รัฐของสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนเชื่อว่าสิ่งสำคัญที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ คือ บุคลากรมีคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายของโรงเรียนที่ชัดเจน มีความ

เชี่ยวชาญทางวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นผู้นำ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและมีบรรยากาศที่ดีในการเรียน

Bugg (2001) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนและคณะกรรมการการศึกษาแห่งรัฐอิลลินอยส์อันเป็นตัวช่วยในการพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐในการศึกษาได้ทางกำหนดขอบเขตที่โรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียนได้ใช้โปรแกรม การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการที่จะได้ทราบกระบวนการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่องในการศึกษาดำเนินการ 3 ระยะ แต่ละระยะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลต่างกัน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ 1) ก่อนนำโปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษาและการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนเข้ามาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 2 โรงเรียนนั้นไม่เคยมีโครงสร้างที่สร้างขึ้นอย่างเป็นทางการเพื่อการปรับปรุงโรงเรียนมาก่อนเลย 2) ในขณะที่โรงเรียนในชนบทสามารถใช้กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นตัวช่วยในการพัฒนาโครงสร้างการปรับปรุงโรงเรียนที่สร้างขึ้นมาอย่างเป็นทางการได้แล้วนั้น โรงเรียนในเมืองยังไม่สามารถนำวิธีการดำเนินงานดังกล่าวมาใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ 3) โปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลทางบวกต่อกลยุทธ์การสอนที่ใช้ในโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน 4) ถึงแม้โปรแกรมการประกันคุณภาพการศึกษา จะปรากฏว่าประสบความสำเร็จในการช่วยเหลือโรงเรียนในด้านการบอกลักษณะของประเด็นปัญหาการปรับปรุงแต่อาจจะถูกโต้แย้งได้ว่าในสภาพแวดล้อมบางประการอาจจะไม่มีการจัดโครงสร้างให้โรงเรียนดังกล่าวถึงปัญหาดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จให้ 5) กรอบงานการประกันคุณภาพการศึกษามีศักยภาพมากพอที่จะช่วยเหลือโรงเรียนพัฒนาวัฒนธรรมการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่องได้อย่างไรก็ตามผลการศึกษายังพบด้วยว่ามีตัวแปรต่าง ๆ เช่น ภาวะผู้นำ และทรัพยากรด้านการเงิน กระบวนการนี้จะยังไม่มากพอที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

Mosia (2003) พยายามตอบคำถามวิจัยที่ว่าโครงการการบริหารการจัดการสถาบันที่ปรีวรตแล้วนั้น ส่งผลกระทบต่อกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันการอุดมศึกษาในประเทศแอฟริกาใต้หรือไม่ วิธีการศึกษาได้วิเคราะห์ทฤษฎีและการค้นพบต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียงคุณภาพเกี่ยวกับความเข้าใจคุณภาพ อีกด้านหนึ่งที่สำรวจด้วยวิธีตอบคำถามโดยวิจัยทฤษฎีคือการปรีวรตโครงสร้างการบริหารการจัดการในสถาบันการอุดมศึกษา และวิธีการทางกรอบกฎหมายกำหนดการบริหารจัดการและคุณภาพการศึกษาในระยะเบียวาระ และได้ศึกษากรณีการศึกษานานาชาติรวมทั้งการปรีวรต และการสอบสวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างสมมุติฐานซึ่งยืนยันว่าการปรีวรตโครงสร้างการบริหารจัดการมีผลกระทบต่อกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันการอุดมศึกษาทั่วโลก ผลการศึกษาประการหนึ่งคือ ลักษณะที่เป็นเอกภาพ คือ ผลกระทบต่อการประกันคุณภาพต้องการทำให้เป็นประวัตติ กล่าวโดยสรุป ผลการศึกษาที่สำคัญคือ สถาบันการอุดมศึกษาใน

ประเภทที่มีการขยายการประกอบการ และประเภทดีเด่นแบบดั้งเดิมนั้นได้รับผลแตกต่างกันเกี่ยวกับประเภทไม่แน่นอนไม่มั่นคง และประเภทเกิดขึ้นใหม่ มั่นคงเมื่อวิเคราะห์แบบสามเส้าเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีการวิเคราะห์ในเชิงลึกแล้ว ผลการศึกษาพบอีกว่า ด้วยจุดแข็งของข้อค้นพบนั้น การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการต่อไปได้เพื่อส่งเสริมคุณภาพของโครงสร้างการบริหารการสถาบันการศึกษาเป็นทรัพยากรสำหรับสถาบันการศึกษาของรัฐได้ทุกแห่งโดยเฉพาะการศึกษาที่มีปัญหาการบริหารจัดการมานานซึ่งไม่บรรลุเป้าหมายที่มีคุณภาพระดับชาติที่กว้างขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ

Steven (2004) ได้ศึกษาการวิจัยการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนระดับกลางเขตชานเมืองหรือชนบท : โดยการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ในห้องเรียนเข้ากับ The Baldrige Criteria for Educational Excellence และการประกันคุณภาพ พบว่า การนำ Baldrige Criteria for Educational Excellence มาใช้ในโรงเรียนระดับกลาง ทำให้มีงานเพิ่มขึ้นและทำให้มีความเข้าใจในด้านความพึงพอใจของคณะผู้มีส่วนร่วมได้เสีย คณะเจ้าหน้าที่เป็นบุคคลสำคัญของคณะผู้มีส่วนร่วมได้เสีย การพิสูจน์ความจำเป็นที่มากที่สุดสำหรับการปรับปรุงในการใช้ประโยชน์ของระบบต่าง ๆ และจุดมุ่งหมายของพวกเขาที่โรงเรียนระดับกลาง ผู้ปกครอง นักเรียน คณะเจ้าหน้าที่และฝ่ายบริหารมีการทำงานร่วมกันคณะผู้มีส่วนร่วมได้เสียมีความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำ Baldrige Criteria for Educational Excellence มาใช้ในโรงเรียนมีผลกระทบอย่างไร แต่อย่างไรก็ตามผู้ปกครองนักเรียนได้รับการพิสูจน์ในหลายพื้นที่ เกี่ยวกับความจำเป็นในการปรับปรุง งานสำคัญที่ได้รับการพัฒนาจากผลการวิจัย คือการสื่อสาร หลักสูตร การวางแผนการปรับปรุงโรงเรียนและการจัดการระบบต่าง ๆ งานแต่ละอย่างมีความสัมพันธ์กับ Baldrige Criteria for Educational Excellence

Wood (2005) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการดำเนินการกับการพัฒนาโรงเรียนซึ่งให้สิทธิ์ในการดำเนินงานกับคณะครูเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสถานศึกษา สร้างความมั่นใจในการประกันคุณภาพภายนอกจากกลุ่มนักศึกษามีอาชีพที่น่าเชื่อถือ ที่มีค่านิยม และวัฒนธรรมการดำเนินงานที่เหมือนกัน การสร้างความเชื่อมั่นด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายนอกที่มีความต่อเนื่อง ด้านการดำเนินงาน การกำหนด ความรู้สึกความเป็นเจ้าของระหว่างผู้ร่วมศึกษา การยอมรับความคิดเห็นและความเชื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Barber (2008) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพในวิทยาลัยชุมชน: การตรวจสอบแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัย วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้คือการตรวจสอบหลักการ TQM ที่ได้รับการจัดตั้งในแผนกลยุทธ์ในวิทยาลัยวิทยาลัยชุมชน และการกำหนดขอบเขตที่วิทยาลัยชุมชนจะเป็นไปตามเกณฑ์การศึกษา โดยมีข้อคำถามคือ ความคล้ายคลึงกันและแตกต่างในหลักการของ BEC และ CSP คืออะไร ผลการวิจัยพบว่า หลักการที่มีคุณภาพจะถูกฝังไว้ใน CSP และ CSP กับ BEC ที่ใช้ร่วมกัน

12 รูปแบบที่พบบ่อย ผู้บริหารและคณาจารย์ที่สนับสนุนมีข้อคิดเห็นว่าควรปรับปรุง CSP ให้มีการเพิ่มการสื่อสารในวัฒนธรรมขององค์กรและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Jeziarska (2009) ได้ศึกษานโยบายการประกันคุณภาพในเขตพื้นที่การศึกษาอุดมศึกษาในยุโรป: การเปรียบเทียบกรณีศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบนโยบายการดำเนินการประกันคุณภาพตามมาตรฐานและแนวทางการประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาของสองประเทศในยุโรป: สหราชอาณาจักรและโปแลนด์ โดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพตามการออกแบบกรณีศึกษาเปรียบเทียบวิเคราะห์แนวทางตามกรอบทฤษฎีของพิชเชอร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการผสมผสาน (CARMA) ผลการศึกษาพบว่า นโยบายการประกันคุณภาพและกระบวนการดำเนินการของทั้งสองประเทศใช้วิธีการที่แตกต่างกัน โดยสหราชอาณาจักรได้ริเริ่มการปฏิรูปนโยบายการประกันคุณภาพเมื่อเทียบกับโปแลนด์ได้มีความเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วต่อการปฏิรูปนโยบายการประกันคุณภาพในเขตพื้นที่การศึกษาในยุโรป แต่ทั้งสองประเทศยังคงมีความจำเป็นในการดำเนินการให้มากขึ้น

Adegbesan (2010) ได้ศึกษาการจัดตั้งระบบประกันคุณภาพการศึกษาในไนจีเรีย งานวิจัยนี้ได้กล่าวถึงแนวคิดของการประกันคุณภาพและกลยุทธ์สำหรับการสร้างการประกันคุณภาพการศึกษา และบทบาทผู้บริหารการศึกษาในการประกันคุณภาพในไนจีเรีย ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาที่มีคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่างๆ ในประเทศไนจีเรีย ไม่สามารถไปเน้นที่ผู้จัดการด้านการศึกษาได้อย่างเดียว ต้องมีผู้ปกครอง หน่วยงานทางศาสนา และองค์กรพัฒนาเอกชน เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยให้เพิ่มขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สาธารณชน สะท้อนให้เห็นจุดแข็ง จุดอ่อนและทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม โดยมีความเชื่อว่า ถ้ากระบวนการประกันคุณภาพมีการวางระบบอย่างถูกต้อง คุณภาพที่ดีก็จะตามมา ทั้งนี้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องได้รับการพัฒนาไปตามสภาพ ระบบ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงกับสภาพการณ์ บริบทที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้นถือว่าเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต้องพิจารณาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ระดมทรัพยากรจากผู้มีส่วนได้เสียในระดับท้องถิ่นเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มคุณภาพ โอกาสการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

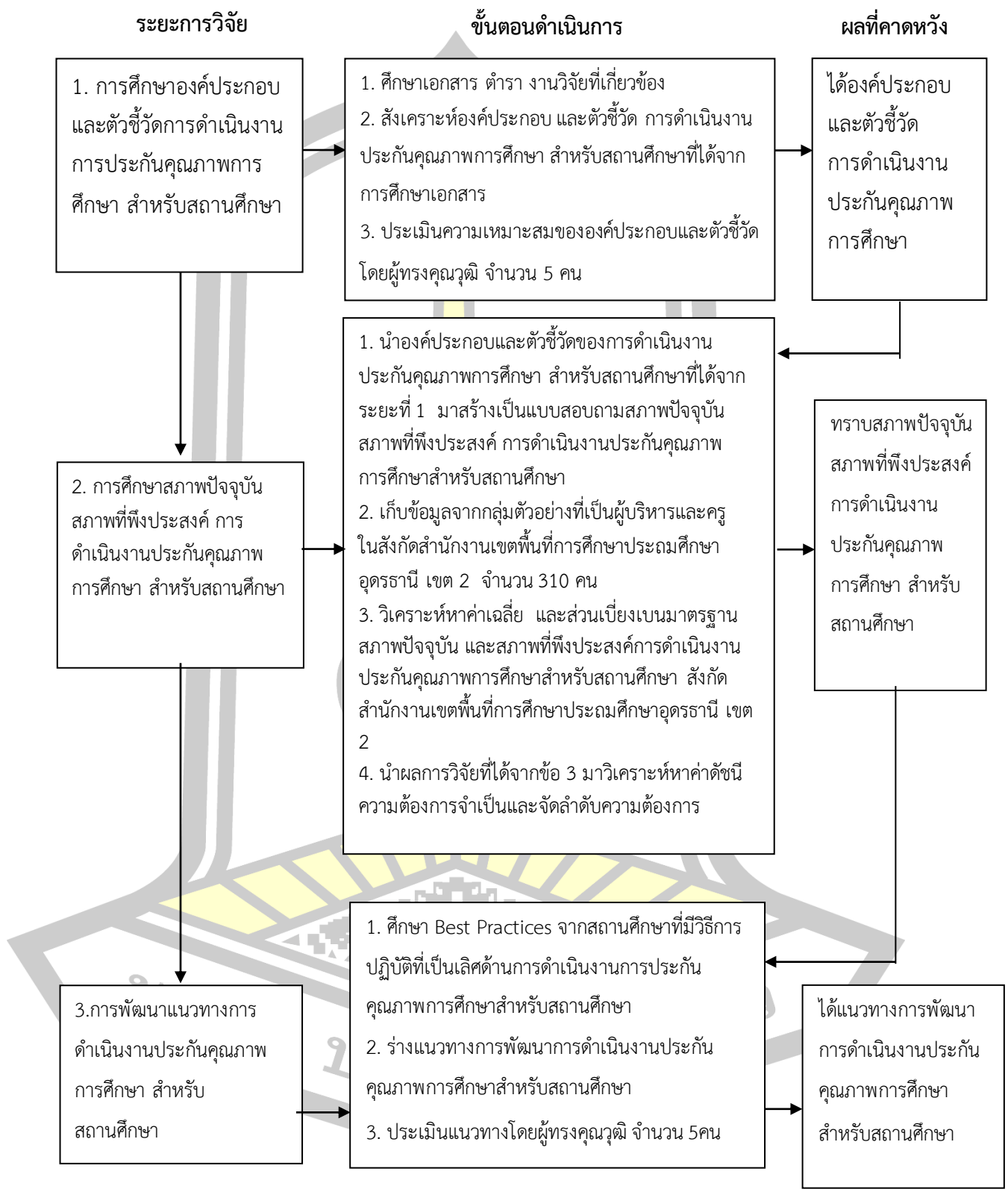
ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวัง แสดงโดยแผนภาพดังภาพประกอบ 7 และมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนในแต่ละระยะ ดังนี้

ภาพประกอบ 7 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 การศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพ

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีบทบาทในการให้ข้อชี้แนะ คำแนะนำ และประเมินความเหมาะสม
ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดย
การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา จำนวน 1 คน
ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ครูผู้สอน จำนวน 1 คน ซึ่งมี
คุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจากสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป

2.3 ศึกษานิเทศก์ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป

2.4 ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มี วิทย์ฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ประกอบด้วย

1. นายพรชัย โพคันโย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. นายวิมล ร่มวาปี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

3. นายศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิกศษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4. นายสุนีย์ อุทุมทอง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2 วุฒิกศษาระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

5. นายนารินทร์ บรรเทา วิษยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ครูโรงเรียนบ้านหนอง
หญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิกศษาระดับปริญญาโท
(ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสม
ของ องค์ประกอบและตัวชี้วัด การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา เป็นแบบ
มาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.
2554 : 102) ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละระดับมีค่า
คะแนน และความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม ระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม ระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม ระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม ระดับ น้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางในการออกแบบเครื่องมือในการเก็บ
ข้อมูล

3.2.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้าง
แบบประเมินความเหมาะสม องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษา ให้ครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษา

3.2.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ
ตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรง เจริญเนื้อหาและประเมินความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยประสานความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่ผู้ทรงคุณวุฒิสังกัด ได้เครื่องมือกลับคืนมา 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบประเมินแต่ละฉบับ

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสม ระดับ น้อยที่สุด

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวชี้วัด ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	องค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินงาน

1.1 นำผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา จากนั้นนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา

1.4 นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่ประสงค์มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณ $PNI_{modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 200 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 400 คน(กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2. 2558)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โรงเรียนละ 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 155 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 300 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, Robert V. and Morgan, 1970) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นตัวแบ่งชั้นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษา โดยการเทียบเกณฑ์ร้อยละกับขนาด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มรายชื่อสถานศึกษาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รายชื่อสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครบจำนวน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 คน รวมโรงเรียนละ 2 คน จนครบตามจำนวน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2

สถานภาพ	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดโรงเรียน						
โรงเรียนขนาดเล็ก	103	792	896	81	81	162
โรงเรียนขนาดกลาง	91	869	960	72	72	144
โรงเรียนขนาดใหญ่	6	211	217	2	2	4
รวม	200	1873	2073	155	155	310

ในการเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 272 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88 ของกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขณะนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ วุฒิทางการศึกษา สถานภาพของตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ดังนี้

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

- 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
- 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบเป็นแนวความคิดแล้วสร้างแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิด

2) ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม กำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3) กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย รวมถึงศึกษาองค์ประกอบประเด็นเนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถามและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกรอบหลักเกณฑ์และแนว

ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

4) วิเคราะห์นิยามศัพท์แล้วกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

5) กำหนดรูปแบบข้อคำถามโดยใช้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มี ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ส่วนสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

6) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมลักษณะที่ ต้องการวัด เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ แก้ไข ก่อนเสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะอีกครั้ง

7) ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ตรวจสอบ เครื่องมือ IOC จำนวน 5 คน โดยมีเกณฑ์ คุณสมบัติ ดังนี้

(1) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ ระดับอุดมศึกษา มีวุฒิ การศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 1 คน

(2) ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป จำนวน 1 คน

(3) ศึกษานิเทศก์ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป จำนวน 2 คน

(4) ครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มี วิชยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ระดับ ปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 1 คน

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน ประกอบด้วย

(1) รศ.ดร.เพชฌัญญู กิจระการ อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาและ สื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม Ph.D. Educational Media U. of Missouri Columbia U.S.A.

(2) นายชาติณรงค์ ไชยทองศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนผาสุกประชานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(3) นายปริญญา ไมยะปัน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒិการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(4) นายสุริยนต์ อินทร์อุดม ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

(5) นายมหักพันธ์ ศรีหรั่ง วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ครูโรงเรียนบ้านหนองกุงทับม้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

8) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ ความสมบูรณ์ ความถูกต้องด้านภาษาที่ใช้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item of Objectives Congruence: IOC) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 70)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00) พบว่า แบบสอบถามแต่ละข้อมีค่าความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ประกอบด้วย ครูผู้สอนจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 11 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 11 คน เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

10) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.31 – 0.97 โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

11) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

12) นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

4.2 ทำหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสังกัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

4.3 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและติดต่อรับคืนด้วยตนเอง

5. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังนี้

5.1 การจัดการกระทำข้อมูล

- 1) ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
- 2) ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์การ
ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญแบบ Modified
Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

1) ร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean)

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

4) วิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{Modified}$ ของ
นางลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$PNI_{modified} = (I - D)/D$$

I (Important) หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น

D (Degree of success) หมายถึง สภาพที่เป็นจริง

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 130)

2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

**ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2**

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหน่วยงานที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best
Practices) ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน โดยเลือกแบบเจาะจง
ตามเกณฑ์การพิจารณา คือ สถานศึกษาผ่านการประเมินรอบสามจาก สมศ. ในระดับดีมาก มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน และได้รับรางวัลในด้านต่าง ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับภาค ได้แก่

1) โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2) โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

1.2 ออกแบบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ดังต่อไปนี้

1) นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในระยยะที่ 2 และจากการสังเคราะห์การศึกษาดูงานโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามาออกแบบร่างแนวทาง

2) นำเสนอร่างแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำมาปรับปรุง แก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกองค์ประกอบของแนวทาง

3) ประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน (ชุดเดิมกับ ระยยะที่ 1)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาผ่านการประเมินรอบสามจาก สมศ. รอบที่ 3 ในระดับดีมาก จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 4 คน ประกอบด้วย

1) นายสมาน ถาไชยลา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

2) นางดุขฎิ วังแสง ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

3) นายวิมล ร่มวาปี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

4) นายพรชัย ชนะสะแบง ครูผู้รับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- 1) นายพรชัย โทคันโย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2) นายวิมล ร่มวาปี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี
- 3) นายศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 4) นางสุนีย์ อุทุมทอง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (กศ.ม.) สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 5) นายนารินทร์ บรรเทา วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ ครูโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) ครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1) แบบสัมภาษณ์ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

(1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

(2) กำหนดหัวข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ให้สอดคล้องและครอบคลุม ตามกรอบหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 คือ

- (2.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - (2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - (2.3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
  - (2.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  - (2.5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
  - (2.6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
  - (2.7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
  - (2.8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (3) จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับร่าง
- (4) นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
- (5) นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม
- (6) จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย กับโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศต่อไป

2) แบบประเมิน มีลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

- (1) ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน
- (2) จัดทำแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ฉบับร่าง เสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและการใช้ภาษา

(3) นำแบบประเมินเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อยืนยันความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) ดำเนินการดังนี้

- 1) ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปยังสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก
- 2) ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวันสัมภาษณ์ วันที่ 28 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่โรงเรียนบ้านโคกสะอาด วันที่ 29 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 เดินทางไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ
- 3) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการจดบันทึก แล้วนำข้อมูลการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ดำเนินการดังนี้

- 1) ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ได้รับของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 2) ผู้วิจัย ติดต่อ นัดหมายพร้อมนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมด้วยเอกสารแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ได้รับของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ส่งให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน ด้วยตนเอง
- 3) ดำเนินการรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 คืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ โดยการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้ง 4 ท่าน มาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปเป็นใจความสำคัญและนำเสนอเป็นความเรียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ ระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ ระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ ระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ ระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ ระดับน้อยที่สุด

และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2554)

ระดับมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ
ระดับมาก	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ
ระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ
ระดับน้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ
ระดับน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เป็นไปได้/ประโยชน์ที่ได้รับ

6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

พหุ ประถมศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	หมายถึง ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
PNI _{modified}	หมายถึง ดัชนีความต้องการที่จำเป็นพัฒนา

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระยะที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ด้านการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกัน
คุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual
Framework) ได้ องค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
3. การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลที่
ศึกษาได้ แล้วนำมาหาข้อสรุปเป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษา เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
ขององค์ประกอบและตัวชี้วัด เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม และผู้วิจัยได้ปรับรายละเอียดของ
องค์ประกอบ และตัวชี้วัดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ตาม
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 สรุปลงค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>องค์ประกอบที่ 1</p> <p>การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา 2. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 4. การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ 5. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร 7. การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน 8. ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>องค์ประกอบที่ 2</p> <p>การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน 2. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล 3. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	<ol style="list-style-type: none"> 4. ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา 6. การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ 7. ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว 8. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้
<p>องค์ประกอบที่ 3</p> <p>ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน 2. การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร 3. การจัดระบบบริหารที่ประกอบด้วยการวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา 4. การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 5. การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการงบประมาณบุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ 6. ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>องค์ประกอบที่ 4</p> <p>การดำเนินงานตาม</p> <p>แผนพัฒนาการจั</p> <p>การศึกษ</p> <p>ของ</p> <p>สถานศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป 3. บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด 5. การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด 6. การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 7. การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 8. การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
<p>องค์ประกอบที่ 5</p> <p>การติดตามตรวจสอบ</p> <p>คุณภาพการศึกษ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 2. การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3. การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
	5. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6. การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน 7. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษา และจากหน่วยงานต้นสังกัด 8. กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน
องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา 2. การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป 3. การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 5. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน 6. เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด 7. การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง 8. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
<p>องค์ประกอบที่ 7</p> <p>การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด 2. แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน 3. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ 4. ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก 5. ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปี ทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนาโอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น ข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานในปีถัดไป 6. ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัว และมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน 7. ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 8. ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครอง และสาธารณชนทราบ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป 3. การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง 4. จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน 5. ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง 6. การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากตาราง 4 สรุปได้ว่า องค์ประกอบด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำนวนตัวชี้วัด 6 ข้อ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จำนวนตัวชี้วัด 8 ข้อ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวนตัวชี้วัด 6 ข้อ

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ และตัวชี้วัด เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ดังแสดงใน ตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2 (N=5)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
1.1 ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา	4.4	0.55	มาก
1.2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถาน ศึกษาที่ครอบคลุม สาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ สภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.6	0.55	มากที่สุด
1.3 การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษา ของโรงเรียน	4.6	0.55	มากที่สุด
1.4 การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและ มาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการ บริหารจัดการ	4.8	0.45	มากที่สุด
1.5 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.4	0.55	มาก
1.6 การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนา สมรรถนะบุคลากร	4.6	0.55	มากที่สุด

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1.7 การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4.6	0.55	มากที่สุด
1.8 ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมาย มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.6	0.52	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา			
2.1 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน	4.6	0.55	มากที่สุด
2.2 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ประสงค์หรือ เป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล	4.8	0.45	มากที่สุด
2.3 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้น คุณภาพการศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.6	0.55	มากที่สุด
2.4 ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.8	0.45	มากที่สุด
2.5 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธ กิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา	4.4	0.55	มาก
2.6 การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ	4.6	0.55	มากที่สุด
2.7 ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่าง เป็นระบบและมีแผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้น และระยะยาว	4.6	0.55	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
2.8 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้ กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการ เรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการ พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.65	0.51	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ			
3.1 การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	4.4	0.55	มาก
3.2 การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการ บริหาร	4.6	0.55	มากที่สุด
3.3 การจัดระบบบริหารที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผน ไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนา	4.6	0.55	มากที่สุด
3.4 การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและ สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริม ให้พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง	4.8	0.45	มากที่สุด
3.5 การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้าน วิชาการ งบประมาณบุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุน งานอื่น ๆ	4.4	0.55	มาก
3.6 ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย	4.4	0.55	มาก
รวม	4.53	0.53	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา			
4.1 การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.4	0.55	มาก
4.2 การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้าน การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป	4.6	0.55	มากที่สุด
4.3 บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.4	0.55	มาก
4.4 ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด	4.8	0.45	มากที่สุด
4.5 การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ สูงสุด	4.2	0.45	มาก
4.6 การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนา คุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการ ปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.6	0.55	มากที่สุด
4.7 การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมี การนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.6	0.55	มากที่สุด
4.8 การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุ ไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.55	0.51	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา			
5.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	4.4	0.55	มาก
5.2 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.6	0.55	มากที่สุด
5.3 การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่าง เป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.4	0.55	มาก
5.4 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการ ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.8	0.45	มากที่สุด
5.5 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.4	0.55	มาก
5.6 การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน	4.6	0.55	มากที่สุด
5.7 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรใน สถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.6	0.55	มากที่สุด
5.8 กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาใน อนาคตไว้ชัดเจน	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.58	0.52	มากที่สุด

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			
6.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล พื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	5	0.46	มากที่สุด
6.2 การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป	5	0.48	มากที่สุด
6.3 การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.6	0.55	มากที่สุด
6.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	4.8	0.45	มากที่สุด
6.5 การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน	4.4	0.55	มาก
6.6 เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุก มาตรฐานและตัวชี้วัด	4.6	0.55	มากที่สุด
6.7 การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง	4.4	0.55	มาก
6.8 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา จากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผล	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.63	0.51	มากที่สุด

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน			
7.1 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.4	0.55	มาก
7.2 แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน	4.8	0.45	มากที่สุด
7.3 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะ กรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ	4.6	0.55	มากที่สุด
7.4 ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4.4	0.55	มาก
7.5 ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนาโอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานในปีถัดไป	4.4	0.55	มาก
7.6 ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัว และมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน	4.6	0.55	มากที่สุด
7.7 ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	4.6	0.55	มากที่สุด
7.8 ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อแม่ผู้ปกครองและสาธารณชนทราบ	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.58	0.52	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
8.1 จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.4	0.55	มาก
8.2 การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป	4.6	0.55	มากที่สุด
8.3 การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติ งานที่ไม่เป็นไป ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการ แก้ไขอย่างจริงจัง	4.6	0.55	มากที่สุด
8.4 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษา โดยครอบคลุม สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะ ของผู้เรียน	4.6	0.55	มากที่สุด
8.5 ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและ ตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง	4.4	0.55	มาก
8.6 การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.58	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความเหมาะสม
โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.52) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำองค์ประกอบและ
ตัวชี้วัดทั้งหมดไปสร้างกรอบแบบสอบถามและประเด็นสัมภาษณ์ในการทำวิจัยครั้งนี้

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2

ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ
ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI modified) ใน
การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 6 จำนวนร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ ขนาดโรงเรียน	กลุ่มตัวอย่าง			กลุ่มตัวอย่างที่ตอบ แบบสอบถาม			คิดเป็น ร้อยละ
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม	
โรงเรียนขนาดเล็ก	81	81	162	72	72	144	46.45
โรงเรียนขนาดกลาง	72	72	144	62	62	124	40.26
โรงเรียนขนาดใหญ่	2	2	4	2	2	4	1.29
รวม	155	155	310	136	136	272	88.00

จากตาราง 6 ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 272 คน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน
คิดเป็นร้อยละ 88 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจาก โรงเรียนขนาดเล็ก
จำนวน 144 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.45) ผู้ตอบแบบสอบถามจาก โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน
124 คน (คิดเป็นร้อยละ 40.26) ผู้ตอบแบบสอบถามจาก โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน

(คิดเป็นร้อยละ 1.29) เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ส่งแบบสอบถามกลับคืนมา จึงไม่สามารถเก็บแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 แสดงในตาราง 7 ถึงตาราง 15

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.90	0.65	ปานกลาง	4.46	0.70	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.93	0.71	ปานกลาง	4.41	0.69	มาก
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.77	0.71	ปานกลาง	4.45	0.69	มาก
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.78	0.74	ปานกลาง	4.48	0.68	มาก
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	2.78	0.71	ปานกลาง	4.44	0.69	มาก
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.80	0.73	ปานกลาง	4.47	0.71	มาก
7. การจัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	2.85	0.67	ปานกลาง	4.46	0.69	มาก
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.75	0.60	ปานกลาง	4.49	0.66	มาก
รวม	2.82	0.69	ปานกลาง	4.46	0.69	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4	การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการ ปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ	2.74	0.64	ปานกลาง	4.47	0.67	มาก
5	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย	2.93	0.56	ปานกลาง	4.43	0.72	มาก
6	การนำผลการประเมินมาใช้ในการ สร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะ บุคลากร	3.02	0.69	ปานกลาง	4.44	0.75	มาก
7	การนำมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน	2.99	0.60	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก
8	ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และ สามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษากับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.01	0.73	ปานกลาง	4.51	0.70	มากที่สุด
	รวม	2.90	0.65	ปานกลาง	4.46	0.70	มาก

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 1 การ
กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90, S.D. = 0.65$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน	2.84	0.68	ปานกลาง	4.24	0.83	มาก
2	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานต้นสังกัด พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล	2.90	0.70	ปานกลาง	4.26	0.80	มาก
3	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	2.88	0.76	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด
4	ตั้งคณะกรรมการร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.85	0.74	ปานกลาง	4.42	0.64	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมใน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพ ความสำเร็จของการพัฒนา	2.94	0.60	ปานกลาง	4.55	0.64	มากที่สุด
6	การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และเห็นชอบ	3.00	0.73	ปานกลาง	4.41	0.76	มาก
7	ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมี แผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้ง แผนระยะสั้นและระยะยาว	2.99	0.67	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก
8	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรม ครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพ ผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้าน การบริหารและการจัดการศึกษาและ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้	3.04	0.82	ปานกลาง	4.43	0.70	มาก
	รวม	2.93	0.71	ปานกลาง	4.41	0.69	มาก

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 2
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถาน
ศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ
อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและ
สารสนเทศ

ข้อ	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	2.73	0.55	ปานกลาง	4.52	0.66	มากที่สุด
2	การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบ เหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร	2.77	0.76	ปานกลาง	4.52	0.59	มากที่สุด
3	การจัดระบบการบริหารที่ ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผน ไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตามประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนา	2.28	0.68	น้อย	4.43	0.72	มาก
4	การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและสิ่ง อำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสม และมีการสนับสนุนส่งเสริมให้การ พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง	2.89	0.74	ปานกลาง	4.44	0.75	มาก
5	การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูล สารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้าน วิชาการ งบประมาณบุคลากร การ บริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงาน อื่น ๆ	2.99	0.72	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย	2.96	0.80	ปานกลาง	4.37	0.74	มาก
	รวม	2.77	0.71	ปานกลาง	4.45	0.69	มาก

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.77, S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45, S.D.=0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.91	0.82	ปานกลาง	4.51	0.72	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.91	0.82	ปานกลาง	4.51	0.72	มากที่สุด
2	การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป	3.10	0.69	ปานกลาง	4.60	0.66	มากที่สุด
3	บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.88	0.76	ปานกลาง	4.49	0.54	มาก
4	ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน ตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด	2.83	0.75	ปานกลาง	4.47	0.67	มาก
5	การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด	2.94	0.60	ปานกลาง	4.43	0.72	มาก
6	การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.36	0.84	น้อย	4.44	0.75	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7	การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.15	0.75	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก
8	การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.76	0.69	ปานกลาง	4.49	0.71	มาก
	รวม	2.87	0.74	ปานกลาง	4.48	0.68	มาก

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$, S.D.=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพ
การศึกษา

ข้อ	การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.12	0.99	ปานกลาง	4.56	0.67	มากที่สุด
2	การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจ ให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	2.48	0.60	น้อย	4.47	0.67	มาก
3	การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.82	0.87	ปานกลาง	4.39	0.60	มาก
4	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.49	0.70	น้อย	4.47	0.67	มาก
5	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	2.81	0.58	ปานกลาง	4.43	0.72	มาก
6	การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และ มาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบ จากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อ ปรับปรุงงาน	2.90	0.68	ปานกลาง	4.44	0.75	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7	การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษา และจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.68	0.51	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก
8	กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ ชัดเจน	2.92	0.74	ปานกลาง	4.29	0.78	มาก
	รวม	2.78	0.71	ปานกลาง	4.44	0.69	มาก

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.78$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ ระดับน้อย 2 ข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ระดับมากที่สุด 1 ข้อ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้าง เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา	2.91	0.86	ปานกลาง	4.53	0.75	มากที่สุด
2	การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อ เก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาต่อไป	2.92	0.73	ปานกลาง	4.38	0.81	มาก
3	การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บ รวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	2.67	0.82	ปานกลาง	4.60	0.58	มากที่สุด
4	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	2.32	0.57	น้อย	4.48	0.66	มาก
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและ ทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่ม งาน/งาน	2.94	0.60	ปานกลาง	4.42	0.72	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	การประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการ ประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐาน และตัวชี้วัด	3.00	0.74	ปานกลาง	4.44	0.75	มาก
7	การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวม ข้อมูลตามสภาพจริง	2.72	0.80	ปานกลาง	4.44	0.66	มาก
8	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการ ปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง	2.93	0.72	ปานกลาง	4.47	0.72	มาก
	รวม	2.80	0.73	ปานกลาง	4.47	0.71	มาก

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.80, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น
เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ข้อ	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีงานประเมินคุณภาพภายใน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	2.82	0.68	ปานกลาง	4.56	0.69	มากที่สุด
2	แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วย บุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ ถูกต้องครบถ้วน	2.86	0.68	ปานกลาง	4.33	0.82	มาก
3	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อ ทราบและให้ความเห็นชอบ	2.85	0.73	ปานกลาง	4.64	0.50	มากที่สุด
4	ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็น ฐานข้อมูลที่ใช้สำหรับการประเมิน คุณภาพภายนอก	2.73	0.66	ปานกลาง	4.46	0.65	มาก
5	ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนา คุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งใน จุดเด่น จุดควรพัฒนาโอกาส และ ข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูล จากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไป ใช้ประโยชน์ปีต่อไป	2.87	0.65	ปานกลาง	4.43	0.72	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น รายงานประเมินคุณภาพภายใน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6	ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของ สถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มี หลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมี การปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อ เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน	2.85	0.71	ปานกลาง	4.44	0.75	มาก
7	ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพ ของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมา เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัด การศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	3.02	0.67	ปานกลาง	4.46	0.66	มาก
8	ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครองและ สาธารณชนทราบ	2.84	0.60	ปานกลาง	4.38	0.70	มาก
	รวม	2.85	0.67	ปานกลาง	4.46	0.69	มาก

จากตาราง 14 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 7
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}=2.85$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึง
ประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.69) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ ระดับมากที่สุด 2 ข้อ

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5	ดำเนินการประเมินและสรุปผลการ ประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัด อย่างต่อเนื่อง	2.87	0.58	ปานกลาง	4.54	0.58	มากที่สุด
6	การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่ นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิค วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.79	0.58	ปานกลาง	4.47	0.72	มาก
	รวม	2.75	0.60	ปานกลาง	4.49	0.66	มาก

จากตาราง 15 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.75$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ระดับมากที่สุด 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Need Index : PNI_{modified}) ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 16 ถึงตาราง 24

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับ ความสำคัญ ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวมทุกองค์ประกอบ

องค์ประกอบ	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการพัฒนา
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.90	4.46	0.54	5
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.93	4.41	0.51	6
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	2.77	4.45	0.61	2
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.78	4.48	0.61	2
5. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	2.78	4.44	0.60	3
6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.80	4.47	0.60	3
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	2.85	4.46	0.56	4
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.75	4.49	0.63	1

จากตาราง 16 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ลำดับที่ 1 คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 2 มีค่าเท่ากับ 2 ด้าน คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ลำดับที่ 3 มีค่าเท่ากับ 2 ด้าน คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 4 คือ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ลำดับที่ 5 การกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 6 คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวม องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการพัฒนา
1	ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา	2.76	4.48	4.31	7
2	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.90	4.67	4.69	1
3	การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	2.89	4.89	4.39	6
4	การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ	2.74	4.76	4.47	3
5	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	2.93	4.88	4.43	5
6	การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	3.02	4.53	4.44	4

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
7	การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	2.99	4.45	4.44	4
8	ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.01	4.35	4.51	2

จากตาราง 17 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 8 ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 4 การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ ลำดับที่ 4 มีค่าเท่ากัน 2 ข้อ คือ ข้อ 6 การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร และข้อ 7 การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 5 การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 3 การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 1 ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวม องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการพัฒนา
1	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน	2.84	4.24	0.49	4
2	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล	2.90	4.26	0.47	6
3	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา โรงเรียนดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	2.88	4.52	0.57	1
4	ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.85	4.42	0.55	2
5	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา	2.94	4.55	0.55	3

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
6	การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและ เห็นชอบ	3.00	4.41	0.47	6
7	ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติ ราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและ ระยะยาว	2.99	4.44	0.48	5
8	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุม การศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียน การสอน ด้านการบริหารและการจัด การศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการ เรียนรู้	3.04	4.43	0.46	7

จากตาราง 18 พบว่า ลำดับความต้องจําเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดทําแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 3 การจัดทํา
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดำเนินการโดยยึด
หลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 4
ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 5 ผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความ
สำเร็จของการพัฒนา ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 1 จัดทําแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่
ชัดเจน ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 7 ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็น
ระบบและมีแผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ลำดับที่ 6 มีค่า
เท่ากัน 2 ข้อ คือ ข้อ 2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หรือเป้าหมายในการ

พัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล และข้อ 6 การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 8 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียน การสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI modified) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวมองค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ข้อ	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	D	I	PNI modified	ลำดับความต้องการพัฒนา
1	การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	2.73	4.52	0.66	2
2	การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร	2.77	4.52	0.63	3
3	การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา	2.28	4.43	0.95	1
4	การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้การพัฒนาแบบอย่างต่อเนื่อง	2.89	4.44	0.53	4

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
5	การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ	2.99	4.44	0.49	5
6	ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย	2.96	4.37	0.48	6

จากตาราง 19 พบว่า ลำดับความต้อการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 3 การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 1 การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 2 การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตามโครงสร้างการบริหาร ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 4 การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 5 การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 6 ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบันทันสมัย ตามลำดับ

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวมองค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	2.91	4.51	0.55	5
2	การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้ โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การ จัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป	3.10	4.60	0.48	7
3	บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและ ดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	2.88	4.49	0.56	4
4	ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาท หน้าที่และแนวทางที่กำหนด	2.83	4.47	0.58	3
5	การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด	2.94	4.43	0.51	6
6	การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดย ใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุง และพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	2.36	4.44	0.88	1

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
7	การกำกับ ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ใน การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.15	4.44	0.41	8
8	การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุน งบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.76	4.49	0.62	2

จากตาราง 20 พบว่า ลำดับความต้อการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 6 การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนา
คุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไป
ใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 8 การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุน
งบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 4
ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และ
แนวทางที่กำหนด ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 3 บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับที่ 5
คือ ข้อ 1 การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 5
การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 2 การ
ปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการ
สอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป ลำดับที่ 8 คือ ข้อ 7 การ
กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวม องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ข้อ	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	3.12	4.56	0.46	8
2	การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	2.48	4.47	0.81	1
3	การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.82	4.39	0.55	5
4	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.49	4.47	0.79	2
5	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.81	4.43	0.58	4
6	การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน	2.90	4.44	0.53	6
7	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.68	4.44	0.66	3
8	กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน	2.92	4.29	0.47	7

จากตาราง 21 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 2 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 4 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 7 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 5 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 3 การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 6 การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บ่งพร่องที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 8 กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน ลำดับที่ 8 คือ ข้อ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวม องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษา	2.91	4.53	0.55	4

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	2.91	4.53	0.55	4
2	การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป	2.92	4.38	0.50	6
3	การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.67	4.60	0.72	2
4	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	2.32	4.48	0.93	1
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน	2.94	4.42	0.50	7
6	เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด	3.00	4.44	0.48	8
7	การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง	2.72	4.44	0.63	3
8	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง	2.93	4.47	0.53	5

จากตาราง 22 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อัตรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 6 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 3 การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 7 การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 1 การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 8 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา จากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 2 การ สร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหา จุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 5 การแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่ายกลุ่มงาน/ งาน ลำดับที่ 8 คือ ข้อ 6 เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด ตามลำดับ

ตาราง 23 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการ จำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวม องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

ข้อ	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายใน	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงาน ประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด	2.82	4.56	0.62	3
2	แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากร จากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วม รับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน	2.86	4.33	0.51	7

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายใน	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
3	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ	2.85	4.64	0.63	2
4	ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก	2.73	4.46	0.64	1
5	ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น ข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา งานในปีถัดไป	2.87	4.43	0.55	5
6	ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน	2.85	4.44	0.56	4
7	ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	3.02	4.46	0.48	8
8	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงาน พัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติและสรุปผลทุกครั้ง	2.84	4.38	0.54	6

จากตาราง 23 พบว่า ลำดับความต้อการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุดรธานี เขต 2 องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จำนวน 8 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 4 ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของ สถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 3 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 1 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 6 ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิง ประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมีการปรับ พฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 5 ใช้ฐานข้อมูลของการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนาโอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูลจากการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุง และพัฒนางานในปีถัดไป ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 8 ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง ลำดับที่ 7 คือ ข้อ 2 แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ลำดับที่ 8 คือ ข้อ 7 ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการพัฒนาโดยรวมองค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	D	I	PNI modified	ลำดับความ ต้องการ พัฒนา
1	จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.78	4.52	0.63	4
2	การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป	2.68	4.54	0.69	1
3	การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง	2.70	4.42	0.63	3
4	จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน	2.70	4.44	0.64	2
5	ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง	2.87	4.54	0.58	6
6	การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.79	4.47	0.60	5

จากตาราง 24 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 องค์กรประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จำนวน 6 ข้อ ลำดับที่ 1 คือ ข้อ 2 การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 4 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 3 การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่า ข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ลำดับที่ 4 คือ ข้อ 1 จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ลำดับที่ 5 คือ ข้อ 6 การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ลำดับที่ 6 คือ ข้อ 5 ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กับโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) คือ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ และโรงเรียนบ้านโคกสะอาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

จากการศึกษาเอกสาร วิธีปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ และโรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี ดังบทสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางส่วน ดังต่อไปนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอนดังนี้

“...สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และสร้างจิตสำนึกการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและความสำคัญพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อหลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และกำหนดค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด พร้อมทั้งมีการตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาว่าเหมาะสม ครอบคลุม สอดคล้องและเป็นไปได้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษา...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกสะอาด. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

(1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ วิเคราะห์ ศึกษา นโยบาย ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของชาติ กระทรวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่การศึกษา และสภาพความต้องการของ ท้องถิ่น ชุมชน สภาพการจัดการศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการอย่างเป็นระบบมีการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

(2) มีจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร เพื่อใช้ในการแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมประชุมปฏิบัติการและร่วมระดมพลังสมองในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี สนับสนุน อำนวยความสะดวก รวมถึงการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(3) มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม กระบวนการจัดทำแผน รวมทั้งจัดให้มีการประเมินคุณภาพของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษามุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีมีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีนำเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

(4) มีการร่วมประชุมหารือ สัมมนา ร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดเป้าหมาย/ ความสำเร็จสู่การพัฒนางานในหน้าที่รับผิดชอบ

(5) มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการ สรุปรวบรวมรายงานและประเมินผลกิจกรรม/โครงการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนบ้านโคกสะอาด. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

“...การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาจึงต้องมีระบบบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบที่ถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา ซึ่งผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดระบบการบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจร พัฒนาคุณภาพ PDCA มีการกำหนด ผู้รับผิดชอบ และจัดระบบสารสนเทศให้เป็น หมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ และมีการจัดข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ครู ผู้บริหาร เป็นรายบุคคล ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน จัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นไปตาม กฎ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2553 และร่วมกันจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของ สถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

“...ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประชุมชี้แจง เกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา และผู้เรียน ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี จัดตั้งอำนวยการความสะดวกในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดปฏิทิน การนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติ แผนปฏิบัติการประจำปี ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจัดระบบการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติการประจำปีและมีการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี...”

(ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

“...สำหรับสถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ได้แก่ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์/ผลผลิต เพื่อให้การบริหารจัดการคุณภาพมีประสิทธิภาพ โรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซใช้วงจรการบริหารงานเชิงระบบหรือวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการติดตาม...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

“...ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประชุมชี้แจงคณะทำงานเข้าใจบทบาทหน้าที่ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในประเด็นที่สำคัญ ๆ เช่นการประเมินคุณภาพเพื่ออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นอย่างไร เน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือการตอบคำถามหรือการสัมภาษณ์โดยยึดหลักการตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริงและผลที่เกิดขึ้นจริง เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประเมินคุณภาพคือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องและการทำงานเป็นทีม และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด โดยการกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินตามมาตรฐานการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน...”

(ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกสะอาด. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

(1) มีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่ายตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้างาน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

(2) รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ออกแบบการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศวิเคราะห์และแปลผลเพื่อจัดทำรายงานประจำปี

(3) มีการกำหนดรูปแบบรายงานประจำปี โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย นำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อรับรองผลการประเมินคุณภาพภายใน เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วต้องรายงานและเปิดเผยผลการประกันคุณภาพภายในต่อครู ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจเปิดเผยในลักษณะของ Website ของสถานศึกษา ผ่านพับ เสียง ตามสาย และมีการชี้แจงในที่ประชุม

(ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนบ้านโคกสะอาด. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากการสัมภาษณ์ประเด็นสำคัญบางตอน ดังนี้

(1) การจัดเตรียมข้อมูลการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน โดยการสนทนาพูดคุย อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน และนำข้อค้นพบไปวางแผนและลงมือพัฒนาการเรียนการสอน

(2) ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและทักษะด้านการประเมิน เมื่อครูมีเทคนิค วิธีการประเมินที่เหมาะสม ก็จะทำให้ผลการประเมินมีความตรง ถูกต้อง ได้ข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนอย่างแท้จริง

(3) ครูต้องมีวิธีการสืบเสาะหาหาจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของผู้เรียนมีการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของตนเอง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับข้อมูลด้านคุณภาพของผู้เรียน กำหนดรูปแบบ วิธีการ หรือแนวทางการพัฒนาผู้เรียน แล้วจัดการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ และประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

(4) ผู้บริหารควรมีการสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือครูให้มีทักษะด้านการสำรวจตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาภายใน จัดให้มีพี่เลี้ยงคอยแนะนำ หาผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาให้ความรู้เพิ่มเติมกับครู ให้ครูทำการวิเคราะห์ระหว่างเนื้อหาสาระที่สอน

กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน และวิเคราะห์รูปแบบและเทคนิคการสอนเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน

(5) ครูทุกคนร่วมกันกำหนดกลยุทธ์การเรียนการสอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ออกแบบตรวจสอบ การเรียนการสอนของผู้เรียนว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร มีการวางแผนเวลา วิธีการประเมิน และขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการปฏิบัติและประเมินผล และผู้บริหารต้องตรวจสอบหรือประเมินผลการปฏิบัติงานของครู

(ครูผู้รับผิดชอบโรงเรียนบ้านหนองหญ้าไซ. วันที่ 29 พฤศจิกายน 2560 : สัมภาษณ์)

สรุป การดำเนินพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาทั้ง 2 โรงเรียนอาศัยแนวคิดของการพัฒนาเชิงระบบของเดมิ่ง (Plan Do Check Act) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้ P (Plan) การวางแผน สถานศึกษามีการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ และใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน/พัฒนา และระยะเวลาการพัฒนา มีการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคล เครื่องมือ และงบประมาณ รวมทั้งทำความเข้าใจในแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินงานกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง, D (Do) การปฏิบัติ สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง, C (Check) การตรวจสอบ สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบ และ A (Act) การพัฒนาปรับปรุง หากผลการปฏิบัติของสถานศึกษาเป็นที่น่าพอใจ ประสบความสำเร็จ สถานศึกษาก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น และหากผลการปฏิบัติมีข้อควรปรับปรุงสถานศึกษาก็จะมีการกำหนดวิธีการปรับปรุงต่อไป ทุกขั้นตอนของการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง และใช้หลักการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการ

ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ข้อมูลจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติดีเยี่ยม (Best Practices) ข้อมูลจาก
 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน
 ประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การยกร่างการพัฒนาแนวทางการ
 ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีวิธีการดำเนินการ ดังแสดงในตาราง 25

ตาราง 25 แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
1. การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของ สถานศึกษา	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างมีส่วนร่วม ร่วม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>1.2 ประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกเห็นความ สำคัญการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา มี การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และประโยชน์ที่ได้รับจาก มาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>1.3 กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษา ซึ่งทำการวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ที่ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาน ศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาของเขต พื้นที่การศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
	<p>1.4 กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวชี้วัด ซึ่งทำการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดด้านผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา และการส่งเสริมของสถานศึกษา</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>1.5 นำเสนอร่างมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมค่าเป้าหมายว่ามีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา หลักสูตรของสถานศึกษา และอัตลักษณ์ของสถานศึกษา พร้อมทั้ง ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาความเหมาะสม และลงนามให้ความเห็นชอบ</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>1.6 เผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องภายในและภายนอกทราบ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น</p> <p>1.7 สักรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามหรือวิธีการอื่นๆ ตามความ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา</p>

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
<p>2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการจำเป็น</p> <p>2.3 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์</p> <p>2.4 จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>2.5 ดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผนให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>2.6 ใช้งบประมาณ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ ต้องการพัฒนา และสอดคล้องกับโครงการ/กิจกรรม</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>2.7 ติดตาม และตรวจสอบ แล้วเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบการพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>2.8 ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ เพื่อรองรับทั้งแผนระยะสั้น ระยะกลาง และแผนระยะยาว</p>

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
3. การจั้ระบบบริหารและสารสนเทศ	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการ ข้อมูลระบบสารสนเทศในสถานศึกษา</p> <p>3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีกรอบการมอบหมายงานตามภารกิจอย่างชัดเจน</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>3.3 จัดโครงสร้างและแผนผังการบริหารงานให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา</p> <p>3.4 จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม ครบถ้วนตามภารกิจของสถานศึกษา</p> <p>3.5 จัดระบบบริหารและสารสนเทศให้เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในระดับสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันสะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>3.6 ตรวจสอบ ประมวลผลความถูกต้องของข้อมูล โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเป็นปัจจุบันของระบบสารสนเทศในสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำ เอกสารประจำปี</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>3.7 นำข้อมูลสารสนเทศที่ผ่านการประมวลผลแล้ว มาจัดทำเป็นสารสนเทศที่มีความชัดเจน และสะดวกในการนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
<p>4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>4.1 จัดระบบบริหารจัดการทรัพยากรและการปฏิบัติงานของแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นการตัดสินใจร่วมกันก่อนการดำเนินงาน</p> <p>4.2 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>4.3 ดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้แบบมีส่วนร่วมของครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>4.4 จัดสรรวัสดุ สำหรับอำนวยความสะดวกในการทำงาน และสนับสนุน ทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อย่างเพียงพอกับความต้องการของบุคลากรอย่างเหมาะสม</p> <p>4.5 สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>4.6 จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน</p> <p>4.7 สรุปรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>4.8 ใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนาแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
5. การติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>5.1 ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ ขอบข่ายและความสำคัญ คณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.2 แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน</p> <p>5.3 สร้างแบบเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ระดับ สถานศึกษาให้ครอบคลุมเนื้อหา และอธิบายเครื่องมือดังกล่าว เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>5.4 จัดทำแผน/ปฏิทินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา</p> <p>5.5 ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรภายใน สถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>5.6 ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูล หลากหลายอย่างต่อเนื่อง เช่น แบบบันทึก แบบประเมิน การศึกษา เอกสาร การสังเกตการเรียนการสอน เป็นต้น</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>5.7 จัดทำรายงานสรุปผลเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง และนำผลการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไปใช้วางแผนดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาการ บริหารจัดการ</p>

พหุบัณฑิต ชีเว

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
<p>6. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>6.1 ประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อชี้แจง อบรมพัฒนาความรู้ มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร ด้านการบวนการเรียนการสอน และด้านคุณภาพผู้เรียน โดยสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกัน</p> <p>6.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>6.3 สร้างเครื่องมือและวิธีการประเมินคุณภาพภายในที่หลากหลายครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา</p> <p>6.4 นำขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) มาใช้ในการ ประเมินคุณภาพภายใน ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>6.5 ทำการประเมินการดำเนินงานแบบข้ามฝ่าย/กลุ่มงาน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลอย่างน้อย 3 คน</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>6.6 สร้างเจตคติที่ดีให้กับทุกคนต่อการประเมินคุณภาพภายใน และทำการประเมินคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา อยู่บนพื้นฐานความถูกต้องและเที่ยงธรรม</p> <p>6.7 นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวม และจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป</p>

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
<p>7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน</p>	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>7.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) โดยแต่งตั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>7.2 รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ แปลผลการทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีครอบคลุมทุกรายการ ทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด</p> <p>7.3 เขียนรายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) ที่สะท้อนสภาพการดำเนินงานที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนา สรุปผลการดำเนินงาน และแนวทาง การพัฒนาในปีถัดไป</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>7.4 ตรวจสอบรูปแบบของรายงาน แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>7.5 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>7.6 สอบถามความคิดเห็น โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย และข้อเสนอแนะของ ผู้มีส่วนได้เสียหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 25 (ต่อ)

การดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ
8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	<p>การวางแผน (Plan)</p> <p>8.1. สร้างจิตสำนึก และพัฒนาคณะครู บุคลากรในสถานศึกษาทุกคน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของสถานศึกษา ร่วมกัน และถือว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติ</p> <p>การปฏิบัติ (Do)</p> <p>8.2 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การประเมินจากต้นสังกัด การประเมินภายนอกมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่มีโครงสร้างและความเหมาะสมการศึกษาที่กำหนดไว้</p> <p>8.3 ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้</p> <p>8.4 พัฒนาการปฏิบัติงานที่พบว่ามีความคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล</p> <p>การตรวจสอบและประเมินผล (Check)</p> <p>8.5 นำผลการประเมินตรวจสอบความถูกต้อง และสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบชัดเจน</p> <p>การพัฒนาปรับปรุง (Action)</p> <p>8.6 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง และยอมรับความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>8.7 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งเป็นการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังตาราง 25

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา						
1. Plan (การวางแผน)	4.20	0.45	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
2. Do (การปฏิบัติ)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.50	0.45	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา						
1. Plan (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
2. Do (การปฏิบัติ)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.60	0.52	มากที่สุด	4.55	0.61	มากที่สุด
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ						
1. Plan (การวางแผน)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. Do (การปฏิบัติ)	4.40	0.55	มาก	4.40	0.89	มาก
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.40	0.55	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.66	มากที่สุด

ตาราง 26 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา						
1. Plan (การวางแผน)	4.20	0.45	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
2. Do (การปฏิบัติ)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.50	0.45	มาก	4.55	0.52	มากที่สุด
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา						
1. Plan (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก
2. Do (การปฏิบัติ)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.60	0.52	มากที่สุด	4.55	0.61	มากที่สุด
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา						
1. Plan (การวางแผน)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2. Do (การปฏิบัติ)	4.40	0.55	มาก	4.40	0.89	มาก
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.84	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.40	0.55	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.55	0.52	มากที่สุด	4.55	0.66	มากที่สุด

ตาราง 26 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน ประเมินคุณภาพภายใน						
1. Plan (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
2. Do (การปฏิบัติ)	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.20	0.45	มาก	4.20	0.45	มาก
4. Action (การวางแผน)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.45	0.52	มาก	4.35	0.50	มาก
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง						
1. Plan (การวางแผน)	4.20	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2. Do (การปฏิบัติ)	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. Check (การตรวจสอบและประเมินผล)	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
4. Action (การวางแผน)	4.40	0.55	มาก	4.40	0.89	มาก
รวม	4.40	0.52	มาก	4.55	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2

ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อย่างมากที่สุดเช่นกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้เป็น การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัย ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

สรุปผล

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัด การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า มีองค์ประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวชี้วัด ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้ประเมินแล้วว่ามีเหมาะสม ดังนี้
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มี 6 ตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มี 8 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มี 6 ตัวชี้วัด

2. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X}=2.82$) องค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.93$) องค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=2.75$) สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$) องค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.49$) องค์ประกอบที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.41$)

จากการสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุงเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Need Index : PNI_{modified}) ในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นปรับปรุงในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 โดยเรียงลำดับความจำเป็นมาก จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2 ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า เป็นการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ดังต่อไปนี้ 1) Plan (การวางแผน) แต่งตั้งคณะ

กรรมการรับผิดชอบ สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) Do (การปฏิบัติ) นำขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนมาปฏิบัติให้ครอบคลุมครบทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้การศึกษา กำหนดงบประมาณ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม สร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณภาพภายใน และมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) Check (การตรวจสอบและประเมินผล) ตรวจสอบโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สรุปผลให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และวิเคราะห์ร่วมกัน 4) Action (การพัฒนาปรับปรุง) ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ พัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป และเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับความมุ่งหมาย ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่าได้องค์ประกอบ 8 ด้าน 60 ตัวชี้วัด องค์ประกอบ 8 ด้าน ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ มี 6 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มี 8 ตัวชี้วัด องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มี 6 ตัวชี้วัด เป็นไปตามที่สำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 1-2) ได้นำประกาศของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต้องดำเนินงาน 8 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง

คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ทั้ง 8 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยรวมทุกองค์ ประกอบและแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยรวมทุกองค์ประกอบและแต่ละองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกริช แก้ววงษา (2559) ที่ได้วิจัยการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลวิจัยพบว่า องค์ประกอบการทำงาน 8 ด้าน คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีสภาพปัจจุบันของการทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพปัจจุบันของการดำเนินการที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภา เป้ชาญ (2559) ที่ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น

ผลวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทำให้มีแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา เป็นการพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนด้านผู้เรียน ชุมชน และด้านบริหารจัดการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรตระหนัก ให้มีความสำคัญและดำเนินพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเพื่อส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบ งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของละมุล รอดขวัญ (2555) ได้วิจัยการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคใต้ตอนบน พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนการจัดระบบบริหารสารสนเทศ และการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวัฒน์ ทศนิจ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถาม ผลปรากฏว่า 1) ระดับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพและขนาดสถานศึกษาต่างกันมีระดับการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคุดธธานี เขต 2 พบว่า เป็นการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ดังต่อไปนี้ 1) Plan (การวางแผน) แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย 2) Do (การปฏิบัติ) นำขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนมาปฏิบัติให้ครอบคลุมครบทุกมาตรฐานและทุกตัวบ่งชี้การศึกษา กำหนดงบประมาณ ทรัพยากรอย่างเหมาะสม สร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมินคุณภาพภายใน และมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) Check (การตรวจสอบและประเมินผล) ตรวจสอบโดยใช้วิธีการและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สรุปผลให้ทุกฝ่ายได้รับรู้และวิเคราะห์ร่วมกัน 4) Action (การพัฒนาปรับปรุง) ปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ พัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป และเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญและมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาเป็นอย่างดี ผลการประเมินมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติที่เหมาะสม ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล รักไทย (2557) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลการศึกษามีสาระสำคัญ ดังนี้ 1) ควรมีการอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ 2) ควรแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยมีผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 3) ควรนำขั้นตอนการดำเนินงานเป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดิมมาใช้ในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์และพัฒนาเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพในการประเมินครั้งต่อไป 5) ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาสรุปรวมและจัดทำเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป 6) ควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อการสนับสนุนร่วมทั้งการมีส่วนร่วมในการพัฒนาครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนีย์ สอนตระกูล (2550) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนรัตนวิเศษ พบว่า เป็นงานวิจัยที่

ต้องการให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประเมินภายในด้วยตนเองพบว่าวงจรการบริหารงาน PDCA เป็นระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการทุกประเภท และเป็นเครื่องมือที่ดีในการนำมาบริหารงานในโรงเรียนรัตนวิเชียร ทำให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการประกันคุณภาพได้อย่างมีระบบ สามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้ เกิดการบริหารจัดการที่ดี ครูมีความเข้าใจจุดหมายและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ มีการวางแผนงานร่วมกันในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นขั้นเป็นตอน มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำระบบสารสนเทศและทำอย่างต่อเนื่อง มีวิธีการตรวจสอบทบทวนวิธีทำงานอย่างเหมาะสม มีการนิเทศติดตามพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง นำผลที่ได้มาพัฒนางานหาทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข มีแนวทางปรับปรุงแก้ไขที่ชัดเจน การรายงานผลครูมีความเห็นว่าได้มีการนำผลการประเมินมาสรุปรายงานต่อผู้ปกครองและต่อสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีการสรุปผลการประเมินตนเองและรายงานต่อสาธารณชนและรายงานต่อต้นสังกัดต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงเพียร งานดี (2552) ซึ่งศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน นำเสนอเป็นรายชื่อ พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและปัญหาการดำเนินงานโดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน พบว่า มีสภาพการดำเนินการปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพการดำเนินการปัจจุบันที่การดำเนินการมากที่สุด คือ การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนปัญหาการดำเนินการที่มีปัญหามากที่สุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมา คือ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา และการจัดระบบและบริหารสารสนเทศ สำหรับแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงรายนั้น จะต้องมีการศึกษาวิเคราะห์เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินการ โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง อุปสรรค ปัญหาของโรงเรียน เพื่อการกำหนดแนวทางกิจกรรมในการพัฒนาร่วมกัน โดยใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดของสถานศึกษา และของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งการพัฒนาแต่ละด้านต้องกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการดำเนินการ ปรับปรุงแก้ไข โดยการใช้วงจรคุณภาพ PDCA เข้ามาเป็นตัวกำหนดกรอบการดำเนินงานทุกระบบ Niradher (2011) ซึ่งศึกษาการบริหารจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า การประกันคุณภาพ (QA) และการรับรองคุณภาพการศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการที่เป็นระบบการประเมินผลของขั้นตอนการตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงาน และการปรับปรุงที่ยัง

ไม่ผ่านมาตรฐานในบริบทของยุคโลกาภิวัตน์ และการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายใน มี 3 ประการ คือ 1) การชี้แจงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอน การประกันคุณภาพ 2) การพัฒนาเกณฑ์ที่ยอมรับได้สำหรับการประเมินพยายามร่วมกันระหว่างสถาบัน อุดมศึกษา และ 3) หน่วยงานได้รับการรับรองเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้การประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของนพพรรัตน์ นามพุทธา (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการศึกษาศึกษาเอกสารและการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีนวัตกรรมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ประสบความสำเร็จ องค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 1.4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 1.5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 1.6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 1.7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 1.8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจำนวน 118 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 2.1) การเตรียมการ 2.2) การดำเนินการ เป็นการนำวงจร PDCA ไปดำเนินการพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด 2.3) การสรุปผลการดำเนินงาน และ 2.4) การรายงานผลการปฏิบัติงาน มาบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) เพื่อประเมินรูปแบบโดยทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า ก่อนดำเนินการมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และหลังดำเนินการมีคุณภาพระดับดีมาก ส่วนผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จจำนวน 8 ด้าน จำนวน 118 ตัวบ่งชี้โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรสร้างความเข้มแข็งต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยการนิเทศกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง เพราะจากผลการวิจัยพบประเด็นที่ต้องเน้นระบบการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้สถานศึกษาได้นำข้อมูลและผลการประเมินมาสะท้อนผล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

1.2 สถานศึกษา ควรสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยการเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่องการมีส่วนร่วม จะสร้างความเข้มแข็งและสามารถขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้ง 8 ด้านได้ดี

1.3 สถานศึกษาควรมีการประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาในตัวแปรอื่นๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่าง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน

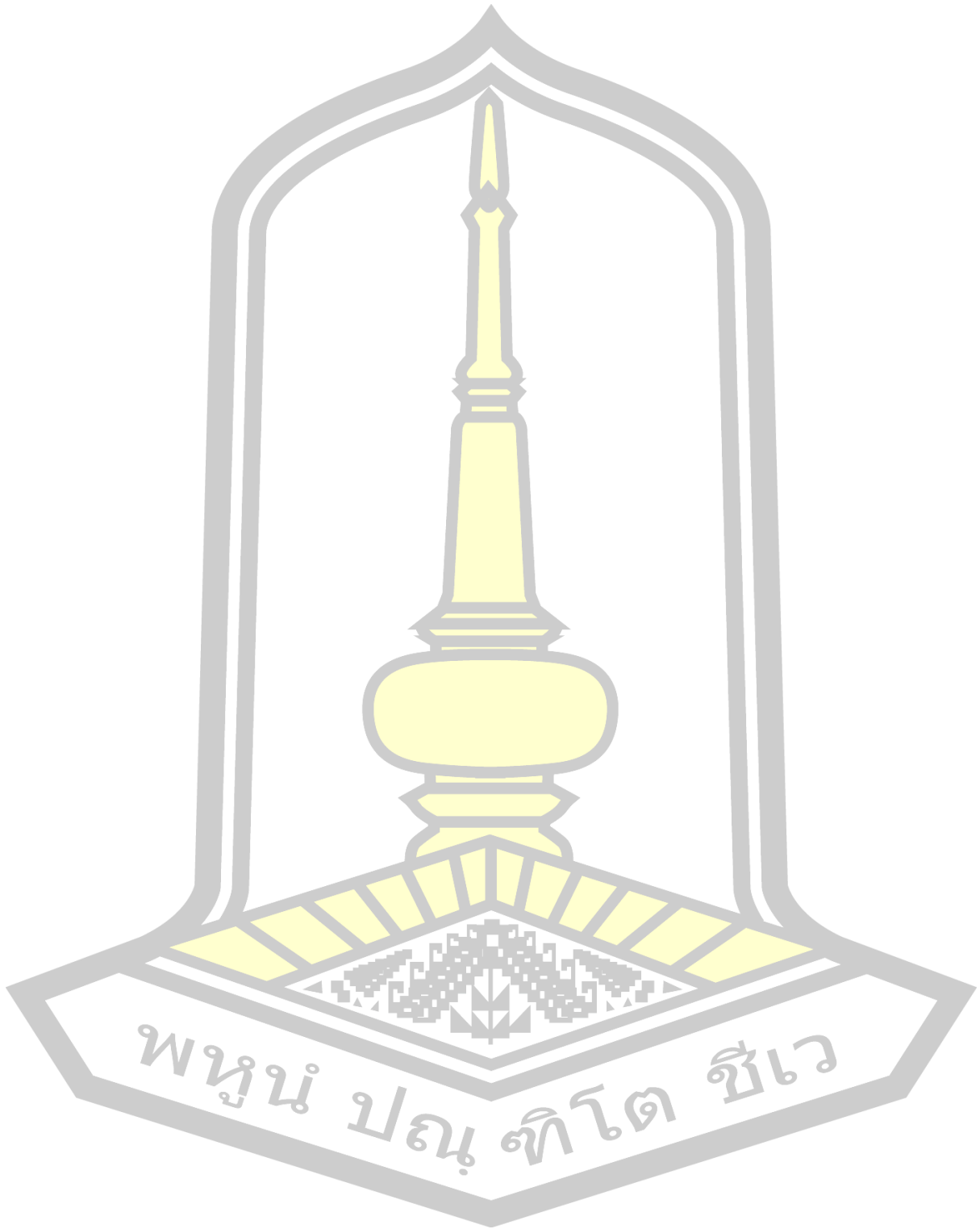
2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น สภาพบริบทของพื้นที่ที่ตั้งของสถานศึกษา ทรัพยากรท้องถิ่น

2.3 ควรวิจัยการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่

2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำทางวิชาการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา.
- กรมวิชาการ. (2545). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การประกันคุณภาพการศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)*. สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา : กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คำสอน นันแก้ว. (2552). การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอกู่ขวาง จังหวัดพะเยา. มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย.
- จักรกริช แก้ววงษา. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จารุวัฒน์ ทศกิจ. (2557). *การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จำรัส นองมาก. (2544). ปฏิบัติการประเมินคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชันพรีนติ้ง.
- จิตติ เสือสา. (2557). *สา. การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมอุบลราชธานี เขต 3*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชนันชิตา รัตนปราณี. (2557). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านจาน อำเภอกาบังสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เชิดชัย ฮวดศรี. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพล รักไทย. (2557). *แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อ รองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- เทพฤทธิ์ บุญศิลาพร้อม. (2554). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ธีรพรรณ แจ้ใส. (2552). การศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเชียงคำ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- นธิ ฉิมฉวี. (2554). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- นราจันทร์ กิตติคุณ. (2553). สภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนใน กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวพรรดี นามพุทธา. (2555). รูปแบบการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประเดิม วรรณทอง. (2556). ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปารณัฏ รุจิชากร. (2554). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลบ้านไผ่. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรารัตน์ ชุ่มเมืองปัก. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพ็ญนภา เป๊ะชาญ. (2559). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2550). ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน. กรุงเทพฯ: วี.พี.รินทร์.
- ละมุล รอดขวัญ. (2555). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคใต้ตอนบน. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วรกมล ปัตตนาณย์. (2554). การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการ ประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วราพร ชัยอาสา. (2554). ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพในของสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภออุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อเตรียมรองรับการประเมินภายนอกกรอบที่ 3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิเชียร จันทวิเศษ. (2549). สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ระดับ การศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว. มหาวิทยาลัยราช ภัฏ วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วินัย หริ่มเทศ. (2550). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ตามวงจร PDCA สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์.
- วีระศักดิ์ ลันสี. (2557). การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สงกา ฟ่องเสียง. (2555). การศึกษาสภาพปัญหาการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมบัติ เสนววิรัช. (2550). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านการ ประเมิน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กรณีตัวอย่าง 3 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี. (2558). แผนปฏิบัติการ ประจำปี 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554a). การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน ของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554b). *กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อม รับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *รายงานผลการดำเนินโครงการนำร่องระดับชาติ เรื่องกระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนา คุณภาพเพื่อการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุชีรา จินดาวงศ์. (2550). *การดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนดอกคำใต้วิทยาคม จังหวัดพะเยา*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุนีย์ สอนตระกูล. (2550). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนรัตนาธิเบศร์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจรัลเกษม.
- สุริพร บุญเมือง. (2555). *ศึกษาระดับกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงตามองค์ประกอบการประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครภูเก็ต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงเพียร งานดี. (2552). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กใน เขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- โสภณ พรหมแก้ว. (2552). *การศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

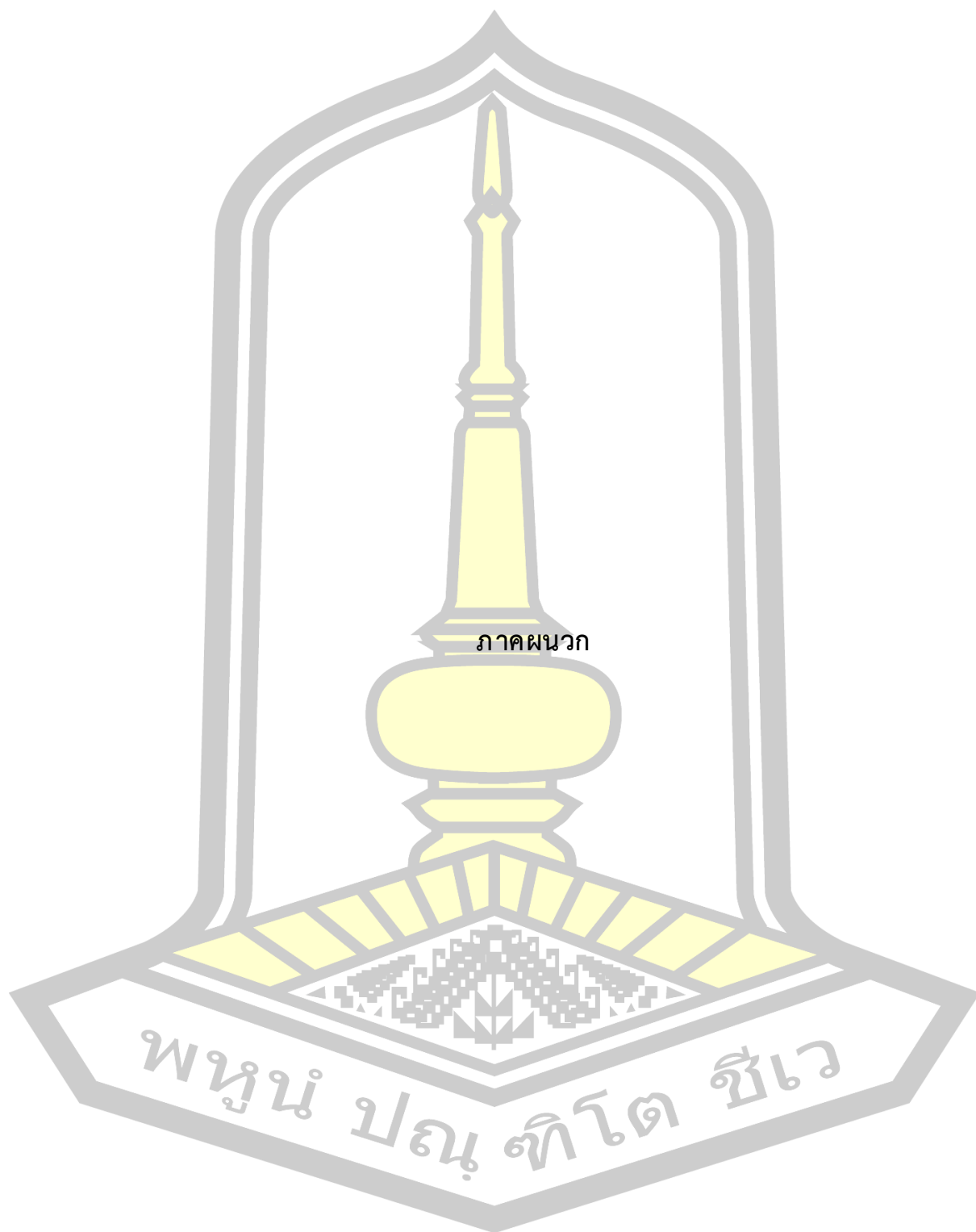
- อดิศักดิ์ เดชะศิริ. (2555). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการใช้สารสนเทศในการประกันคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (2543). “การประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานเก่าที่จัดระบบใหม่.” วารสารวิชาการ., 3 (12), 8–15.
- อุทัย ชัยงาม. (2553). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนบ้านบัวโคก (บัวโคกราษฎร์วิทยาคม) อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Adegbesan, S. O. (2010). Establishing quality assurance in Nigerian education system: Implication for educational managers. *Educational Research and Reviews*, 6(2), 147–151.
- Barber, G. M. (2008). *Quality assurance in the community college: An examination of a College Strategic Plan*. Capella University.
- Bugg, K. A. (2001). “Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools.” *Dissertation Abstracts International*, . 61(11), 4330–A.
- Jezierska, J. M. (2009). *Quality assurance policies in the European Higher Education Area: A comparative case study*. University of Nevada.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, D. W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.
- Mosia, N. T. (2003). “The Impact of Transformed Institutional Governance Structures on Quality Assurance Mechanisms in Higher Education in South Africa,.” *Dissertation Abstracts International*, 63(10), unpagged.
- Niradher, D. (2011). “Quality Assurance and Accreditation in Higher Education : India vis-a-vis European Countries,.” *European Journal of Higher Education*., 3(17), 274–287.
- Stevens, S. W. (2004). “A Transformational Study in a Suburban Middle School : Linking a Classroom Learning System to the Baldrige Criteria for Educational Excellence and Quality Assurance,.” *Dissertation Abstracts International*, 64(8), 2737–A.

Townsend, T. (1997). . What Makes Schools Effective? A Comparison between School Communities in Australia and the USA. *School Effectiveness and School Improvement*, 8(3), 311–326.

Wood, D. A. (2005). “Quality Assurance and Improvement Planning : A Middle- level Principal Perspective on the Effectiveness of Improving Instructional Practice,.” *Dissertation Abstracts International*, 64(11), 3925–A.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

*****

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

3. การตอบแบบสอบถามขอความกรุณาตอบตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อมูลเพื่อการวิจัยเท่านั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอเป็นภาพรวม

4. ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ขอความกรุณาโปรดตอบทุกข้อและตอบทุกตอน แบบสอบถามจึงจะสมบูรณ์ และสามารถนำไปประมวลผลได้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
พูน ปรณ ทิโต ชีเว

นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ
 นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

*****

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
 ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา

2. เพศ

- ชาย หญิง

3. อายุ

- น้อยกว่า 31 ปี 31 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 ปี ขึ้นไป

4. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน

- น้อยกว่า 5 ปี 6 – 10 ปี
 11 – 15 ปี 16 – 20 ปี
 21 ปี ขึ้นไป

5. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

6. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่เป็นโรงเรียนขนาดใด

- โรงเรียนขนาดเล็ก
 โรงเรียนขนาดกลาง
 โรงเรียนขนาดใหญ่
 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความที่ละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษาของท่าน โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดย กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ตัวบ่งชี้	ระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน					ระดับสภาพที่พึงประสงค์				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา											
0	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			✓							✓

คำอธิบาย จากตัวอย่างข้อ 0 ระดับปฏิบัติสภาพปัจจุบัน ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 3 แสดงว่าการปฏิบัติในปัจจุบันของครูผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสภาพที่พึงประสงค์ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลข 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ ที่	ตัวบ่งชี้	ระดับปฏิบัติ สภาพปัจจุบัน					ระดับ สภาพที่พึงประสงค์					
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง (ต่อ)												
58	จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาโดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และ คุณลักษณะของผู้เรียน											
59	ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมิน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง											
60	การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่ นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง											

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบมีโครงสร้าง
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
 สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา..... น. จบการสัมภาษณ์เวลา..... น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ สกุล.....
2. ตำแหน่งทางการบริหาร .....
3. ตำแหน่งทางวิชาการ .....
4. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด .....
5. สถานที่ทำงาน .....
6. ประสบการณ์ทางการทำงานประกันคุณภาพ.....ปี

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษาสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการ
จัดทำแผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำหรับสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

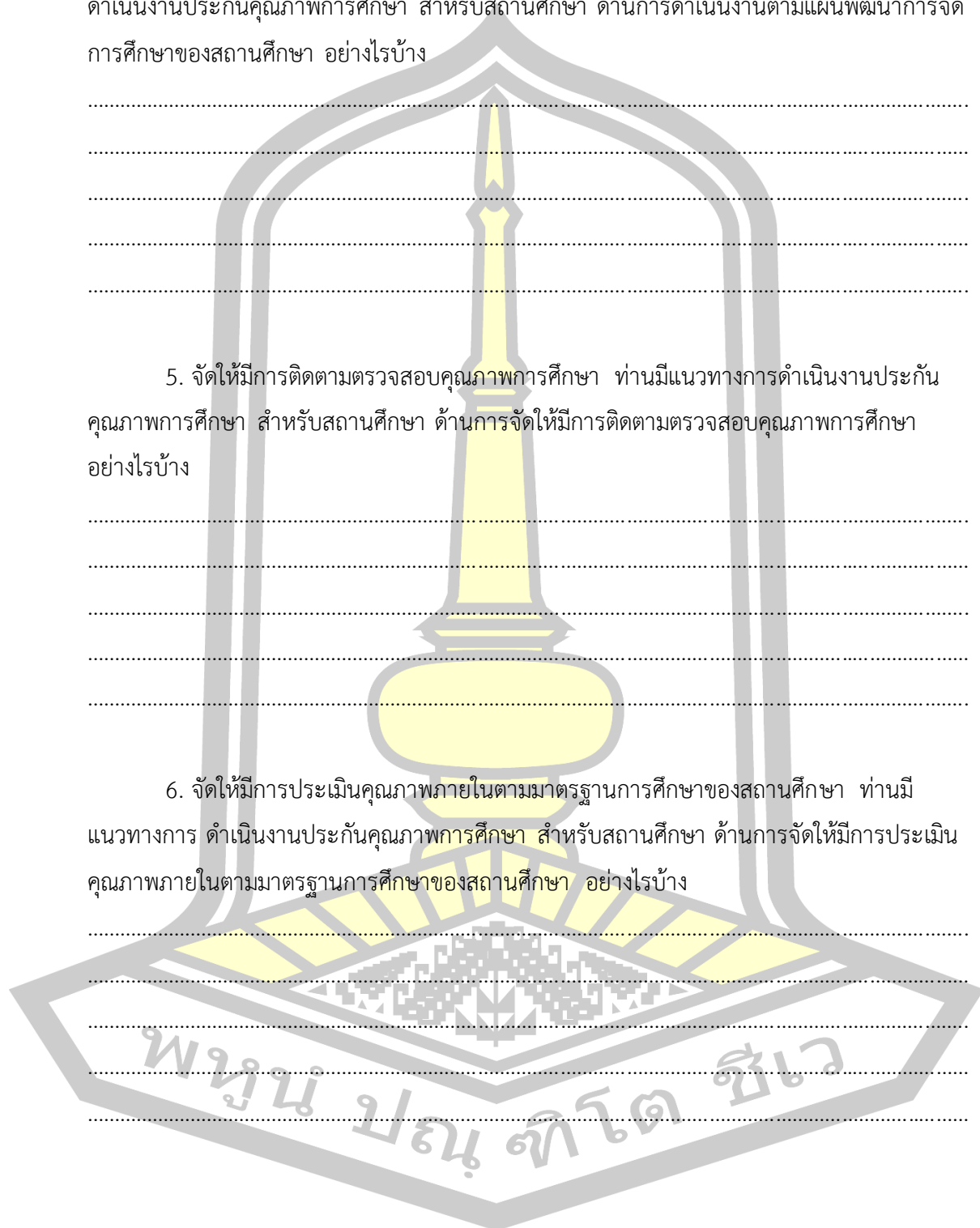
.....

.....

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา อย่างไรบ้าง

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อย่างไรบ้าง

7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ท่านมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

แบบประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

*****

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการ
ดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ท่านได้ตัดสินใจเพียงช่องเดียว

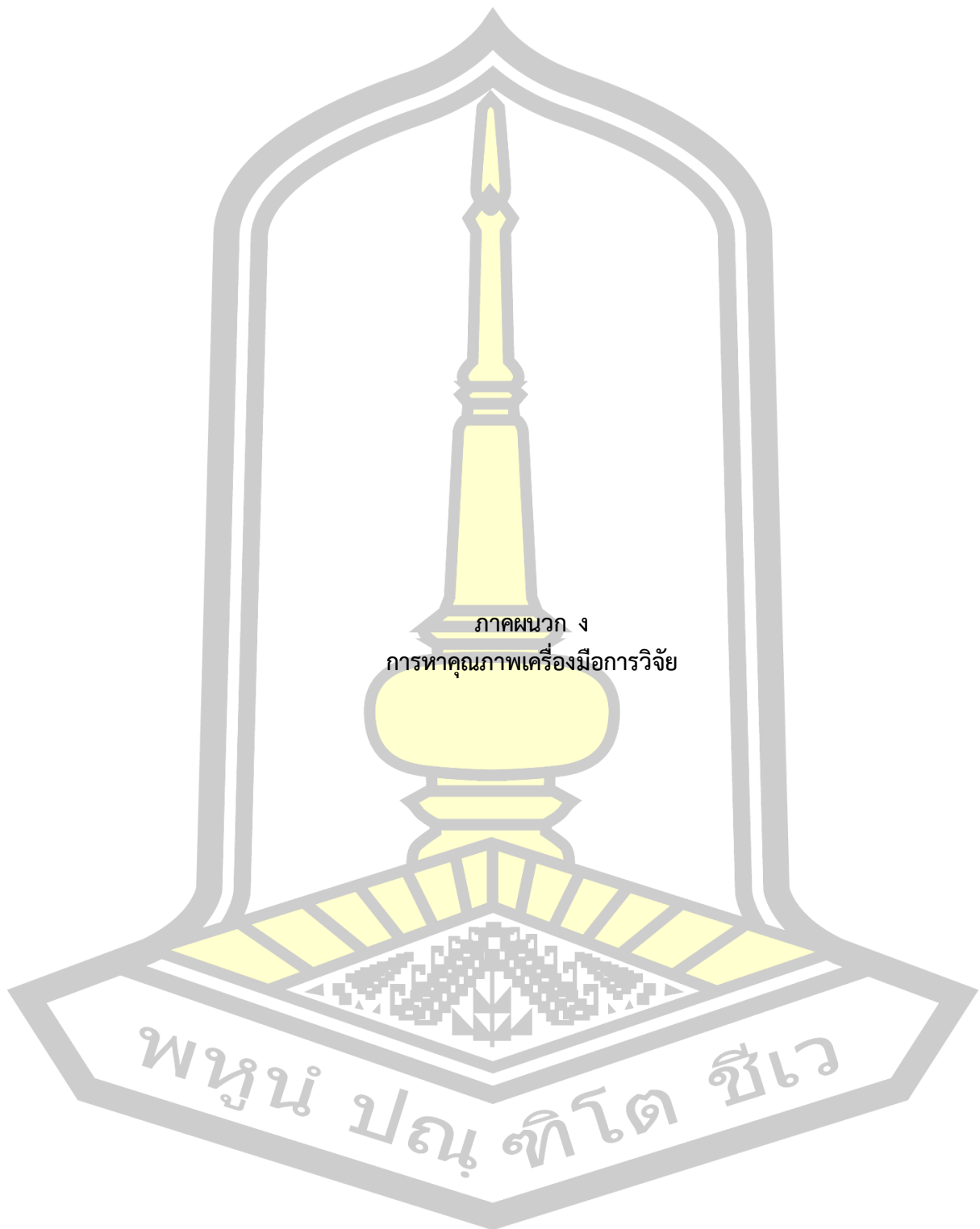
นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

ผลการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบ และตัวชี้วัด การดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 2
จากผู้ทรงคุณวุฒิ (N = 5)

ข้อ	องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา	4	5	4	5	5	4.4	0.55	มาก
2	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
3	การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4	5	4	5	5	4.4	0.55	มาก
6	การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	4	5	5	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
7	การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
8	ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.6	0.52	มากที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
2	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
3	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนา	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
6	การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
7	ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
8	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุม การศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.65	0.51	มากที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบที่ 3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
2	การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสม ตามโครงสร้างการบริหาร	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
3	การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วย วางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การ ควบคุมกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกเพียงพอเหมาะสมและมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูล สนับสนุนงานอื่น ๆ	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
6	ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มี ความถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็น ปัจจุบันทันสมัย	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
รวม							4.53	0.53	มากที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบที่ 4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
2	การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดยครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
3	บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4	5	4	4	5	4.4	0.55	มาก
4	ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด	4	5	4	4	4	4.2	0.45	มาก
6	การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
7	การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
8	การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.55	0.51	มากที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบที่ 5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
2	การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
3	การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อ นำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	4	5	4	4	5	4.4	0.55	มาก
4	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
6	การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐาน การศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
7	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดย บุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้น สังกัด	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
8	กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.58	0.52	มากที่สุด

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ข้อ	องค์ประกอบที่ 6 การประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	4	5	4	5	5	5	0.46	มากที่สุด
2	การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป	4	5	5	5	5	5	0.48	มากที่สุด
3	การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
5	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
6	เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมินเกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
7	การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตามสภาพจริง	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
8	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนาโรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.63	0.51	มากที่สุด

พหุบัณฑิต ชีวะ

ข้อ	องค์ประกอบที่ 7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
2	แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจากทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
3	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความเห็นชอบ	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
5	ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น ข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา งานในปีถัดไป	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
6	ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน	4	5	5	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
7	ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
8	ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและสาธารณชนทราบ	4	5	5	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.58	0.52	มากที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบที่ 8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	คะแนนผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4	5	4	5	4	4.4	0.55	มาก
2	การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
3	การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง	4	5	4	5	5	4.6	0.55	มากที่สุด
4	จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน	4	5	4	5	4	4.6	0.55	มากที่สุด
5	ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง	4	5	5	5	5	4.4	0.55	มาก
6	การศึกษาวិเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4	5	4	5	5	4.8	0.45	มากที่สุด
รวม							4.57	0.53	มากที่สุด

พหุบัณฑิต ชีวะ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC : Index of Item Objective Congruence)

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา

ข้อ	องค์ประกอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
1	ใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนสถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	การกำหนดขอบเขต บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและมาตรฐานการปฏิบัติของโรงเรียน/กลุ่มงาน/งาน ตามโครงสร้างการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามขอบเขต บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	การนำผลการประเมินมาใช้ในการสร้างแรงจูงใจและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
7	การนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามาจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
9	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ ประสงค์หรือเป้าหมายในการพัฒนาสอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และนโยบายรัฐบาล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ดำเนินการโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ตั้งคณะทำงานยกร่างแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
13	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและเห็นชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติราชการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้กำหนดกิจกรรมครอบคลุมการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการทำงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ									
17	การจัดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	การจัดครูและบุคลากรรับผิดชอบเหมาะสมตาม โครงสร้างการบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	การจัดระบบการบริหารที่ประกอบด้วย วางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและ พัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	การจัดปัจจัยพื้นฐาน บุคลากร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ โปรแกรมและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ เหมาะสมและมีการสนับสนุนส่งเสริมให้การ พัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	การจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณบุคลากร การบริหารทั่วไป และข้อมูลสนับสนุนงานอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการที่มีความ ถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นปัจจุบัน ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา									
23	การปฏิบัติตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	การปฏิบัติตามวิธีการดำเนินงานที่กำหนดไว้โดย ครอบคลุมด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการ เรียนการสอน การบริหารงบประมาณ การ บริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา									
25	บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามบทบาทหน้าที่และแนวทางที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
27	การใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนโดยใช้วงจรพัฒนาคุณภาพ การควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	การระดมทรัพยากร จากแหล่งสนับสนุนงบประมาณตามที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา									
31	การแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	การประชุม ชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา									
33	การดำเนินการวางแผน การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36	การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
37	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38	กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้ชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา									
39	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
40	การสร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้ในการหาจุดที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการทำงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา									
41	การดำเนินการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
42	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
43	การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมิน แบบข้ามฝ่าย กลุ่มงาน/งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
44	เครื่องมือประเมิน ครอบคลุมการประเมิน เกี่ยวกับด้านนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและ ผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุก มาตรฐานและตัวชี้วัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
45	การนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเก็บรวบรวมข้อมูลตาม สภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
46	ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการศึกษาจากผลการปฏิบัติงานพัฒนา โรงเรียนที่เป็นปกติ และสรุปผลทุกครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน									
47	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีงาน ประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้น สังกัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
48	แต่งตั้งคณะทำงานที่ประกอบด้วยบุคลากรจาก ทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานเพื่อให้ทุกฝ่ายร่วมรับรู้ให้ ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
49	จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอคณะ กรรมการสถานศึกษาเพื่อทราบและให้ความ เห็นชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน									
50	ใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเป็นฐานข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
51	ใช้ฐานข้อมูลของการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละปีทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นข้อมูลจากผลการดำเนินงานในปีปัจจุบันไปใช้ประโยชน์ในการนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนางานในปีถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
52	ใช้ข้อมูลจากการดำเนินงานของสถานศึกษาในเชิงประจักษ์ที่มีหลักฐานชัดเจน ช่วยกระตุ้นครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการตื่นตัวและมีการปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
53	ผลการประเมินสามารถสะท้อนภาพของจุดเด่นจุดที่ต้องปรับปรุงเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
54	ดำเนินการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้พ่อ แม่ผู้ปกครองและสาธารณชนทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	องค์ประกอบการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา สำหรับสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
		1	2	3	4	5			
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง									
55	จัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่า ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
56	การพัฒนาการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
57	การติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติ งานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตาม ระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อบกพร่อง ที่พบได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
58	จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถาน ศึกษา โดยครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้ ผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
59	ดำเนินการประเมินและสรุปผลการประเมินตาม มาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
60	การศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรม เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

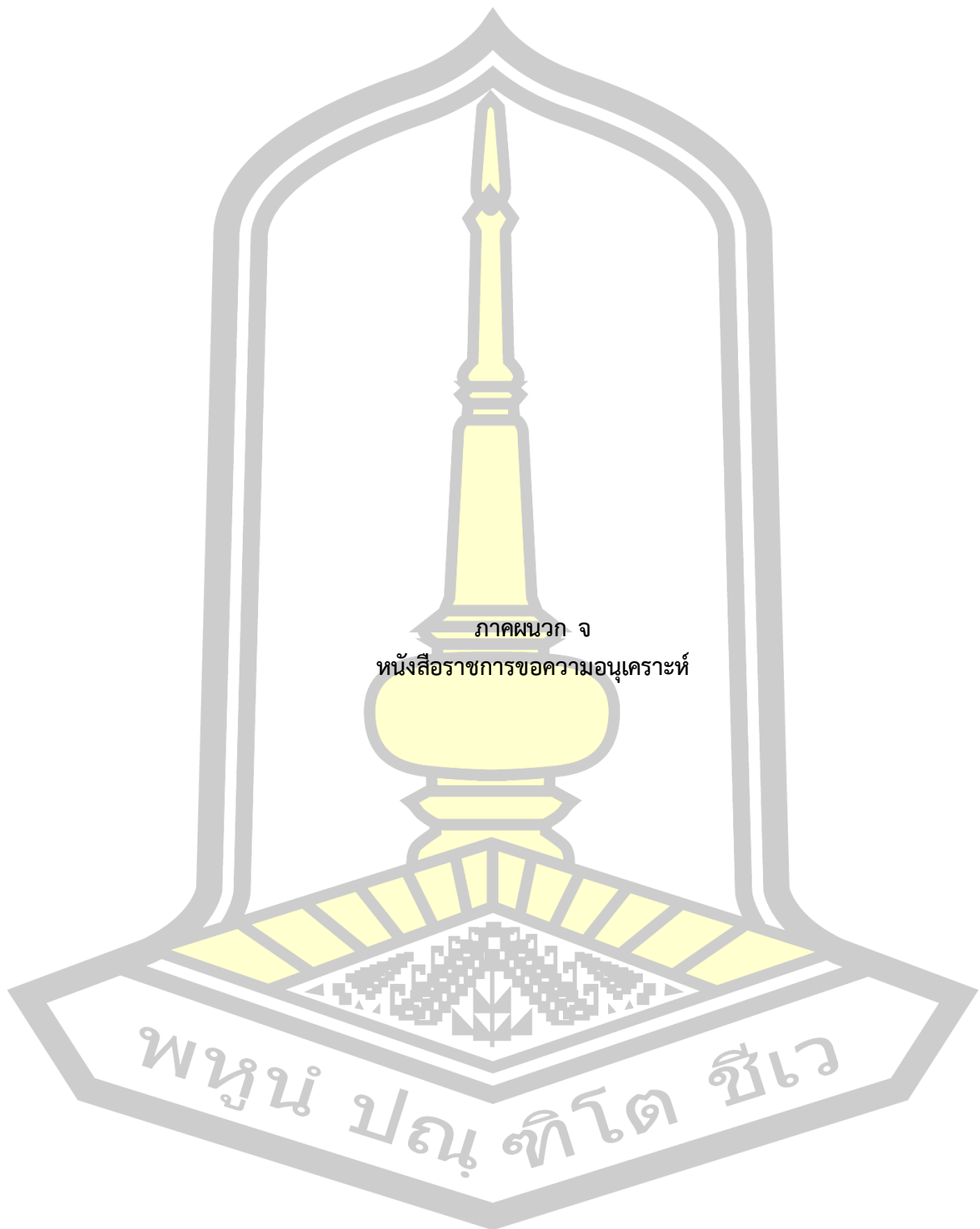

ค่า IOC ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 2

ข้อ	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา		
1	1.00	0.60			
2	1.00	0.73	23	1.00	0.73
3	1.00	0.64	24	1.00	0.93
4	1.00	0.66	25	1.00	0.79
5	1.00	0.50	26	0.80	0.77
6	0.80	0.60	27	1.00	0.90
7	1.00	0.60	28	1.00	0.83
8	1.00	0.60	29	1.00	0.93
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา			30	1.00	0.92
			การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา		
			31	1.00	0.94
9	1.00	0.85	32	1.00	0.77
10	1.00	0.58	33	1.00	0.73
11	1.00	0.60	34	1.00	0.93
12	0.80	0.62	35	1.00	0.94
13	1.00	0.50	36	1.00	0.50
14	1.00	0.96	37	1.00	0.95
15	1.00	0.96	38	0.80	0.75
16	1.00	0.53	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา		
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
17	1.00	0.45	39	0.80	0.71
18	1.00	0.94	40	1.00	0.91
19	1.00	0.92	41	1.00	0.78
20	1.00	0.94	42	1.00	0.64
21	1.00	0.67	43	1.00	0.47
22	1.00	0.67	44	1.00	0.50

ข้อ	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่า IOC	ค่าอำนาจจำแนก
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (ต่อ)			การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
			55	1.00	0.85
45	1.00	0.74	56	1.00	0.83
46	1.00	0.79	57	1.00	0.86
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน			58	1.00	0.87
			59	1.00	0.88
47	1.00	0.31	60	1.00	0.93
48	1.00	0.91	<p>มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.31 - 0.97 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98</p>		
49	1.00	0.94			
50	1.00	0.82			
51	1.00	0.92			
52	1.00	0.89			
53	1.00	0.97			
54	1.00	0.50			

ภาคผนวก จ
หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์

พูนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216
 ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2738 27 พฤศจิกายน 2560
 เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เผชญ์ กิจระการ

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
 การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
 ทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา
 การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง
 นี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
 มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้
 ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2738

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายปริญญา ไมยะป็น

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2738

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายสุรียนต์ อินทร์อุดม

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2738

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายชาติณรงค์ ไชยทองศรี

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง นี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2738

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายมหกพันธ์ ศรีหรั่ง

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้ง นี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบตัวชี้วัด

เรียน นายพรชัย โปคันโย

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบตัวชี้วัด

เรียน นายศิริพงษ์ ปุณประเสริฐ

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบตัวชี้วัด

เรียน นางสาวสุนีย์ อุทุมทอง

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบตัวชี้วัด

เรียน นายวิมล ร่มวาปี

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานอุดรธานี เขต2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2739

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบตัวชี้วัด

เรียน นายนรินทร์ บรรเทา

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบ ตัวชี้วัดและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2741

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

27 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ดวงรัตน์ ธารดำรงค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตยืมจากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0933278579

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวดวงรัตน์ สายแดงคำ
วันเกิด	วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 130 หมู่ที่ 2 ตำบลหนองหญ้าไซ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ 41280
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสหราษฎร์วิทยานุสรณ์ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี รหัสไปรษณีย์ 41280
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงกลางพัฒนศึกษา อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2549 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวังสามหมอวิทยาคาร อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2553 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ว.ทบ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2554 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2561 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปรนุ ทิโต ชีเว